

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, féltre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Városi közgyűlés.

Ha a munka eredményét a ráfordított időből itélnék meg, akkor a keddi városi közgyűlés legfényesebbek egyike közé tartoznának. Mert délután 3 órától este fél nyolc óráig üléseztek városatyáink — a szőfaragó műhelyben — amint a képviselőtestület gyűléseit egyik szellemes virilista nevezte.

Hála a gondviselésnek, hogy szónokaink nem kerülnek pénzbe, mert különben koldusbotra jutna ez a város. Amit egyik városatyai elmond tiz szóval, azt a másik akarnok hosszu, unalmas és bosszantó orátióban találja fel.

A közgyűlés 17 pontja között ugyszólván egy sem volt, mely alkalmas lett volna arra, hogy hosszabb vitát provokáljon. Hanem a világ csak hangulat. A képviselők hangulata pedig a bérkocsi szabályzatnál nyilvánult meg legjobban, melynél nem kevesebb mint száz beszéd hangzott el és a gyűlés tartamából két és fél órát foglalt le. A fiakkeresek meg lehetnek elégedve, de a publikum nem, mert egy személy a vasutról be 1 korona 60 fillért fog fizetni. Azaz azt hisszük, mégis a fiakkeresek járnak rosszul, mert az utasok 50 százaléka inkább gyalog jár ki és be, semhogy a nagy fuvardíjat fizesse. Jól tennék a bérkocsisok, ha a beadványban kérnék a tarifa e pontjának lezállító megváltoztatását, Bizony jól járnának vele.

Hogy az eddigi tarifa szerint se volt rossz dolguk a bérkocsi tulajdonosoknak, mutatja az a panasz, mely ellenük elhang-

zott. Hogy t. i. a hajnali vonatokhoz alig megy ki fogat, már pedig ez nem a szegénység jele. Ilyenkor különben legjobb a vasutnál levő rendőrnél ez esetről jelentést tenni. A tarifát majd megkapjuk a bérkocsin, ha igénybe akarjuk venni az alkalmatlanságot.

Érdekesebb pontja volt a közgyűlésnek a pécs—varasdi út elkészítéséről szóló jelentés. Ezt az utat (Teleky-ut) valósággal eltorzította az állami szűkkeblőség. Ugyanis nyolc méter szélesség helyett csak hat méter kőburkolatot kapott az ut, úgy, hogy a kocsi a nyári porban, majd a mellette levő puha, poros utat használják, öröme a lakosságnak és a közegészségnek. De azért a 8300 korona városi hozzájárulást követeli az állam. Ez ellen most ismételve felfolyamodással él a tanács a közgyűlés jóváhagyásával.

Villányi Henrik dr. interpellált, hogy a Szemere-utcai terebélyes fakát miért vágatta ki a tanács? Vécsey polgármester felvilágosítja, hogy tulságosan terebélyesek voltak és egészségtelenné tették az utcát (?) Mit szólnak ehhez az orvos urak, mit a közegészségügyi bizottság?

A napirend előtt Sebestény Lajos ügyvéd bejelentette, hogy ujnepi Elek Lipót a pénzügyi bizottság egy küldöttségének óhajára visszavonta lemondását és most ismét elnöke lett a pénzügyi bizottságnak.

Rotschild Jakab dr. indítványa.

A keddi közgyűlésen Rotschild Jakab dr. képviselő azt az indítványt tette, hogy tekintetbe véve a gyámi pénztár közeli államosítását, e pénztár tartalmából, mely körülbelül 200.000 koronát tesz ki, létesítsen a város társadalmi és [megyei hozzájárulással 12 éven aluli gyermekek nevelésére és oktatására való gyermekmenhelyet. Az indítvány elfogadtatott, az előmunkálatok megtételére 15 tagu bizottságot küldtek ki és ezek az indítvány tárgyalás végett a legközelebbi közgyűlésen napirendre tűzetik.

Hogy az indítvány megvalósítása mily nagy horderejű szociális érdeket szolgál, semmi sem bizonyítja jobban, minthogy a városunkban 3 hónap óta megalapított gyermektelepnek eddig 97 elhagyott gyermek tagja volt és a legutolsó napokon 45 újabb bejelentés tételét a felvételeire.

Ha e gyermekek néhány tanító családátya felügyelete alatt megfelelő szellemi és testi munka között fejlődhetnek, a leghasznosabb polgári intézményt dícsérnek az onnan kikerültek. Mert most bizony a menhely gyermekei nemcsak hogy a legszegényebb, de sokszor erkölcsileg züllöttebb családokhoz kerülnek, ahol az intézmény céljaival ellenkező eredmények értenek el.

Ha az állam azokat a pénzeket, melyeket így magánosoknak fizet, az árvaház vagy szeretetháznak fizetné, a kérdés financiai oldala nem ötköznék nagy nehézségekbe.

Nem először tette Rotschild dr. ez indítványt a képviselőtestületnél, de ilyen konkrét formában, mely egyszerre a megvalósulás felé terelte volna az ügyet, még nem. Üdvözljük e humanus indítványt és annak megvalósítását tőlünk telhetőleg szeretettel fogjuk támogatni.

Csak egy virágszálat...

Szakadatlan hangzó halotti harangzó —
Ha egyik elhallgat, elkezdí a másik;
Szívünk drága gyöngye: szemünk hulló könnye
Nyomán az anyaföld izamosra ázik.

Hogyha egy mederbe gyűlne egyszer egybe
Minden elhullott könyv széles e hazába:
Hömpölygő hullámmal átszelné a rónát
Tisza-Duna mentén egy új folyam árja...

Magyar temetőknél minden zugja tömve
Egy-egy sír minden kis talpalatnyi földje,
Kalászos rónáink, szorgos hangya népe
Mint a pergő kalász, úgy omlik beléje.

Rágódik kebelén korunk szörnyő kórja,
Véres háboruknál rémesb rombolója;
Alattomban támad, tizedeli népünk
S pusztítása elé tehetetlen nézünk.

Csirájában fojtja a fesledő bimbót,
Liliomot hervaszt, lenge száron ringót,
Sudár jegenyéink ledönti a porba —
Néma temetőknél ott hevernek sorba.

Es mi látjuk őket szenvedve hervadni,
A halál esőjától élve elhamvadni,
Tüzes poklot jární, megváltásra várni...
— S megynk tehetetlen a sirjokat ásní...

Kegyélet szent napján, ha dér száll a földre:
Sirjaik virággal, koszorúkkal földve.
— S egy könyörgő szözet, mely e hazán áthat,
E koszorúból kér — csak egy virágszálat!

Ha minden sírhalom minden virágcsokra
Csak egy virággal lesz kevesebből fonva,
Amit az irgalom ko-arába szántak:
Életet jelent ez sok halálraszántuk.

A sok virágszálaból virágerdő leszen!
S arat az irgalom! — Ugy fogadja készen
Az ellent, mely aztán már hasztalan támad!
S nem kér hozzá többet, — csak egy virágszálat!

Balla Miklós.

Deák Ferenc kéme.

Irtá: Osoór Gáspár.

A szentlászlói emeletes kastély parkjába egymásután perdül be a sok csengős, négyes fogat. Hatalmas szál emberek kelnek ki a könnyű agyagfutó brieskából. A Deák-had — Tárnokból, Kehidáról, Egerszegről. György, Lajos, József az ismertebbek. Még egy, aki kiválik a familiából, bár fél fejfel kisebb a többinél, de mégis nagyobb valamennyinél: egész ország szeme függ rajta, hite, reménye kíséri minden léptét ezekben a szomorú esztendőknél — Deák Ferencnek.

De hát most nem politizálni jönnek az urak. Husvét másodnapja van s ez a nap zalai ósszokás szerint a familia legidősebb tagjának van szentelve. Deák Klárának, Oszterhuber József feleségének. Hozzája száll e napon vendégségbe az egész familia, hetedhét vármegyéből.

A politika irányában hát hasztalan szimatol, bujkál és fülel most az urak közt az a karcu szalon-gavallér, aki hivatlanul is legelsőnek érkezett a házhoz. Fliess ur ez a barna legény, bécsi indigena. Az

Akiktől tanulhatnak kisgazdáink.

Bolgar kertészet Nagykanizsán.

Nagykanizsa, október 25.

Ha nem is olvasnánk oly gyakran a földművelésügyi minisztériumnak bolgar kertészetről szóló hivatalos kommunikét, akkor is bátran állítanók, hogy a magyar földműves sokat tanulhat az igazán hangyaszorgalmu bolgar kertészekről.

El-elnézem néha azt a sok növényfajt, mit a piacon árulnak. Mikor körülbelül egy évtizeddel ezelőtt Nagykanizsára jöttek, egyszerűen úgy hívták őket: „paprikások.” Mert akkor csak ezt termeltek. Ma már a legkülönbözőbb honyhanóvényeket szállítják a nagykanizsai piacra.

S magyarszorgalmu növényeket. Amiből kis-kanizsai gazdáink alig szállítanak a piacra, mert nem termelt nekik, abból a cikkből is sok van nekik. Mert az a gondos gazdálkodás, melyet ők űznek, legyőz minden akadályt. Munkájukat siker koronázza.

Mikor először jöttek Nagykanizsára, csak egy csoport volt. Ma már 4—5 csoport természet és árul Nagykanizsán. Termelvényük nemcsak a fogyasztó, hanem a termelők közt is népszerű. Nem egyszer láttam ott kisgazdák feleségét vásárolni.

A bolgar kertészek lehet mondanai, konkurrencsei lettek a kisgazdáknak. Erre vezethető vissza Darányi miniszter akciója, mely a bolgar kertészet meghonosítását célozza.

Darányi akciója csak dicsérhető. Félő azonban, lesz-e annyi sikere, minőt joggal várhatnánk. Mert, ha kisgazdáink a bolgar kertészekkel versenyezni óhajtanak, úgy nem lesz elég, ha a bolgar kertészet szakmabeli részét sajátítják el. Akkor tanulják meg kisgazdáink ezeknek a bolgaroknak mesés szorgalmát, kitartását, szívósságát, takarékoságát és végül üzleti szellemét. Mert a bolgar kertész a kitűnő szakutadón kívül ezekkel is fel van fegyverkezve.

Az ősz elején beszédbe elegyedtem egy ilyen bolgar kertésszel.

— Mondja csak Iván — így hívták a meg-
szóllítottat — maguknak mindig jó termésök van?

— Muszáj annak lenni, — felelte ő olyan természetesen egyszerű hangon, mintha annak így kellene lenni. — Mi dolgozunk, vesződnünk egész nap, ha kell éjjel is, miért ne legyen jó termésünk. Mi nem járunk mulatni, mint a magyar gazda, — mondotta tört magyarsággal. — Mi csak dolgozunk és dolgozunk.

És ebben van sikerük titka. Azt mondják, hogy évente pár ezer koronát gyűjtenek itt össze és visznek hazs Bulgáriába. Megérdemlik.

Ha mi ilyen sikert akarunk elérni kisgazdáinknál, akkor neveljük beléjük a bolgar nép itt vázolt tulajdonságait is.

HETI HIRADÓ

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

⑦ Szalonzociálisták. A kitűnő Sipulusz egyik tárcájából olvastuk nemrégiben emez elnevezést. Ő azokra alkalmazza, kik elvben folyton kérkednek szociális érzelmükkel, szociális jelszavakkal. S amennyire helyes törekvés, még a klerikális érzelműek sorában is, a szociális-izműeknek a társadalmi élet minden fázisában helyet biztosítani, ép oly neveléses, ha valaki csak elvben kérkedik szociális érzésével. Azt értjük, hogy például egy gyáros résztvegyen minden szociális összejövetelen és a társaságokban dicsérje a szociális apostolok munkáját. De, hogy ugyanennek a gyároznak a műhelyében rosszak a munkabér viszonyok, gyakoriak a bojkottok, ezt igazán nem értjük. Vagy a gyáros ur szalonzociálista. Ismertünk munkaadót, ki — állandóan piros nyskkendőt viselt — minden tettét arra irányította, hogy a munkásság szemében, mint a szociálisták népszerű vezére tűnjön fel. A rendőrség pedig a szociális érzésű munkaadót elítélte a vasárnapi munkaszünet megszegéséért, mert az alkalmazottait vasárnap dolgoztatta. Vagy ki nem látott még oly Zsurfit, ki hanyag előkelőséggel kérkedik szociális érzelmeivel a szalonok parketjén és alárendelt-

jeivel durva, nem mint egy szociálista, hanem mint egy — kocsis. Így festenek a szalonzociálisták, a szociálisták stréberjei.

— Gyermekek a tüdőbetegekért. Az elmúlt hétről igazán elmondhatjuk, hogy a „humanizmus jegyében állott.” A József szanatorium egyesület helyi bizottságának esdő szava csengett mindenütt: „Csak egy virágszál!” Ruszicska dr. tanfelügyelő okos rendelete sorompóba szállította a megye diákosságát. A gyermekesereg — érdekes jelenség — mintha érezte volna milyen fenséges szép úgy az, melyn k szeretetét e héten beleoltották az iskolában, nem maradt meg az iskola falain belül. Hanem kűn az utcában, hivatalokban, üzletekben, néha nyilvános kistermekben jelent meg egy-egy lelkes gyermek és a poetikusán szép jelszó alatt igyekezett az emberek szívére hatni. S akadhat-e oly kérges szívű ember, kit a humánus úgy és a gyermekek ártatlan esdő szava nem indítana meg. Sokszor és sokszor, de mindig szívesen áldoztunk e héten egy-egy virágszálát. Ami örömmel adtuk a virágszálát, ép oly sajnálkozással gondoltunk tüdőbeteg embertársainkra. Nem lehet eléggé sokszor hangoztatni ennek a mozgalomnak fontosságát. Mindenkinek kell áldozni, ha egy virágszálát is! . . .

Halottak napján.

Irta: Herczeg Ferencz.

Kérlek, kedves olvasóm, ne dobd el bosszusan ezt a lapot, hanem szenvedd el néhány percig a kefelmetlen érzést, melylyel a keserű és megszégyenítő igazságok feszegetése jár.

Hatalmas tünnetet menet vonul el lelki szemeid előtt. A tüdővészesekek tünnető menete. Nyolcvanezer ember, akinek szemében már ott vibrál a halálos félelem. Órákon át látod őket vánszorogni és a rettenetes menet még sem akar véget érni. Fakó arca, horpadt mellű parasztlak, kiknek sovány válláról egy furán lóg a cffra szűr. Elaszott uriember, akik fázva vonják össze premes kabátjukat. Munkásemberek, akik erőtlennül vonszolják maguk után a nehéz csákányt. Azután a huszszentendők serege! A fiatal leányok, akik menyasszonyi ruhában öltöztek és re-

ördög se tudja miféle szél hordta ide ezt a németet és Zala legrejtettebb zugába, a Deák-had göcséji fészkebe. Nem tudja, ám nem is tőri felette a fejét senki. A vendégnek, míg tisztességesen viseli magát, nem néz itt a gyomrába senki. Még kezét is fog vele minden Deák, mikor elibük ment s édeskes mosollyal segíti le őket a kocsiról Fliess ur.

— No György ur, mi újság van Tárnokban?

— Hál! Istennek, szépen érik a répám Fliess ur.

„Fliess ur” morog egy germán szakramentumot, aminek ez a jelentménye: egye meg a kukac a répát, nem arra vagyok én kíváncsi!

Fliess ur tudniillik a természetes dolgokkal nem törődik. Ő titkokat kutat, minden áron rejtélyes tüneteket, sugást-bugást: komplottot szimatol Göcséjben. Ezért küldték, ezért fizetik, erről kell neki jelentést tenni Bécsben. Mert Fliess ur Bécsnek a spionja, a Deákok, kiváltképen Deák Ferenc oldala mellé kirendelve. Olyan időket éltünk akkor, hogy fizetett Fliess urakat küldözgettek felülről, még a Deák Ferencnek házi tűzhelyébe is!

Deák Ferenc egyszerre tisztában volt e küldetéssel.

— Ördögöt jött ez ide nyelvünket eltanulni, földet venni, közénk telepedni, ahogy mondja. Spion ez a Fliess ur, gyermekek, vigyázatok előtte a nyelvekre, még ha tréfáltak is. Hej, tréfából se szabad már magyarnak lenni!

A „gyermekek” (a Deák-család tagjai voltak a Ferenc nyelvén) hamar bevették a haza bölése intelmét s félve már, hogy Fliess ur közöttük settenkedik, mégse hall egyebet tőlük, miuthogy szépen érik a répa, ragyát kapott a dóhány, hő ütötte Badacsony

tökéit. Sőt brudert is ittak Fliess urral, ölelgették, cirógatták; dicsérték, mily hamar megtanult magyarul, már egész pompásan el lehet vele diskurálni; faggatták, mit csinálnak Bécsben, igaz-e, hogy a császár öfelségének egész héten náthája volt, hogy a felséges császárné tizenkét hófehér paripát kapott presentbe a török szultántól, hogy Smerling bajuszt növeszt és hogy Szent István tornyára aranykeresztet küldött a muszka cár?

Fliess ur kétségbe kezdett esni. Ha soká így megy, még majd el is csapják!

— No majd az ebéd alatt! — remélkedett. A pompás ebéd, a tüzes badacsonyi, majd csak megnyitja a száját ezeknek a rejtélyes zalai sphinxeknek is. Majd csak kifésegnek valamit. Várni és figyelni tehát!

A Deák-had pediglen ott állja már körül a pipázó vagy tölgyfaasztalát. Asztalfőnél „Klára tanti”, mellette Ferenc, balkezénél legkedvesebb öccse Gyuri. Az urak husvéti kemény tojást falatoznak, frissen sült hófehér kalácsesem, meg sonkával. Csak imént szentelte föl a templomban a lászlói pap. Még harmatos is a szentelt víztől minden falat.

Melléje édes mosolygással, hamis szemvetéssel kínálja sorba az urakat tüzes barackpálinkával Deák Györgyné, a csodaszépi bécsi olaszvérű Profetti Karolina Udvari dáma volt a Profetti-lány, ott akadt meg rajta a Deák Gyuri szeme, mikor feljárogatott a császárvárosba gárdatiszt nagybátyához. El is vette, haza is hozta Tárnokra, de soha meg nem bocsátottak neki érte a Deákok. Hát nem akad elég szép, magyar leány, akinek beköthette vón a fejét az a Gyurka! Ám azért Karolina hamar szívébe lopózott

minden Deáknak, akárhogy haragudtak miatta a férjeurára. Olyan édes is volt az az asszony, mikor tört magyarul elkezdte „Tyury” zui Györgyöt, „Lé Lajsi” zui Lajost, „Fekő pácsi” zui Deák Ferencet. Meg nem állta volna mosoly nélkül a kökereszt se, mikor magyar szóra nyilott vérpiros ajka.

Fliess ur is Karolinának eskölt kezét meglepetésében a háziasszony helyett. És Fliess urnak is saját parányi kacsojával tolta szájához a pálinkás kupicát.

— Ityék, Fliess ur, ketyes egesegire!

Tessék már most kémkedni!

Az a pár szó, az az egy asszonyi pillantás végkép megbomlasztotta Fliess urat. Már maga sem tudta, mit mond, mikor mondta:

Még egyet!

Az olasz menyecske kacagva töltött neki másikat:

— Tessék, natyon szívesen!

Fliess ur árnyékként követte inmentul minden mozdulatát a csodaszép teremtésnek. Annak sem esett terhére.

Mire kifogyott a barackos kristályüveg, Fliess ur elfeledte Bécsét, el Bécsnek hatalmas rendőrprefektusát és a hatalmas prefektus atyai intelmét, hogy kivált a magyar menyecskektől őrizkedjék, mert azok hamar megejtik, elesavarják a fejét s olyan rebellist csinálnak Fliess urból is, mint a Diákok, pedig azok is Bécsben nevedtek, a felséges udvar közelében.

. . . A pecsenyénél megkezdődött az élénk diskurzus. A legélénkebb tracsos, mint mindig, ha Deák Ferenc ott ült az asztalnál. Ő vitte a szót ma

muldözve kacérkodnak a halállal. A nyurga fiuk, kiknek szívében forró vágyak lobognak és kiknek area eltorzul a félelemtől.

Amit a hatalmas állam nem tud megcsinálni, azaz megpróbálkozik a gyöngye társadalom. A József-Szanatorium egyesület megragadó hévvel, bánatos szívósággal harcol az alattomos ellenségével. Vezető emberei fáradhatatlanul tervezgetnek, irnak, szónokolnak, izgatnak, kérelmeket és koldulnak, hogy felrázzák közömbösségéből a társadalmat.

A szíves olvasó most már tudja, hogy cikkem tulajdonképpen reklámok akar lenni. Valóban az. Az életnek szeretnék reklámot csinálni a halállal szemben. A reménynek, a verőfénynek a csöggedés s az árnyék princípiuma ellen. A Szanatorium Egyesület egy megkapóan gyöngéd ötlete adta kezembe a tollat. Felhívást tesz közzé, melyben azokhoz fordul, akik halottak napján virágot tesznek kedveseik sírjára. Ha mindenki csak egy virágszállt kevesebbet fon koszorújába és az egy virágszáll árát elküldi az egyesületnek, akkor megígéri, hogy megmenti ezer tudóbeteg ember életét.

Az enyészetet állítani az élet szolgálatába, a halottak napját a reménység ünnepevé avatni: gyönyörű gondolat. Aki valaha már végigszemlélte és végigszenvedte egyik kedvesének lassu elsoványodását, akit tehetetlen fájdalommal töltött el egy ifjú élet korai elhamvadás: az meg fogja érteni a Szanatorium Egyesület szóját. S aki megérti, az hozzá fog járulni a nemzet szegényfoltjának letörlesztéséhez. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület címe Budapest, IX., Lónyay-utca 47.

— Osend a nyomdákban November 9-én megállnak a nyomdagépek kerekéi, a szürke ólombetűk mozdulatlanul fekszenek apró rekeszeiben, nincs munkáskéz, mely összesorakoztassa őket. Nem lesz hirlap, nem lesz nyomdai termék. A kanizsai nyomdászok e napon vádoltként állnak a budapesti sajtótörvényszék előtt. — Ismeretes még olvasóink előtt, hogy a cég egy 12 éve ott dolgozó alkalmazottját elbocsátotta — a személyzet állítása szerint azért, mert a nyomdai munkásoknak a főnökök által is szankcionált árszabályát a személyzet érdekében szem előtt tartotta. A személyzet szolidaritást vállalt elbocsátott társával és sztrájkba lépett, de később meg gondolta magát és megállapodott a főnökkel olyan formán, hogy ha nekik teljes amnesztiát biztosít — elállnak a szolidaritástól s vissza lépnek. Ez meg is történt. Városunk többi nyomdászaira, villámcsapás-

ként hatott a Fischel-személyzet inkollegiálitása s ezen eljárásukat röpiratokban hozták nyilvánosságra, mely nem a legszűkebb kitételekkel illette az elpártoltakat. Ezért aztán sajtó útján elkövetett rágalmaszok címen pert indítottak a nagykanizsai nyomdászok ellen, de az ügyészség a vádat elejtette. Ebben a vádlók nem nyugodtak meg, hanem a budapesti sajtótörvényszék elé vitték az ügyet, melynek főtárgyalása november 9-én lesz Budapesten.

— Esküvők. Neumann Aladár helybeli gyógyszerész f. hó 5-én köt házasságot Práger Erzsébettel.

Kreiner Ferenc Kaposvárról november 8-án köt házasságot Dukász Fanny kisasszonnyal.

— Uj főispáni titkár. Zalavármegyei főispánunk titkárát, Bogay Elemért berendelték a belügyminiszteriumba titkárnak. Helyébe kinevezték Marik Pál dr. árvaszéki jegyzőt.

— Iskolatörvények Békey Ignác fumei polg. iskolai igazgató miut miniszteri biztos meglátogatta a helybeli polgári iskolát. Két napi itt időzése után a tanári testülettel gyűlést tartott, melyen a fiiskolában tapasztaltak felett legteljesebb elismerését fejezte ki.

— A tornaegyesület köréből. A torna egyesületi élet ifjú erővel pezsdül. A szellemi munkában elfáradt tagok nagy számmal látogatják. Ez az érdeklődés arra indította a választmányt, hogy vívási gyakorlatokra is alkalmat nyújtson a tagoknak. Ez irányban az egyesület felszereléseit kibővítette.

— A jó orr. Nem a nagy orr, amelyet egész életén keresztül hord a tulajdonos, sem a hosszú orr, melyet néha-napján kap valaki, hanem a finom szimatu orruak van vezető szerepe a boldogságra törő életben. Akik nagyon közelről ismerik Vécsey Zsigmond polgármesterünket, azt állítják, hogy neki ilyen finom idegzet, de azért formás orr van, ami már nem egy hosszú orrtól megmentette. Így a legutóbbi Budapesten tartott polgármesteri kongresszuson, polgármesterünket is beválasztották a választmányba. A belügyminiszter ur ő kegyelmességéhez is el kellett volna mennie deputációba. De az a legendás orr jobbnak tartotta, ha irányát Kanizsa felé veszi a közgyűlésre, ahol a deputáció visszautasítása miatt nem kellett — megnyulnia. Mondják, hogy remek diplomata szimantja van. Ki tudja, ha erre a pályára került volna... Akkor Kanizsa ezidei polgármestere most hosszú orral járna közöttünk.

— Déli vasut. F. évi november hó 1-én a budapest—eszkertny határszéli vonalon, a Marton-

vásár állomás és Pettend megállóhely között levő 173. sz. óránál Baracska elnevezéssel személyforgalmi megállóhely fog megnyitni, mely megállóhelynél a budapest—prágerhofi vonal jelenleg érvényben levő menetrendjének tartáma a 209, 210, 215 és 218 sz. személyvonatok utasok fel illetve ki szállása céljából feltételeesen meg fognak állni. Ezen megállóhelyen menetjegyek egyelőre nem fognak kiadni, hanem az illethez (pótlék felszámítása nélkül) a vonatokban a kalauzok szedik be és számolják el. Utipodgyász ezen megállóhelyről csak utánfizetés mellett továbbittatik. A vonatoknak Baracska megállóhelyen való megállására vonatkozó menetrendi adatok az ezen megállóhely megnyitására vonatkozólag kiadott és az állomásokon kifüggesztett hirdetésekben vehetők ki.

— Egészséges, olesó és szép szőlő csak annak lesz, aki szőlőültványait a lelkiismeretesen kezelt Vityé Miklós-féle Ós-csanád, torontálmegyei telepéről sze zi be. Faj- és árjegyzéket a telep ingyen és bérmentve küld.

— A kereskedelmi iskolák reformja. Régóta érzik a tanárok, hogy a felső kereskedelmi iskola 3 évfolyamában csak hiányosan végezhetik el az előirt órási tananyagot. De a keresk. iskolákból kikérült ifjak nivóját is emelni akarván, a Debreczenben legutóbb megtartott tanári kongresszus elhatározta, hogy az illetékes forumoknál felterjesztést tesz az iránt, hogy a kereskedő iskolák eddigi 3 évfolyamát 4 évre fejlesszék. A kongresszus egyzersmind azzal is foglalkozni kíván következő gyűlésen, hogy miképp lehet a keresk. iskolából kikérült ifjak jellemét és szakismeretét alkalmas módon az eddiginél eredményesebben fejleszteni.

— Örömmel látjuk, hogy egy ismert bécsi szivarkahüvelygyár hazánkban, Sopronban évek óta nagy gyártózetet fejt ki, melyből az egész világon ismert Jacoby Antinikotin La Fleurette szivarkahüvely kerül mint hazai gyártmány forgalomba. Örömmel üdvözljük a hazai ipar eme előrehaladását, annál is inkább, mert nincs szükségünk arra, hogy pénzünkért osztrák árut vegyünk. Lapunk mai számában erre vonatkozólag közölt hírdetést olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk.

— A boszorkánykonyhából. Mint a néphitben élő boszorkánykonyhák zagyva főztjének titkait oly gondosan őrzik a pénzügyi bizottság a gyűlési tárgyalások eredményeit. Valami azonban mégis kiszivárgott onnan. Nemsok, de megnyugtatóan elég: T. i. a pótdadó nem emelkedik, sőt... a többit nem merjük kiírni.

is. Szó szerint így figyelte meg Fliess ur:

— Kötő mégis ez a magyar honyha!...

Deák Lajos ramondta:

— Sokkal jobb az erdélyi.

Gyuri, aki Bécsben síhederkedett, megrázta bozontos fejét:

— A bécsi suicit nem engedem!

Fliess ur sápadozott. Mit jegyezzen föl ezekből? A magyar konyhát, az erdélyi konyhát, vagy a bécsi suicit?

Az ebéd már végefele jár, a rebellis Deák had még mindig — a kolozsvári káposzta tárgyalásánál tart. Nagy kérdés, elvi ellentét támadt közöttük: kell-e tejföl is a kolozsvári káposzta, vagy csak paradicsom?

Fliess urat már a „jótéle zalai” környékezi idegei kimerültek a lelkiismeretes fűlésben, a szeme káprázik, hozzá még a gyomra is korog. Nem evett tudniük semmit, annyira hűen figyelt. Már bontani is kezdik az asztalt, még sincs semmi! Még mindig az az átkozott kolozsvári káposzta. A bécsi borotvált arc újra ott táncol már szegény Fliess szeméi előtt, a fehér abroszon, a velencei kristálypoharak közt. S ez a tánc, érzi már Fliess ur, az ő haláltánc...
Dehogy is az óvé! Másé, sokkal derekabb!

Eles sikoly metszi át az ebédő fűledt levegőt. A sikolyt tompa zuhanás követi, ezt meg rémült láma, urak, asszonyok felugrálása, feldöntött széke dübörgése a kemény padlón, eltört levert kristály-üvegek csörgése, majd asszonyisírás, férfiak fájdalmas, tagolatlan sikoltása.

Profetti Karolina sikoltott.

Deák György zuhant be a székéről.

Az előbb meg kacagó galamb-busan zokogó özvegy már.

A családi vendégségbe hát másik hivatlan vendég is furakodott be. A bécsi kém, mellé a halál. — Ez is olyan sötét és ennek se hisznek.

A halálnak. Nem is ejtet az meg ilyen könnyen egy Deákot!

Deák Ferenc hófehérré váltan, remegve állott meg a tetem fölött. Az a megrepedt szív az ő szíve. Az a hidegülő tetem az ő teste. Ugy érzi Szívéhez volt nőve, lelkébe forrott az a Gyuri.

Csak áll a haza bőlese, csak remeg, csak könnyezik. Egyre hajtogatja:

— Nem lehet... Nem hiszem!

Igy zokogott, így rázta az élettelen nagy testet a legnagyobb Deák. Még a kő is megindult rettentő fájdalommal. Fliess ur is majdnem könnyezett annyira szegyelte magát. Hogy erre ilyen emberre tudott ő hónapokig kémkedni, erre az emberre, aki fájdalomában is ilyen nagy! A bécsi rendőrpraefektus borotvált area örökre eltűnt Fliess ur szeméi elől. Odatérdelt a kém a halottas ágy mellé és megcsókolta Deák Ferenc lecsüngő ors kezét:

Né sirjon, tekintetes ur... zokogta a vigasztalást.

Az ünnepelő rokonság mindjárt ott maradhatott temetésre.

A fiatal szép Profetti Karolina pedig gyászos özvegyeségre.

Alig vették észre síró bánatában. Csak Fliess ur, a hű udvarló, az tartott ki hűen mellette bána-

tában is. Hűen, sokáig, teljes esztendőig. Széttépte a bécsi poteszt, nem „jelentett” többé egy kukkot se Bécsbe. Ott maradt Zalataárnokon szolgálatkész udvaronak, ingyenes jószágkormányzónak a fiatal özvegy oldala mellett.

A gyászfátyol viseltes is lett. A hulló könnyek kiapadtak. Egy év múlva már az irta Profetti Karolina Deák Ferenchez az ő „Kedves Ferkó onkli”-jához, hogy mi türés-tagadás, férjhez szeretné menni. Ferkó onkli visszafelelte: gyere át hugom, majd megbeszéljük.

Ott áll már irulva-pirulva a gyönyörű olasz asszony a nagy ember előtt. Szégyelli egy keveset, hogy ilyen hamar el tudta feledni azt a másik nagyot. Remegve is jön ki a szó fehér gerezdes fogsorai közül:

— Nagyon fiatal vagyok még, édes Ferkó onkli, hogy férfi nélkül maradjak.

Deák Ferencet megejtette ez a pironkodó, majdnem szüzi vallomás, mosolyogva nézett a szép asszonyra!

— Hát szeretsz valakit, Lina?

A kis menyecske most se birt mást mondani, csak azt amiért már nem haragudott meg előbb ez a nagy ember:

— Nagyon fiatal vagyok még, édes Ferkó onkli, hogy férfi nélkül maradjak...

„Ferkó onkli” most már szeretettel vonta ölébe a remegő galambot:

— Jó, hát kis hugom, nem bánom no! Aztán kihez akarnál menni, te kis bolond?

— **Gyász hírek.** Raffay István vágóhídi felügyelő okt. 29-án 56 éves korában meghalt. Temetése 31-én délután volt. Oriási néptömeg kísérte utolsó útjára. A város tisztikara testületileg vett részt a temetésen és koszorút helyezett ravatalára. Raffay még a régi világ embere volt, a paudurvilágban sokáig mint megyei csendbiztos működött több járásba, legutóbb a nagykanizsaiakban. Mint ilyen, néha valóságos csatákat vívott pandurái élén a zsványok ellen, így Savanyu Józsi bandájával is. Tömerdek ellenségei voltak, melyeket érdekesen tudott előadni. Fialat korában csinos deli legény volt és nem egy falusi bíróné és szép menyecske szeme akadt meg rajta. Mikor 1884-ben a pandurokat a csendőrség váltotta föl, végkielégítéssel elbocsátotta a vármegye, de ugyanakkor Nagykanizsa város rendőrbiztosnak választotta meg. E minőségben nagyon népszerű volt, amit bizonyítja a banizsai közmondás: „Csak a halál biztos meg Raffay.” Mikor pedig az új vágóhíd felépült, a már öregedő biztos odahelyezték felügyelőnek és ott valóságos remeteéletet élt. Most már a halál biztos, a biztos pedig halott. Nugodják békében. — Gogl Lajosnak, az Első magyar általános biztosító társaság főtitkárjának neje, szül. Bausch Julia október 30-án hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap délután volt oriási részvét megnyilatkozásával.

— **Gazdasági előadások a kaszárnában.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter nagyon üdvös intézkedést hozott meg. A hadügyminiszterrel egyetértve a téli időszakban úgy a közös, mint a honvéd laktanyában gazdasági szakelőadók fogják a nép fiait elméletileg oktatni a földművelő foglalkozásának minden ágazatában. A gyakorlati gazdálkodásban jártas legénység, ha ez előadásokból elméleti ismereteket szerez és a gazdálkodás újabb vívmányaival megismerkedik, visszatérve az ekeszarvához vagy hasznára lesz a gazdasági élet intenzívitásának. A nagykanizsai közös laktanyában Tóth István a modern gazdálkodás minden ágában nagy szakismerettel bíró gazdasági titkár fogja november elején megkezdeni az előadásokat.

— **Minden anya** érdeklődik a SCOTT féle Emulsió iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánljuk. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segínyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

— **A csurgói takarékpénztár betörői.** Majdnem két évvel ezelőtt történt, hogy a csurgói takarékpénztárt kirabolták. A gyanyu cigányokra esett és a nagykanizsai csendőrség ki is derítette, hogy a mi Lakatos és Rafael cigány családaiok a ludasok a vakmerő betörésben, bár tudták, hogy a helyszínen ismerős egyének is benne lehetett a keze a dologban. Míg a két illusztris cigány család a hirtelen kohlta az újabb terveket, addig a segédsi cigánytestvérek az árván maradt sátrakat fosztogatták.

→ A Fliess urhoz . . .

„Kis hugát” úgy eltaszította magától Deák, hogy felbukik, ha hirtelen meg nem kapja.

— Ahhoz a spionhoz! Nem szegyenled magad?

— Ne . . . ne . . . ne . . . édes Ferkó onkii! Ne bántsa Henriket! — emelte föl most már tiltóan a kezét az özvegy is.

Most, mikor szerelmesét bántják, bátor sas már a remegő galamb! Eddig remegő ajka érces szavakra nyílik, lehajtott fejt büszkén veti föl a hatalmas Deákra s a kicsi teste sugárként kiegyenesül, mintha fejlené volna meg pillanat alatt.

— Henrik nem spion! Becstelen magyar ember lett belőle, erre esküszöm! És engem is szeret . . .

Eddig tartott a „vakmerőség”. Ennél a szónál újra a szemérmes, bártortalan asszony lett Prefetti Karolinából, aki sirva temeti arcát kezébe úgy közelít ringó, lassu léptekkel vissza ahhoz a szigorú vasemberhez, hogy megkérlelje.

Deák Ferenc haragja eltűnt s újra simogatja már azt a remegő galambot, azt a gyönyörű virágszálat:

— No, ha csakugyan annyira szeret az a spion, az a Fliess ur, hát erigij hozzá Lina hugom, elmegyek a lakodalmatokra!

Rendőrségünk nyakon csipte őket és egyik jó rendőrtisztviselőnk egyes elejtett szavaiból a segédsiek től megtudta, hogy ki volt értelmi szerzője a csurgói betörésnek. Egy Izsák Dezső nevű büntetett előlelt ember, egy tanítónak elzúrtott fia, akiről a cigányok azt állították, hogy jelenleg is a kaposvári ügyészség vendége. Rendőrségünk ez irányú kérészkérés beigazolást nyert és most folytatják ez ügyben a nyomozást.

— **Kiss szerencsésje nagy!** Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyerevények mellett számos kisebb nyerevények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek tehát minden második nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsésjét. Ezer és ezer ember lett így uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 19. és 21-én lesz. Tegen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13), mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsésje nagy!

— **Önképzőkori megalakulás.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola „Deák Ferenc Önképzőkora” folyó évi október 27-én tartotta alakuló gyűlését. Megválasztottak: elnök Spiller Gyula, alelnök Nagy István, főjegyző Hoffmann Sándor, aljegyző Bedő József, főkönyvtáros Ring Pál, alkönyvtárosok Pollák Árpád, Krausz Jenő, Engel Armin, Kalud József, pénztáros Bódog Ferenc.

— **Világvárosi női kalap üzlet városunkban.** Üstökösint tűnt fel szemünk előtt városunk legújabb, legszebb, legmodernebb üzlete, mely helyet vindikálhatna magának Páris, Berlin, Bécs és Budapest központján. E fényesen és pazarul berendezett üzlet Roth Laura női kalap divatterme. Előrebocsátjuk, hogy Roth Laura mostanában tért vissza külföldi tanulmányutjából, hol bő tapasztalatokat szerzett magának. Városunk fejlődésére vall Roth Laura Kazinczy-utcai (volt Krausz és Farkas) új üzlete, hova most érkeztek meg dus választéku áruik. Kijelenthetjük végre-valahára Nagykanizsa tisztelt hölgyközönségének, hogy szükségtelen nekik Párisból, Bécsből avagy Budapestről beszerezni kalapjaikat. Beszerezhetik azt itthon is Roth Lauránál, ki már eddig is kiérdemelte a város hölgyközönsége megalapozását. A káprázatos fényű üzlet mellett van elhelyezve a disztó terem, hol szakavatott kezek végzik egyes és izléses munkájukat. Elismerésünket fejezzük ki Roth Laurának, hogy városunk kereskedőinek példát mutatva oly fényes, költséget nem kímélve, rendezte be női kalapüzletét.

— **Népgyűlés** Népgyűlést tartott a nagykanizsai szociáldemokrata párt október hó 27-én este a Szarvas-szálló nagytermében, ahol körülbelül 300—350 munkás vett részt. A gyűlés szónokai Sneff József és Somogyi Ede voltak. Napirend: Az általános és titkos választói jog. A szónokok felhívták a jelenlevőket figyelmét arra, hogy mint már a tettek ideje következett és a munkásságnak jogai kivívásáért harcra készen kell állni, végül határozati javaslatot fogadtak el, amely kimondja, hogy november 7-én egy nagyszabású népgyűlést tart a párt, amelyre meghívja úgy Nagykanizsa város országos képviselőjét valamint a városban lakó Dobrovics Milán orsz. képviselőt, hogy nyilatkozzanak az ált. titkos választói jog mellett vagy ellen való állásfoglalásukról, végül az elnök felhívására a gyűlés csendben és rendben szét oszlott. A hatóságot Hájós és Fűredi rendőrtisztek képviselték. A november 8-iki népgyűlésen Puchinger Manó a szociáldemokratapárt budapesti központi párttitkára fog beszédtet mondani.

— **A nagykanizsai városi távbeszélő hálózat** f. évi november 1-től bevonatik a balatoni környékbeli távbeszélő hálózatba. Ezen hálózatba be vannak kapcsolva Nagykanizsán kívül a következő hivatalok: Aliga, Almádi, Balatonberény, Balatonföldvár, Balatonfüred, Boglár, Fonyódfürdőtelep, Gyenesdiás, Kenese, Keszthely, Lepsény, Polgárdi, Szántód, Szentkirályszabadja, Székesfehérvár, Siófok és Veszprém. Előfizetési feltételek a következők: A jelenlegi előfizetők, ha a rendszer évi 120 K előfizetési díjon felül még évi 120 K-t fizetnek, akkor ezen hálózatban teljesen díjlanul beszélhetnek. Sürgős beszélgetés kizárva. Különben pedig ezen viszonylatban 5 percig tartó beszélgetés díja 1 korona, sürgős beszélgetés díja 3 korona.

— **Egy ajánlásra méltó játékszer.** Tekintettel a közelgő karácsonyi ünnepélyre, sok szülőnek kívánatos, ezen sorok által egy játék és foglalkozási szerre figyelmeztetve lenni, a mely a számtalan játékszer között kivételes helyet foglal el és különösen azáltal tűnik ki, hogy a gyermekek avval mindig szívesen játszanak. Ez egy cikk, a mely évről évre mindig gyakrabban átszáll apáról a fura és a mely tehát nem látványos játékszer, mely csak színpad színe által kápráztat. Majdnem azt hisszük, hogy ezen játékszer megnevezése felesleges, vagy talán mégis létezik oly család, a melyben a Horgony-Kőépitőszekrény még ismeretlen? Ó az a melyet ennél legjobb karácsonyi ajándéknak ajánlani akarunk, mert ezen játékszer joggal a legmelegebb ajánlásra méltó. Miután rövid idővel karácsony előtt az üzletnek nagyon el vannak foglalva, legjobban, ha bevásárlás előtt Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kam. szállítótól, Bécs, I. Operngasse 16, beszerezzük a legújabb árjegyzőket, hogy kényelmesen a megfelelő Horgony-Kőépitőszekrényt kiválasszhatjuk. Bővebbet találunk benne jó zenélő és beszélőgepekről is.

— **Érdekes beszámolás.** A XXII. magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték az imént véget ért. A közönség jogosan kíváncsi rá, hogy a főnyerevények nyertesei valóságban menekülnek a nyilvánosság elől. A sorsjegyek főelárusítóinak könnyen érthető okokból a legszigorubb diszkrécióit teszik kötelességévé s a főelárusítók azt a diszkrécióit megőrzik. A 600,000 koronás nagy jutalomdíjat, továbbá a 400,000, 200,000, 100,000, 90,000, 80,000 koronás stb. főnyerevényeket, szóval a XXII. sorsjáték összes nagy nyerevényeit ismét hazánkban nyerték. A legszigorubb diszkréció sem akadályozhatja meg azt, hogy néha egy-egy főnyerevény sorsáról közelebb adatok nyilvánvalóvá ne legyenek; olyankor, a mikor maguk a nyertesek nem tartják szükségesnek, hogy titokban maradjanak. Ezáltal például nem maradt titokban, hogy a 600,000 koronás jutalom egy nyertesét — 150,000 koronát — Tormágy Imre, a Városi Villamos Vasut kalauza nyerte meg. Egy másik nyertes egy állás nélkül levő pincér két nyolcad sorsjegyre esett. A boldog nyertesnél alárletben lakik egy szegény asszony s neki a szerencse az osztálysorsjáték jutalmának egy nyolcadát (75,000 koronát) juttatta. Ugyanennyit nyert egy nyolcad sorsjeggyel egy kőbányai gyári munkás is egy budapesti magántisztviselő Nagyjában ezek a lefolyt sorsjáték főnyerevényeinek nyilvánosságra jutott adatai.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi csúsz és köszvényes bajok és mindennemű gyulladások a „Moll-féle sóborszesz”-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. — Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kerendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Misztrik mozija.** Nem esoda, hogy annyira várta vissza a közönség Misztriket. Az izléses összeállított program, a kitűnő tiszta képek, egyaránt igazolják, hogy Misztrik megérdemli a pártolást, melyben a közönség őt részesítse. Az előadások a Polgári Egylet nagytermében cigányzene mellett tartatnak. Holnap este új műsor.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet gyógyítani, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót.

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vedegyet — a halasat — kérjük figyelembe venni.

Szép mellékkereset

kinálkozik bármely foglalkozású egyéneknek, kik szőlészethez némileg értenek és oly vidéken laknak, ahol a szőlő megterem. Ajánlatokat „**Mellékkereset**” jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési iroda, Budapest, IV. ker. Róser-Bazár továbbít.

**Szőlő
oltványokat**

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb válszaktékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett államerő levélük, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbeli bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a

Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg. bérmentve 3-20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3-50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

**Fattinger's Patent Hundekuchen und
Geflügelfutterfabrik, Wiener-Neustadt,**

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

A pesti papnevelde Mihály községben levő boltháza a melék helyiségekkel és 466 □-öl kert használatával folyó évi november hó 9-én d. e. 10 órakor 1909. január 1-től számított 3 évre nyilvános árverésen bérbeadatik. Az árverési feltételek a mihályi intézőnél betekintheők, ahol az árverés is megtartatni fog.

Rosznáky Alajos
Mihály d.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzén-kum mentes. Orvosi hírességektől elismervé. Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszer-tár Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest
Király-utca 12.

Könyvnyomda, könyvkötészet,
papír-, könyv- és zenemű-
kereskedés.

Mindenmü hangszerek és
gramaphonok a legolcsóbb
árban kaphatók.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

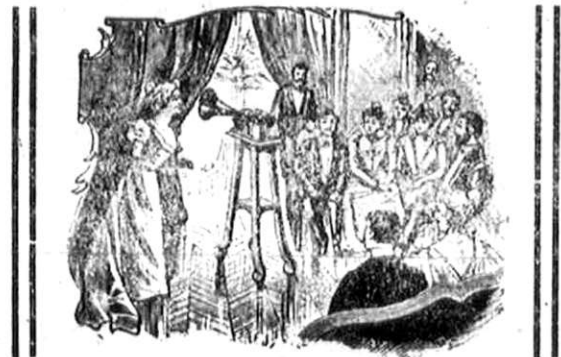
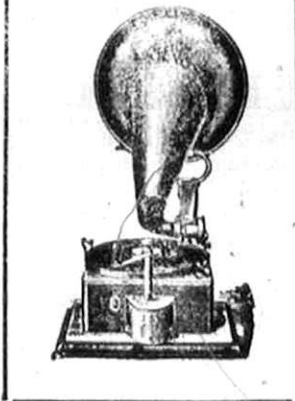
Deák-tér, Takarékpénzt. épület.

Ajánlja jól berendezett
könyvnyomdáját minden-
nemü munkák díszes és
izléses elkészítésére ju-
tányos árak mellett —
Névjegyek, körlevelek,
meghívók, eljegyzési- és
esketési kártyák stb.
mindig a legújabb divat
szerint készíttetnek. —

Diszítések, lampionok.

Beszélőgépek

Kizárólag eredeti elsőrangú
gyártmányok.

Részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Legújabb lemezek.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

NAGYKANIZSÁN,

Deák-tér, (Takarékpénztári épület).

szabadalmazása vagy értékesítése előtt
ugy Magyarországon, mint bármely
külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII.
ker., Erzsébet-körut 26. szám.
Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen
mutatványszámát.

Találmányok

HIRDETMÉNY.

Ezennel közzirré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. szab. Osztálysorsjáték (XXIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak,

Az I. osztály huzása 1908. november hó 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítónál kaphatók.

Budapest, 1908. évi október hó 25-én.

**MAGY. KIR. SZAB.
OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.**
LUKÁCS. HAZAY.

A gyermekek kedvenc játéka!

Hogy egész kényelmesen a helyes játékot kiválaszthassuk és aztán a legközelebbi játékszerkereskedésben beszerezhessük, már mostan kérjük Richter F. Ad. és Ta. kir. udv. és kam. szállítótól, Bécc, I. Operngasse 16., egy levelezőlapra az új árjegyzéknek bérmentes beküldését

Horgony-
Kőépítőszekrényekről

és egyéb tanulságos játékokról. A számos ábrával ellátott árjegyzék mindegyik szekrény tartalmáról és az elmesés kiegészítésekről felvilágosítást ad, mely kiegészítések által minden egyes Horgony - Kőépítőszekrény természetesen nagyobbítható.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkimórosan vezetett oltványtelepéhez.

ÖS-CSANADON (Toronto-Ill.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sárga és gyökeres szőlővesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok, II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőhugasnak külön e célra választott fajok.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő levél közül itten csak egy:

Tornaföld, u. p.: Szécsinsziget (Zala-m.) 1907. szeptember 30-án. Az öntől rendelt 800 db gyökeres fásoltvány igen szépen megért: egy szál sem maradt belőlük: visszajük oly hosszúra nőtt, hogy magasságuk egy két méter s karót meghaladtak és le kellett őket vágni; teljesen fajtiszták. Szívesen ajánlaní fogom önt minden ismerősöm- és barátainknak és kérem szíveskedjék címemre legújabb árjegyzékét megküldeni.

Kiváló tisztelettel
HAJDU IMRE.

Világkiállítás St. Louis 1907.
"GRAND PRIX"

Jobban tisztít, mint más fémfiszítószerek

"M-i-i-t?" — "Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Anticollin-cigarettafüvegyek fadobuzban!"

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden doboz egy érdekes búvész-kártyát tartalmaz.

Tisztasága 30.000 koronával szavatolhatik.

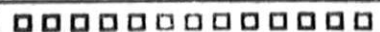

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeséltetik.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szorék bizonyult közvényűnél, oszúnál és meghűlésekél, bedörzsolésköppen használva.

Figyelmertetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest. DE Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kerje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

EKSZERGYAR.

Villamos uzenre berendezett arany- ezüst- és ékszeráru-műterem.

Különleges készítmények: ékszeráruk és jeggyűrűk.

Uj foglalásokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész. Nagykanizsán (Városháza átellenében).

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN” - cigarettapapirt vagy hüvelyt!

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesítem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöttem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészet-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal elégítem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsot szolgálak. Minden építkezés csak a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészibb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevesebb javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségeloirányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítek elő.

Az építető közönség becses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalmtól vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szerrel, évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, s A. Moll felirattal ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőr ökozerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill.

Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.
A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

XXVII-ik magyar királyi

Jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíttatni.

Ezen sorsjátéknak 11969 nyerevénye 365.000 korona összegben készpénzben.

FŐNYEREMÉNY 150.000 KORONA,

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 kor.	10 nyerevény á	1.000 kor.
1	10.000	150	100
1	5.000	300	50
5	2.000	1500	20
		10000	10

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám-, és sóhivatalnál az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltóüzletben.

Magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Éljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR“

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknél 1 évre 8 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 30.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

A bűnös alkohol.

Alakítsunk alkoholelles egyesületet.

Nagykanizsa, nov. 6.

Az elmúlt hetekben két gyilkosság történt Nagykanizsán. Nem a véletlen okozta, hogy ép új bor idején történtek emez esetek. A rendőri vizsgálatok kiderítették, hogy a gyilkosságok szoros összefüggésben vannak az alkohol pusztító hatásával. A közönség csak annyiban vesz tudomást az esetről, hogy elolvassa a rendőri riport. „szines és izgalmas” tudósítását. Aztán napirendre tér. A társadalomnak rossz tulajdonsága: nem szereti a kellemetlen eseteket boncolgatni.

Pedig érdemes a dologgal foglalkoznunk. Az alkohollal való visszaélés már nem apró „eseteket” teremt, hanem oly károkat és veszélyeket, melyek egész családokat végromlásba döntenek. A bűnös alkohol veszélyezteteti a társadalmi rendet. S mikor az alkohol már nemcsak az apró rendőri kihágások terén szedi áldozatait, hanem ugynevezett „nagy szenzációkra” tör, akkor a társadalomnak fel kell vennie a harcot az alkohol rombolásával.

Nagykanizsán minden nemes ügynek akadnak még eddig vezetői. Csendben, de bizonyára eredménytelenségű egyesület is működik városunkban. Ez az egyesület is humánus célt szolgál. A bűnös, a megbűnhődött embert segíti vissza a becsületes emberek közé.

Szép a rabsegélyző egyesület célja. De mennyivel szebb, mennyivel háládatosabb a társadalom nagy egyetemére, ha a büntetlen embert megmentjük a bűntől. Megmentjük, megóvjuk a bűnhezó alkoholtól. Megmentjük attól a rettenetes rombolástól, melynek utolsó színtere a törvényszék tárgyaló terme, vagy a kórházi kórág.

Mi hisszük és reméljük, hogy a bűnös alkohol elleni mozgalomnak nálunk is lesznek apostolai. Ha a társadalom nem veszi kezébe a mozgalom vezető fonálát, indítsa meg azt Nagykanizsa város hivatalos társadalma. A rendőrségnek nagy érdeke, hogy e mozgalom sikerrel járjon. Deák Péter Nagykanizsa város rendőrfőkapitánya már több intézkedéssel bebizonyította humánus gondolkodását. Az ő pártfogásába ajánljuk az alkoholelles mozgalom ügyét. Vegye kezébe az ügyet. Hívja össze városunk humánusan gondolkodó férfait a társadalom minden rétegéből. Mutassa be nekik a rendőri statisztika ama részét, mely legtöbb esetben az alkohol pusztítását bizonyítja. Akkor az egyesület meg fog alakulni, mert erre szüksége van a társadalomnak.

Tejvizsgálat.

Nagykanizsa, nov. 6.

Főlöszleg azt bizonyítgatnunk, hogy a tej az ember minden korában, ha nem is marad főtápláléka, de mindenesetre számottevő az élelmiszerek között.

Mint hogy pedig könnyen emészthető, akár kávéval, malátalével, keverve, akár tisztán élvezve, gyakran egyedüli tápanyag, melyet az orvosi rendelés még akkor is megenged, amikor egyéb táplálékot a betegről, vagy a labbadozótól eltilt.

Meggondolták-e az orvos urak, hogy gyakran éppen a tejelvezettel való gyógyítás helyett nem vesz-e magába az ember ölé, pusztító betegség csiráját? Mert amily magasra becsült táplálék az egészséges, jó tej, ép olyan kór terjesztő és elvetendő az ellenőrizetlen, rossz, egészségtelen állattól származott tej.

És mégis csodálatos, hogy manapság, mikor az anyák nagyrésze betegség, kényelemszeretlet miatt nem táplálják az anyatejjel a gyermeket, mikor a menedékhelyre került gyermekek egy része is tehéntejjel neveltetik fel, akkor a tejet szolgáltató állatok egészsége olyan minimálisan érdekli az erre hivatott orvosokat szülőket, hatóságokat is az egész társadalmat.

A családok csak arra vannak tekintettel, hogy a faluról bekerült tejben „baleskákat” ne találjanak, vagyis a patak vagy pocsolya vizével fel ne higítsa a nyereségre vágyó hűtlen tejes kocsis. Pedig tessék elhinni ez a legkisebb baj. Mert, ha tiszta vízzel keverik a tejet, legfeljebb a tápláló értékben vagyunk megcsalva, amit más táplálék helyre pótol.

De ki biztosít bennünket arról, hogy az asztalunkra kerülő tej, vagy amelyet kisdedeink az édes anyatej helyett kapnak nem rejt-e magában egészségtelen bacilluslegiókat.

Jól tudjuk, hogy az állati kórságok a hussal, a tejjel vitetnek át az emberekbe, hogy ott óriási pusztító hatásokkal a legnagyobb ellenőrzésre késztesen bennünket. És mégis azt látjuk, hogy a hatósági felügyelet csak a husra terjed ki, a tejre pedig nem.

A tejet újabb időben csak felforraltva használják. A forralás pedig a kóros anyagok nagy részét elpusztítja, bár nem mind. De a tejfel, a vaj, aludtej, a turóban levő pusztító betegségek csirái teljes tömegében juthatnak az emberi szervezetbe.

Alkalmunk volt állatorvosokkal beszélni, akik elszörnyűködve beszélnek e téren szerzett tapasztalataikról. Már maga az a körülmény, hogy néha mindenféle betegséggel inficiált leányok, legények fejk a tehenet, szükségessé teszi a hatósági felügyeletet, mennyivel inkább pedig az a körülmény, hogy a fogyasztásra került tej egészséges állattól származott-e vagy sem. Hogy miképp volna ez az ellenőrzés állandóan keresztülvihető, azt az illetékes szakemberek tudják legjobban. A tejelő marhaállomány kötelezőszerű bejelentése a járási állatorvos kötelező havonkénti ily irányú állatvizsgálata a tejárúsnak hatósági engedélyezése stb. stb. mind olyan eszközök, melyek az általános egészségi állapotra legalább is olyan haszonnal járna, mint a husellenőrzés és az utcák öntözése.

Támadások a Délzalai ellen.

Dóri ügyvéd, mint pénzügyi szakértő.

Nagykanizsa, nov. 6.

A Délzalai takarékpénztár tőkeemelése ellen három cikk látott nyomdafestéket. Az első cikkben a konkurrencia vádjával illeték a Délzalai, mely 1870-ben alakult és még most is csak háromszáz-hatvenöt ezer korona a részvénytőkéje, míg újabb intézeteké sokkal több. Mikor a közönség a cikket derűtlenséggel fogadta, akkor újabb cikkben „erkölcsi” okokkal igyekeztek a tőkeemelés sikerét gyengíteni. A harmadik támadásnak Dóri József dr. ügyvéd a szerzője.

Dóri dr. már számokkal hadakozik. Ezzel ugylátszik a szakavatottság látszatát akarja elérni. A szakértelem látszatát Dörinek annál is inkább fel kell keltenie, mert ő a Nemesvidi takarékpénztárnak ügyésze és mint ilyennek szakértelemre van szüksége. Vagy nem? . . .

Szó aml szó, Dóri dr. a Délzalai takarékpénztár közgyűlésén felszólalt. Beavatott körökben e felszólalást előre biztosra vették, hisz Dóri nemrégiben is támadást intézett a Délzalai ellen. Akkor azonban nem jelent meg a sajtóban a támadás pontos feljegyzése. Ami bizonyára a sajtóviszonyok fejlődését mutatja.

Az eset vége mégis csak az, hogy Dóri dr. a Nemesvidi takarékpénztár kitűnő ügyésze felszólalt. Nem mint ilyen, hanem mint részvényes. Mint részvényes akarta az igazgatóság szűkkeblűségét magyarázni. Az igazgatóság — Dóri szerint — azzal a eselkedetével, hogy az új részvényeket 1600 korona árban bocsátja ki, megkárosítja a részvényeseket. Hát ez a szakértelem valóban meglepő. Eddig a dolgot tárgyilagossan szemléltük és ilyenek hallatára valóban nehéz a tárgyilagosság határán belül maradni.

Mert Dóri ur vaskosan téved. Vita tárgyát képezi első sorban is az, hogy vásárolták-e a Délzalai részvényeit 1900 koronáért. Dóri takarékpénztári ügyésznek tudnia kell azt, hogy új részvények kibocsátási árfolyama mindig alacsonyabb, mint a régi részvények árfolyama. Így történik ez Párizsban, Berlinben, Wienben, Budapesten, sőt tán — Nemesviden is. Ezért szokott a részvényeknél elővételi árfolyam alakulni. Az elővételi árfolyam nagysága a régi és az új részvények ára közti különbséget szokta kifejezni. Bizonyítsa be Dóri dr., hogy a Délzalaiak 300 korona az elővételi árfolyama Természetesen 1600 koronával könnyebb lesz az elhelyezés. A Délzalaiak ez a célja.

A kérdés csak az lehet, hogy a részvények arányos kamatozása nem fog-e csökkenni. Ez irányban pedig nyugodtak lehetnek a részvényesek, mert ez a régi elejétől kezdve becsületes és szakértői vezetés alatt álló intézet annyira belement a köztudatba, hogy a Zala cikkei nem árthatnak Dóri ur részvényeinek.

Furesa pszichológiának adták tanujelét a Zala szerint a részvényesek azon a közgyűlésen. T. i. tüntetőleg távolmaradtak. Mi úgy tudjuk, akkor ma-

radnak távol a részvényesek, ha a priari jóváhagyják, helyeslik az igazgatóság prozódioit, ha pedig valahol szorítana a bakancs, tündetöleg megjelentek volna és leszavazták volna az igazgatóságot.

Ime Dóri dr.-nak nem tetszett az ügy, talán otthon maradt? Sőt elment és az egyetlen diszonáns hangot beledobta a megelégedés, a helyeslés harmoniájába.

Ha Dóri dr. azt hangoztatta volna, ama közgyűlésen, hogy a város ipari érdekeit kellene e tökével szolgálni, mert a takarékpénztárok ténykedéseit a modern gazdasági életben nem szabad a tulságos sok jelzalogkölesönökben kimeríteni, és ha ilyen irányú életrevaló prozódioval lépett volna fel akkor a gyűlésen való megjelenésének okát értették volna. Igy nem.

Lemondanak.

A D. V. kerületi elnökei.

Nagykanizsa, nov. 6.

(Saját tudósítónktól.) A Zalai Közlöny lapzárta kor nagyon érdekes hírről értesül. Az idő rövidsége miatt nem volt alkalmunk érdeklődni az eset részletei iránt. Kommentárt sem főzhetünk így az ügyhöz.

A megbízható helyről szerzett tudósításunk szó szerint ezt mondja:

A Déli Vasuti alkalmazottak nagy része a „Magyar korona országainak vasutas szövetsége” kebelébe tartoznak. A D. V. alkalmazottak kerületenkint vannak csoportosítva. A szövetségben az egyes kerületek, mint ilyenek is képviselve vannak. Ezeknek a kerületeknek összessége rendezte július 19-én az országos nagygyűlést, mely bár értekezlet jellegével bírt, mégis eredménnyel járt. A szolgálati pragmatika október 18-án megérkezett, az illetmény szabályzat pedig jó forrásból szerzett értesülésünk szerint december 1-én már életbe lép.

Meglepi, hogy ezen sikerek ellenére is — mert a siker és eredmény határozottan konstatalható — a D. V. alkalmazottak körében némi kedvetlenség mutatkozik. Egyesek még a kerületi elnökök derekas magatartását is launhának itélték, akik pedig sokat tettek az alkalmazottakért.

Valószínűleg — mondja forrásunk — ez az általános kedvetlenség okozza azt, hogy a déli vasuti kerületek elnökei lemondanak. Bár lehet, hogy más okok is közbenjártsanak.

Tény az, — írja forrásunk, — hogy a soproni kerület elnöke, Authied lemondott tisztéről. Ő volt a mozgalomnak fő embere.

Lemondását többen fogják követni.

MEGFIGYELÉSEK.

„A bátorság.”

A budapesti kávéházi asztaloknál az aszfaltférfiak, a rossz gerincű gavallérok a mult héten állandóan a „bátorság” fogalmát disztigválták. Általánosan kinevették, a kabaretköltők és a krocki írótól kezdve agyonhahotáztak négy túlvatos banktisztviselőt, akik Ujpesten tizenegyed magukkal megretiráltak két ujdonsult rablógilykos iparossegéd előtt. Budapesten a kávéházi asztaloknál kimondták a szentenciát, hogy Stern urék és társaik nevétségesen gyáva figurák. Stern urékon, a megszeppent bankosokon hahotázott a mult héten egész Hungária. Pedig Láncey Leó ezer és háromezer koronás hivatalnokai ha a konkrét esetben nem is voltak hősök, lehet, hogy egyébként bátor emberek. És mindenestre a maguk szempontjából ítélve nem nevetni valók. A bátorság uraim,

nagyon relativ dolog. Van személyes bátorság, de esélyes igen nagyon. Lehet, hogy ha az upesti bankfuktól nem a kereskedelmi bank pénzt, hanem éjjel valamelyik zug utcában a saját pénzőket vagy életüket kérte volna tőlük a két rabló, hát elbántak volna velük. Az upestiek nem nevétséges figurák, ha kacagnak is rajtuk Pesten. Túlvatosak; okosak, hogy uj szóval éljek, „ötvenpercentes” bátorságuk voltak. De nem abszolote gyáva. Ma majdnem mindnyáján „ötvenpercentes” bátorságuk vagyunk, mert amióta nem annyira a meghaláshoz, mint az élethez kell bátorság és amióta egykorvaló, jó Toldi Miklós erénye csak az ölfavágáshoz vagy prima esetben a cirkuszban használható, azóta igazi lelkesedés és meghalni nem érdemesség híján — megalkudtunk 50 százalékra a Bátorsággal. Én megértem az upesti esetet és nem nevétségesen rajtuk. Nem vagyok bátor ember, de hogy gyáva sem, elég legyen felhoznom azt, hogy suhanc koromban egy báléjen három meglett emberbe kötöttem be — két fényes szemért. És velem történt meg a következő gyáva-ság: Három évvel ezelőtt Apponyit vártuk Pécsen, mint delegátusa a pécsi jogászifuságnak és mint rendőri riporter, tagja voltam az Apponyit fogadó bizottságnak és ott szaladtam legelő a mohácsi civisek élén. Következetesen az első szocialista pofont és oldalbarugást is én kaptam. Amikor az első munkáskéz hozzám ért, megbokrosodtam; barcoltam, mint egy kis Zrinyi Miklós — az első vérig. Igen! Mellettem egy hentesünknek kidobta egy bolond kő négy elsőfogát, a szmoking-ingre reáhullt a vér... Észretéritett. Esmembe jutott, hogy miét dobassam ki én is a fogaimat? A hazáért? Annak Pécshez semmi köze sem volt! Elkezdtem 50 percentre alkudni és azon vettem magamat észre, hogy futok, futok, futok. En voltam az első futó. Pedig azért küldtek ki volt, mert engem tartottak a redakció „legbátrabb” tagjának.

Abonyi Andor.

— Mikor hozzuk haza a megye betétét? Mikor Udvardy Vince indítványozta, hogy hozzuk haza a megye mintegy 3 millió betétét az Országos Központi Hitelszövetkezettől, a Zalai Közlöny egy pénzügyi szakember feltűnést keltő nyilatkozatát közölte. A nyilatkozat szakszerű adatokkal bizonyította, hogy a Központi Hitelszövetkezetnek nem is nyílhatott alkalma a megyei szövetkezeteket támogatni, mert csak 22 tagja van Zalamegyében. A megyebeli intézetek sokkal jobban tudnák a megye pénzt felhasználni és azt gazdasági életünkre hasznossá tenni. Értesüléseink szerint megyebeli pénzügyezeteink vezetői élénk és jogos érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit. — Ez ügyben készséggel adunk helyet minden közérdeklő felszólalásnak.

— Nagykanizsa város költségvetése A város költségvetésének összeállításán most dolgoznak. A költségvetés benyújtásának közelsége a város közönségét véleményadásra ösztönzi. Egyik lapársunk azt írja, hogy „nem az a baja háztartásunknak, mintha bevételünk kiesiny volna, hanem az, hogy a kiadás sok. Erre vonatkozólag a következő sorokat kaptuk: Felmerült az a kérdés, hogy Nagykanizsa város költségvetésében a bevételj vagy a kiadási oldalon van-e a baj, már amennyiben bajról lehet beszélni. Szerény nézetem szerint a kiadások emelkedése természetes. A város fejlődik és a fejlődött viszonyok nagyobb kiadást kívánnak. Sőt a mostani kiadásokkal a közönség igénye sincs kielégítve. Mikor tehát a kiadások emelkedése természetes, azoknak mérséklésére nincs kilátása a városnak, akkor igenis a bevételi forrásokat kell emelnünk. Mert ez emelhető. Erről egy más alkalommal fogunk írni.

Egy adófizető.

HETI HIRADÓ.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(—) Egy humánus intézményről. Rothschild Jakab dr. városi képviselő humánus érzésre valló indítványa általános tetszést aratott. E rovat krónikása is szivesen leteszi az indítványozónak az elismerés babériját. De csodálatát fejezi ki, hogy ez az indítvány csak most érte el megérdemelt hatását. Nagyon nagy szükségünk van az indítványozott gyermekmenhelyre. Még nem is oly régen a nagykanizsai zsurnalizmusnak állandó témája volt az éjszakai narancs-árus leány, a gesztenyét áruló kis gyerek. kik az éjjeli élet valóságos típusává nőttek ki magukat. Nagykanizsa kis város, de itt is sok a züllött gyermek. Ha valaki leírna Nagykanizsa életének ama részét, hol a rendőrség birodalma kezdődik, t. i. a bűnök világát, akkor a züllött gyermekeknek nagy részt kellene biztosítani a leírásban. Az indítványt lelkesedéssel fogadták. Igyekezzünk az ügyet ép oly lelkesedéssel dőlőre vinni.

(*) 34953 ebéd-adag. Ma már nem kell az ugynevezett szines szezon híreknek tudtul adni a tél közeledtét. Érzí mindenki, gazdag és szegény egyaránt. Ez utóbbi egy kicsit jobban. Sőt sokkal jobban. A munkaalkalom kevesebb télen, a szükséglet azonban több. A hideg időben a gyomor is jobban kíváuja a fűtőanyagot. A jótékony egyesületek készülődnek már nemes munkájukra. Megjelent a népkonyha mult évi kimutatása. Ez már a huszadik. A népkonyha titkára gondos statisztikában jelenti, hogy a mult évben 34953 ebéd-adagot szolgáltatott ki. Ennyiszor maradt volna éhesen az a sok gyomor, ha történetesen ninesen népkonyha. Társadalmunk örülhet. Nekünk van népkonyhánk, melyet támogatni szép kötelességünk. Siessünk ezzel. Jön a tél. Adakozzunk a Népkonyha javára.

(—) Alaptőkeemelés és erkölcsi prizma. Szégyelhetik magukat a pénzügyezeti szakemberek. Ha egy avult tanácsot adnék nekik, mondanám: menjenek el abba a bizonyos községbe — zabot begyezni. Ha otthon maraduak, öntsenek gyászfátyolt. Szaktudományuk semmivé lett. Szegények Eddig azt hitték, az alaptőkeemelésekhez nem kell más, mint jó üzleti kilátás és osztalék. Most aztán kiderül a nagy titok. erkölcsi prizma is szükséges. Mondanunk sem kell, hogy az eset pénzügyi körökben Budapesten is nagy feltűnést keltett volna, ha például a szaklapok bereferálnak az erkölcsi prizma szerepéről a gazdasági életben. Nagykanizsa boldog lehet. Az erkölcsi prizma közzgazdasági hatásának szerepét a tőkeemelésekben itt találták fel. A feltalálónak állítólag Kornfeld is gratulált. Csak azt kérdezte, hogy miért támadják folyton csak az egyik intézetet a „prizma” mellözése miatt. Ez nem megy a fejébe. Pedig Kornfeldről azt mondják: nagyfejű ember.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Szalutáló egyesület Nagykanizsán.

— Egy érdekes indítvány. —

„A hidegebb idő beálltával idősebb urak és mások, kiknek fejről a természet dermesztő fagya letarolta a lombos hajfűrteket fájdalmasan érzik meg, ha a község alkalmával fejükről le kell kalapjukat venni.

Tiszteletreméltó helyről egy érdekes és időszerű eszmét kaptunk: alakítsunk szalutáló egyesületet. Az egyesületnek tagjai mintegy megváltására a szokásos kalaplevevésnek, egy megfelelő kisebb, nyilvánosan nyugtázott összeget juttatnak jótékony célra.

Ha sikerül az bizonyára célszerű és végecéljában humanus egyesületnek szélesebb körű propagandát csinálni, úgy idővel az egyesület megszilárdulásával megfelelő jelvények is készíttetnek.

A „Nagykanizsa” mai száma írja e sorokat, mely megérdemli a vele való foglalkozást.

Olvasóinkhoz.

Lapunk kivételesen ma szombaton jelenik meg, minthogy amint múlt számunkban jeleztük, a nagykanizsai nyomdák személyzeti hídfőn Budapestre vannak idézve a sajtóbírószághoz. — Következő számunk ismét hétfőn, 16-án fog megjelenni.

— **Mi lesz az egyhuzamu tanítással?** Ami késik, nem mulik. Meglesz rövidesen. A gimn. igazgatósága felterjesztette a főigazgatóság útján a miniszteriumhoz, ahonnan nemsokára visszaérkezik. Már készen van az új tanrend, amely szerint tanítani fognak. Hát a polgári iskolában, kereskedelmiben, meg az elemiben foglalkoztak-e már vele. Mert az lehetetlen állapotokat szűl, ha nem egyforma lesz az iskolázási idő.

— **Menhelyi gyermekek.** A menhelyi gyermekek a helybeli telepen úgy látszik elég jól vannak elhelyezve és a telep működését lényesen igazolja az az eredmény, hogy az itt levő mintegy 45 csecsemő közül ez ideig még egy sem halt meg.

— **Magyar ima.** Az Orsz. Rabbiegyesület Havi Közlönye, melyet Neumann Ede dr. nagykanizsai főrabbi szerkeszt, érdekes cikket ír az izraeliták istentiszteletéről: „Nem a saját óhajunkat, hanem a hívők százezreinek most már szinte parancsoló erővel megnyilatkozó kívánságát fejezzük ki, midőn azt mondjuk, hogy a hagyomány szerint kötelező imák szerelme és a különben is hosszúra nyúló istentisztelet tartamának újabb meghosszabbítása nélkül bele kell illeszteni abba a lelkész által végzett magyar imákat és a gyülekezet magyar énekét.” Ödvözlünk ezt az eszmét, mint olyat, mely újabb bizonyítéka izraelita polgártársaink kifogástalan magyar és hazafiai erelmének. Köztudomású, hogy a nemzetiség-aktia vidékeken a független izr. polgárok pedig őrszemei a magyar állameszmének. Ha pedig ez az újítás az izr. templomokban megvalósul, akkor egyszerű mind terjesztője lesz a magyar nyelvnek, ezerszék. Nincs okunk kétkedni abban, hogy a tudós szerkesztőnek, az Országos Rabbiegyesület Közlönyében elhangzott szavai visszhangot ne keltsenek a hitközségek vezetőinek lelkében és örömmel ne igyekezzenek megvalósítani azt az újítást mely a hívők lelkének meleg óhajta és amelyet éppen arról a helyről proklamáltak, a hol talán akadályt láttak volna ebbeli törekvéseiknél. A magyar zsidó papság hazafias érzelmét fölöslegesen felfedeznünk, avagy dicsérnünk. Ebbeli szent kötelességük minden elismerésen felül áll, aminek ez az indítvány egyik legújabb bizonyítéka.

— **Egy közös konyha egy évi fennállása.** A pozsonyi közös konyha szövetséget november 1-én ülte meg alapításának működésének első évfordulóját. A pozsonyi sajtó örömmel ad hírt ezen eseményről és azt írta, hogy a pozsonyi közös konyha életképes és hasznos intézménynek bizonyult, ami annál örövendesebb, mert sajnos más városokban a hasonló közös konyhák mind kudarcot vallottak és többnyire néhány heti fennállás után megbuktak. Ez a tény világítja meg legjobban azokat a nagy nehézségeket, melyekkel a konyha intéző köreinek meg kellett küzdeniök, míg végre nagy kitartással elérték

azt, hogy a közös konyhából étkező családok igényei minden tekintetben, mind az ételek minőségére valamint mennyiségére teljesen ki lettek elégítve. A konyha igazgatósága az első évforduló alkalmával az időközben áthelyezések és elhalálozások folytán megürösödött tagsági helyeket új tagokkal töltötte be.

— **Kellemetlen kocskikázás.** Gröber László honvédelmi nagybíró kétkerékű kocsiján kikocskikázott. Vágtatás közben a kocsi tengelyéből a szeg kis-csúszott, mire a kerék leporgott és a bentlők kiestek. Szerencsére azonban komolyabb bajuk nem esett.

— **Villamosvilágítás.** Serényen dolgozik a villamos bizottság a városi szakértőkkel és a cégek szakértőivel egyetemben a villamos világítás tengeri kigyójjával. E héten a bizottság az egyes cégek concessionalis ajánlatait tárgyalta, felülvizsgálta, majd a szóbeli tárgyalásokra került a sor. Ezután összeszedik a beérkezett ajánlatok adatait, összehasonlítják és ez alapján készül el a tanács javaslata, melyet oly nagy érdeklődéssel vár a közönség és a képviselőtestület.

— **Hatósági husszék.** Megnyílt a hatósági husszék, de nincs benne sok köszönet, mivel ki tudja mikor lesz újból kimérés. Az eszme szép s ezért elismerés illeti a tanácsot, csak a kivétel rossz. Értésülünk szerint akkor van nyitva az üzlet, ha valamely állatnak méltóztatik a lábát kitörni vagy egyéb baleset történik vele, különben nincs olesó hus s így aztán a szegények eledelének hig marad továbbra is a leve. A téli fagy beálltával remélhetőleg változni fog ez az állapot, már t. i. akkor, ha sok ólmos eső esik és több lesz a baleset, tehát: „majd ha fagy!” A hatósági husszékéről az „Állatorvosi Közlöny” nov. 5-iki száma ezt írja: Folyó hó 2-án nyílt meg Nagykanizsán a hatósági husszék. Egy 8 éves tehén husa lett ez alkalommal kimérve. A beutalás azon az alapon történt, hogy az állat légesővében egy káposztatorzsa akadt meg, amely miatt az kényszervágatott. Miután az elvérzés nem volt tökéletes, a húst közfogyasztásra alkalmasnak, de egyben csekélyebb értékűnek kellett minősíteni és mint ilyen a hatósági husszékbe kellett utalni. A kényszervágott állat husa 157 kgrammot nyomott. Az elsőosztályú hús 70, másodikosztályú 60, harmadosztályú 50 fillérért árusították. A közönség valószággal megostromolta a husszékot. A hatósági szék reggel 7 órakor nyílt meg és már 9 órára a hus teljesen elfogyott. A husból 148 egyén részesült és 96 korona 50 fillér folyt be érte. Ezen összegből 5% vonatott le a hatósági husszék használatért továbbá 6 korona a husvágó és fuvaros díjazásáért. A fennmaradt összeg az állat tulajdonosainak kifizetett.

— **Gyűjtés a temetőben.** Sokan rem tudják, hogy Minden-szentek napján a róm. kath. temető kapujában a rendőrség által kitett perselyben, (mely máskor szavazatszedő urna) összegyűlt pénz mily célra szolgál s bizony ez miatt a gyűjtés nagyon csekély eredményt szokott felmutatni. A városi szegények részére történik a gyűjtés, mely az idén elég jó eredménytel végződött, amennyiben 42 korona gyűlt össze s a szegények nagy öröme szét is osztott.

— **Iskolák a Moziban.** Misztrik Mozija nemcsak a felnőtteknek nyújt kellemes szórakozást, hanem a diákok is tanulságos időtöltést találnak ott. Csütörtökön az állami iskolások egy része ment tanítóik vezetésével oda, és a tanítók a legnagyobb meglepődéseket fejezték ki a tiszta képek és a jól összeválogatott műsorról.

— **Párbeszéd a Sugár uton?** „Mit gondol komám? Lesz-e Kanizsán kolera?” „Lesz.” „De bizony nem lesz.” „Honnan tudja?” „Hát onnan, hogy rettenetes, döglétes bűz jön ki a csatornából.” „Értem. Ha felnének a kolérától, akkor kitisztogatnák. Tehát ha a csatornák bűzlenek, akkor nem lesz kolera, ha karbaltól illatosak, akkor lesz”

— **Kiss szerencsésje nagy!** Miért legnépszerűbb e szó az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházban, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyököt nyújt a közönségnek, eddig annyi milliót fizetett ki készpénzben t. bevőinek, hogy ma hazánk legnépszerűbb osztálysorsjegy ídelárusító helye. Huzás már november 19-én. Ajánlatos t. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsekisérletet és vegyenek a teljesen megbízható és előzékeny Kiss Károly és Társa bankházában IV. Kossuth Lajos-utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsésje nagy!

— **A református egyház sorajátéka.** A helybeli ref. egyház előjárósága ezton is felhívja a templom-alap javára kibocsátott sorsjegyek vásárlóinak figyelmét arra, hogy a sorshuzás Vécsey Zsigmond polgármester, miut politikai biztos jelenlétében megtartott és az 52-es sorsjegyszám huzatott ki. A nyertes számú sorsjegy tulajdonosa sziveskedjék a kisorolt Smyrnaszóneyet a ref. lelkesi hivatalban (Batthyány-utca 16. sz.) átvenni.

— **Az anya szorgalmasan átnézi az újságot,** hogy nem talál-e gyermekei számára valami újdonságot: mehozhatja magának a különféle árjegyzékeket és azok alapján emezt vagy amazt megrendeli, nem felejtí el azonban soha a legközelebbi Horgony-Kőépítészkerény kiegészítést is megrendelni. Ez évek óta rendszeresen történik, mert ő tapasztalatból tudja, hogy a Horgony-Kőépítészkerény kibovítése gyermekeinek legnagyobb öröme. Mi azért azt véljük, hogy minden szülőnek, a kinek gyermekei egy valódi Horgony-kőépítészkerényt még nem bírnak, sürgősen azt tanácsolhatjuk, hogy Richter F. Ad. és Tá., kir. udv. és kamarai szállítóktól Bécs, I. Operngasse 16. a legújabb kőépítészkerény árjegyzéket azonnal bekérjék. Ezen árjegyzékben bővebbet találunk még a jó Richter-féle Imperator zeudólmvekről és beszélőgépekről.

— **A nazarenus.** A helybeli honvéd gyalogezred 6-ik századánál az újoncok között van egy nazarenus, aki vallása követelményeirehűzen a fegyvert nem fogja meg. Ugy kell a vállára felcsatolni a fegyvert, oldalára a panganétot és minden rábeszélés hiábavalónak bizonyul, kész inkább a szokásos börtönbüntetést elszenvadni. Megtesz mindent csak a fegyvert nem fogja meg. Társai nem kérhetnek tőle olyant amije van, hogy oda ne adná. Szegény ember nagyon sajnálatra méltó, mert nem tehet róla, hogy olyan tanokat oltottak a lelkébe, amely a mai korba nem tud beleilleszkedni.

— **Adóhivatali epizód.** Bejön az atyafi az adóhivatalba és nagy sóhajtasok közben keresgéli a könyvet a zsebében.

— Na, lesz már valami, öreg — mordul rá a hivatalnok

— Az-nem szól semmit, csak tovább kutat egyik zsebről a másikra, végre megtalálja amit keres.

— Tessék, — szól s átnyújt egy könyvet.

A hivatalnok átveszi. Forgatja s olyan mosolygós lesz különben zord arca, amikor mondja:

— Hé, atyafi, eltévesztette a házszámot. Menjen a postára, azaz a barátokhoz, ott fizesse meg a bilétát.

A könyv címe: „Menyországi levelek”. A mult-kori vásárkor volt kapható.

— **A természet óriási szolgálatokat tesz az emberiségnek,** amennyiben sok betegség ellen szolgáltatja a segítőszereket. Egyike a tenger által nyújtott legjobb szerekek a csukamájolaj melynek hátránya azonban az, hogy nagyon visszatetsző íze van. A „Scott-féle Emulsió” formájában azonban a csukamájolaj is jó ízű és könnyen emészthető, akár csak a tejfele; a csukamájolaj összes gyógyerejű tulajdonságai a „Scott-féle Emulsió”-ban nemcsak, hogy megvannak, hanem még sokkal hatásosabbak is. Egy házban sem szabad hiányozni a „Scott-féle Emulsió”-nak. Kapható a gyógyszerárakban.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt
ugy Magyarországon, mint bármely
külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

szerkesztőségéhez Budapest, VII.
ker., Erzsébet-körút 26. szám.
Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen
mutatványszámát.

Találmányok

— A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel 2 korona 20 fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házában van.

— A Vasárnapi Ujság november 8-iki száma közli Taftot, az Egyesült-Államok új elnökét, a felszólóban levő budapesti botanikus kert képeit, Lotz Károly hagyatékából visszamaradt képeket, Pataky László művészi rajzát, a török szultán és trónörökös legújabb képét, képeket a delegáció tagjainak kirándulásáról a Csepel-szigetre, Velasques képeket a Nemzeti Szalon kiállításáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán pompás regénye a Thököly-kori régi magyar világból, Oláh Gábor és Nil verse, Haraszthy Szederkényi Anikó novellája, Lemaître franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: Ohlnoy Viktor cikke Kréta szigetéről, tárcáikkal a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 korona, a Világkrónikával együtt 4 K 80 f. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám. Ugyanitt megrendelhető a Képes-Néplap a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 K 40 f.

— Felhívás az Ifjú vakok szüleikhez
A nm. vallás és közoktatásügyi miniszter ur a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egyesület Dunántúli Fiókegyesületének ipari foglalkoztatóját kiegészíti az ifjú vakok tan- és nevelőintézetével. Ezen intézetnek első évfolyama még a jelen tanévben megnyílik, amelybe való felvételre alulirt igazgatóság ezennel pályázatot hirdet. — Az intézetbe vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül felvesznek: oly 14 éven felüli és 24 éven aluli korban levő vakok kik a vakságon kívül más testi vagy szellemi fogyatkozásban nem szenvednek. A felvételeket az igazgatóság ajánlatára a Vakokat Gyámoltó Orsz. Egylet Dunántúli Fiókegyesületének választmányára, illetve elnökségére eszközöli, miert is a bélyegmentes kérvények hozzáintézendők és az ifjú vakok áll. segélyezett intézete és foglalkoztatója igazgatóságánál (Szombathely, Szelestei-utca 11. sz. a.) nyújthatók be. Minőségre nézve a növendékek beulakók vagy künlakók. A beulakó vakok az intézetben teljes ellátást, ruházatot, elméleti és ipari kiképzést, taneszközöket és ingyen gyógykezelést nyernek. A bejárók csak oktatásban, illetve kiképzésben részesülnek, kiképzésük után pedig munkát és az ahhoz szükséges szerszámokat kapják. Az intézettől kapott taneszközök és szerszámok fejében minden felvett 30 K-át fizet az intézet, illetve az egyesület pénztárába. A beulakó vakok fizetők, féligényes vagy ingyenes helyet élvezők. Az egész díjat fizetők évenként 600 koronát, a féligényes helyre felvettek pedig évenként 300 koronát fizetnek, mely összeg fejében mindazon előnyökben részesülnek, melyek a beulakó vakok számára biztosítva. A künlakó vakoknak tisztességes és feddhetetlen jöhírű családoknál kell lakniuk. Az elhelyezés a hozzátartozóik feladata, kívánatos azonban, hogy e tekintetben minden hozzátartozó az igazgatóság jóakaratu tanácsait figyelemre méltassa. Tandíjat sem a beulakó, sem a bejáró növendékek nem fizetnek. Az intézetbe való felvétel iránti kérvényekhez a következő mellékletek csatolandók: a) születési bizonyítvány (anyak. kivonat); b) a vakságok igazoló orvosi bizonyítvány; c) himlőoltási bizonyítvány; d) batósági kimutatás a családi és vagyoni állapotáról; e) illetőségi bizonyítvány; f) az egészséget igazoló orvosi bizonyítvány; g) a felveendőket esetlegesen iskolai bizonyítványai. A b) és d) alatti csatolmány számára csak az igazgatóságtól kérendő nyomtatvány-írlapok használhatók, kik azokat díjtalanul megküldi. A benyújtott felvételi kérvények a benyújtás napjától mindaddig nyilvántartatnak míg a folyamodó vagy felvétetik, vagy míg 24-ik évét be nem tölti. A 24-ik évét betöltött vakok kérvényei a folyamodók-

nak visszaküldetnek. A felvétel iránti kérvények f. évi nov. hó 20-ig nyújthatók be az alulirt igazgatóságnál. Dunántúliak előnyben részesülnek. Kelt Szombathelyen, 1908. okt. 1-én. Erzsuzt Kelemen, v. b. t. t. egyesületi elnök. Török Sándor, az ifjú vakok áll. segélyezett tanintézete és foglalkoztatójának igazgatója.

— Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfuvalásban, gyomorgörccsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz-por” használatá által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. Gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. — Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Calico — és „Henneber.”
Kockás — selyem 60 kr.-tól
Néls — feljebb, hár-
Ármuro — mentve és tám-
mentesen. — Minta postafordultával. — Megrendelések bármely nyelven intézendők:

an Seldenfabrikt. Henneber in Zürich.

Szoftató anyák

tejük batását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik

s a cseesemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármely válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátorit, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér!
Kapható minden gyógytárban.

Esküdszéki tárgyalások.

— Saját tudósítónktól. —

Két bűnügy került a mostani őszi ülészakon a nagykanizsai kir. törvényszék elé. Első napon Dávid János balatonarási születésű boesotai erdős bűnügye került sorra.

Dávid János azzal volt vádolva, hogy 1907. december havának 8-án a Boesota községhez tartozó bänkürtösi erdőben Takács Sándor boesotai lakos testét a bűnjelű vadászfegyverrel való hátra lövés által szándékosan de ölési szándéknélkül akként bántalmazta, hogy az által okozott súlyos testi sértés folytán 1907. évi december 9-én Takács Sándor halála következett be. A vádatnás a btk. 306. §-ába ütköző súlyos testi sértés vétsége miatt emelt vádat Dávid ellen. Előzetes vizsgálati fogságban nem volt — megfelelő terhelő tanúk hiányában. Igaz, hogy Takács halalos ágyán azt vallotta, hogy őt Dávid lötte meg, de azt a kijelentést is tette, hogy nemcsak Dávid, hanem a vele levő Czifra Ferenc erdős is felhúzták a ravaszt, mire ő futásnak eredt és így nem tudhatja biztosan ki lötte meg. A védelmet dr. Miklós Dezsó látta el, aki hatóság beszédben az esküdtek lelkeré hatott nehogy ártatlan embert itéljenek el és meggyőződen mutatta ki, hogy Dávid nem lehet bűnös. Dávidot fölmentették.

November 4-én került sorra Maxl János és társainak ügye. Akik Szalay Samu korcsmáros meggyilkolásával vádoltak. Vádlottak hárman voltak.

Maxl János I. rendű vádlott, Szabó János 18 éves napzsámos II. rendű és Maxl Jánosné sz. Eckham Karolin III. rendű. A védelmet dr. Miklós Dezsó dr. Havas és dr. Lőke Emil ügyvédek látták el. A tárgyalás be nyult a késő esti órákba. Egy negyedik volt mikor az ítéletet meghozták. Eszerint Maxl Jánost életfogytiglan, Szabó Jánost pedig 15 évi fegyházra és 10—10 évi hivatalvesztésre ítélték, míg az asszonyt felmentették. Mindkét elítélt apellált.

Közgazdaság.

Egy megyei iparvállalatról.

— Az alsólendvai ernyőgyár. —

Nagykanizsa, november 6.

A Hungaria hazai ernyőgyár r. t. Alsólendva mint már annak idején megirtuk, tavaly mintegy 73000 korona kárt szenvedett. A nagy veszteség a részvények lebélyegzését vonta maga után, mely után részvénytőke felemelés következett. Ez a tők'emelési akció nemsokára befejezéshez közeleg.

A napokban kezünkbe jutott az igazgatóság részletes jelentése, melyben maguk írják: „őszintén feltártuk a veszteség okait és nem hallgattunk el semmit.” Az okokat a múlt évi gazdasági krízisre, a feltári árak árának esökkenésére, személyi változások miatt beállott nagyobb üzemköltségekre vezetik vissza. Ezek eredményezték a jelentés szerint a nagy veszteséget, melyet radikálisan akartak orvosolni.

Valóban kívánatos, hogy az alsólendvai ernyőgyár fejlődjék. Ez a gyár az alsólendvai két pénzüntezet alapítása. A fiatal vállalat gyártmányai már most is jó hírnévnek örvendenek. A bel- és külföldi piac meghódítása szép lépésekben közeledik.

Mi hisszük, hogy e fiatal megyebeli iparvállalat a megérdemelt gazdasági fellendülésben tog részesülni és az a krízis, — melynek nyoma meglát-szik az 1907—1908. üzletév mérlegében — nem volt más, mint gyermekbetegség, melyen mindegyik iparvállalat átesik.

A Sörgyár közgyűlése. Mint értesülünk a Nagykanizsai malatagyár es serföződe részvénytárs-ság november 28-án tartja közgyűlést.

A Mercur gyár és a kocsitengely kartell. A kocsitengely kartell, melynek tudvalevőleg a nagykanizsai Mercur vasgyár is tagja volt, feloszlott. Beavatott körökből vett értesülésünk szerint a kartell feloszlása a Mercurt közelről érinti, mert ez állítólag a gyárra huszezer korona évi bevétel elmaradást jelent. A hírek szerint ennyit kapott évenként a Mercur gyár a kartelltől azért, hogy a közönséges kocsitengely gyártást beszüntette. A cég természetesen igyekezni fog e bevétel elmaradást a kartell által eddig tiltott tengelyfajta gyártásával pótelni. Nagykanizsa város iparszemponyjából a kartell feloszlása hasznos, mert most a Mercur gyár valószínűleg emelni fogja a gyártási mennyiséget.

A Nagykanizsai Tarházak igazgatósága a megüresedett főkönyvelői állásra Krausz Albert magántisztviselőt nevezte ki.

A Tapolcai Gazd. Takarékpénztár, mely nemrégiben alakult, részvénytőkéje teljesen befizetteft. Az intézet agrár célokat szolgál.

Könyvviteli szakmunka. László Vilmos, a „Mercur” vasgyár főkönyvelője szakmunkát írt az amerikai könyvviteli mód gyakorlati alkalmazásáról. A magyar könyvpiacón uttörő lesz ez a munka, mely iránt néhány pesti kiadó cég már érdeklődött.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a lecsapoly, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izrádást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Áre üvegeket 4.—koron.

Az alsólendvai takarékpénztár kárára a nyáron 2000 koronás csalást követtek el. A tettes most kézre került és a takarékpénztár kára nagy részben megtért.

Mühle rózsakatalógusa.

Előttünk fekszik Mühle Árpád kitűnő hírű temesvári rózsagyógytelepének most megjelent rózsakatalógusa. A katalógus páratlan elegáns külső kiállítása ép. úgy, mint a nagy szeretettel és szakértelemmel összeállított tartalma a közönséges, sablonos árjegyzékek nivója fölé messzi emelik. A rózsáknak tenyésztését, szaporítását és gondozását lapidáris rövidséggel és éles tárgyilagossággal szerkesztett utasítások alakjában magyarázza, melyektől a rózsabarád gyakran több és megbízhatóbb tanácsokat meríthet, mint hosszú és körülményes fejtegetésekből. A rózsagyógytelepek jellemzése, dacára a szűk kereteknek, ki merítő és több mint 1000 fajta talált ezen műben felvétel. Ezen óriási gyűjtemény a temesvári tenyésztőkben a pedáns gondossággal tartatik szemmel, a növények racionális és példás tenyésztési módszerrel szaporítottak. E rózsáknak növények szépsége és bujasága a monarchia határán túlterjedő kiváló hírnevének örvend.

Ezen rózsá-árjegyzék, mely bárkit okszerű rózsatenyésztővé képez, ingyen és bérmentve küldetik meg. Iránta „Mühle Árpád rózsagyógytelepéhez Temesvár” kell fordulni.

A soproni kereskedelmi és iparkamara közleményei.

— Hivatalos rovat. —

Faoszlop szállítás. A m. kir. posta-és táviradintézet részére 1909-ben szükséges 2851 drb. 10 méter, 26.167 drb. 8 méter és 30.044 drb. 6 1/2 méter hosszú telítetlen faoszlop mennyiséget egészben vagy részben szállítani óhajtokat figyelmeztetjük, hogy írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. évi november hó 10-ikén déli 12 óráig nyújtsák be a kereskedelemügyi minisztérium segédhivatali igazgatóságánál. A részletes feltételek a soproni vagy pécsi m. kir. posta és távirada kerületi műszaki felügyelőségénél tudhatók meg.

Pályázat hidépitésére A szombathelyi m. kir. állami építészeti hivatal f. évi november hó 20-ikán délelőtt 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalást tart a székesfehérvár—gráci állami közút 206—207. szakaszán levő 120 számú hidának újból-építésére. Az alépitmény 5151 K 57 fill., a vaszerkezeti munkák pedig 3757 K 84 fillérral irányozvák elő. A részletes feltételek a főtnevezett állami építészeti hivatalnál tudhatók meg.

Panaszok elintézése. Hazai kereskedő és ipari cégek külkereskedelmi ügyekben felforgó panaszait az idegen kormányoknál való felszólalás végett gyakran közvetlenül a közös külügyminiszter urhoz intézik. Ez az eljárás az ügyek elintézését késlelteti, mert a diplomáciai közbenjárás elrendelése előtt a közös külügyminiszter ur a magyar kormány álláspontját kéri ki. Célszerű tehát a jelzett panaszokat, melyek diplomáciai közbenjárást igényelnek, az illetékes magyar minisztériumhoz intézni, mely már saját álláspontja közlése mellett teszi át az ügyet a közös külügyminiszter urhoz, miáltal a panaszos ügy elintézése lényeges gyorsítást nyer.

Vásáráthelyezés. A kereskedelmi m. kir. miniszter ur megengedte, hogy a Vasvármegye területéhez tartozó Jánosháza községben a folyó évi november hó 15-ikére eső országos vásár ez évben kivételesen november 16-ikán tartassék meg.

Kefekötők figyelmébe. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi szeptember hó 23-án 77. 195/VI. szám alatt kelt leirata szerint sajnálattal értesültünk arról, hogy hazai kefégyárosaink sörteszükségletüket nem a hazai termelés útján, hanem a külföldről, főleg Németországból fedezik, holott hazai sörtekereskedők évi termelésüknek 95%-át

külföldre kénytelenek kivinni. Felkérjük ennél fogva kamarakerületünk kefékötő mestereit és kefégyárosait, hogy sörteszükségletüket lehetőség szerint hazai forrásokból fedezzék s ezáltal hozzájáruljanak a fent esetelt természetellenes helyzet orvoslásához Sopron, 1908. évi november hó 6-án. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Nyilttér.

A Bőr- és Lithion-tartalmú
Salvatorforrás
kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, az ukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál.
Húgyhajtó hatás!
Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá! Kapható áldorvnyiserkedésben egy a Sénye-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál • Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

Mi az a lejobban, bevált, a bel- és a külföldi legelső tekintélyeitől és sok ezer orvostól ajánlott tápszer egész-sége és bábjában szenvedő gyermekek és felnőttek részére; agy tápértékű, elősegíti az izom-és csontképződést szabályozza az emésztést és a használatban olcsó. „A csecsemő” című tanulságos füzet ingyen, kapható az elárúsító helyeken, vagy R. Kufeké-nél Wien

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valódi Haarlemi hagymás virágokkal. Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvel-normál gyűjteményünket vagy 30 jácintthagy máat 4vegek, vagy 40 drbot eserepek esetleg 40 drbot kertit ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 eserep számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 drbból tartalmaz pompási választékot jácint, tulipán, nárciss, csilla, hóvirág stbból:

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel elátott főár-jegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwieböl Züchtereij „HUIS TER DUIN” (A. G.)

Noordwik bei Haarlem (Hollandia)

A pesti papnevelde Miháld községben levő boltháza a mellék helyiségekkel és 466 □-öl kert használattal folyó évi november hó 9 én d. e. 10 órakor 1909. január 1-től számított 3 évre nyilvános árverésen bérbeadatik. Az árverési feltételek a miháldi intézőnő betekinthető, ahol az árverés is megtartatni fog.

Rosznáky Alajos Miháld.

A közönség köréből.

A Zrinyi Miklós-utca csatornázása.

Mintegy 3 évvel ezelőtt a Zrinyi Miklós utcai háztulajdonosokkal tárgyalást folytatott a mérnöki hivatal, vajjon ók hajlandók lennének-e megfelelő hozzájárulást biztosítani. A háztulajdonosok igenlő választ adtak azzal a feltétellel, hogy a város az utcát kikövez-teti. Azóta minden csendes a város részéről. Egy ottani háztulajdonos.

UJDONSÁGOK.

A nagykanizsai pályaudvar főnöke.

Október 27-án beavatott helyről közölték velünk, hogy Osskó Péter boglári állomásfőnök kerül hozzánk hasonló minőségben. Ma már azt is közölhet-jük, hogy Osskó kinevezése befejezett. A nagykanizsai pályaudvar új főnöke e hó 12-én veszi át a pályaud-vart a távozó Pillitz Gyula felügyelőtől.

Blau Margit és a dalárda.

A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör kitűnő dalárdája sok hangversenyyel aratott Nagy-kanizsán sikert. A sikerben kivette ugyan részét az egész dalárda, de a dícsőség babérágának nagy halmazát szerezte Blau Margit kisasszony. Énekszámai-val hangversenyekben sok szép sikert aratott a művészelőadó urleány. Nagyobb műsornál neve elmarad-hatatlann volt. A dalárda lelkes pártfogóját vesztii el Blau Margit k. a., ki holnap tartja esküvőjét Wald-mann Lajos dr. kaposvári ügyvéddel. Az irodalmi kör dalárdája, értesülésünk szerint ma szombaton este szereződött ad neki hálaia és tisztelete jeléül. Blau M. urhölgy a helybeli izr. templom énekkará-nak is solo énekesse volt több éven át. A hítközség küldöttségileg fejezte ki ezért köszönetét. Blau Simon dr. ez alkalommal 100 K-át adott át a szegények között leendő kiosztásra.

Új palota Nagykanizsán.

Minden hirt örömmel fogadunk, mely városunk szépségének emelésére vonatkozik. Örömmel közöljük, hogy a Sugárti Bogenrieder telken Villányi Henrik dr. egy palotát fog építtetni, aki ismeri Villányi tanár európai nivón álló műérzékét az meg lehet róla győződve, hogy az a palota nemcsak a Sugár utnak, de az egész városnak egyik ékessége lesz.

Elutasított felebbezés.

A kiskanizsai iskolaépítés ügyében a közgyűlési határozathozatal előtt, mint tanácsi javaslat ellen felebbezéssel éltek. A törvényhatóság azonban a felebbezést elutasította azzal, hogy a felebbezés nem véghatározat, hanem közben-ső végzés ellen tétetett. A tanács most ujra foglalkozik ez ügygel és alkalmas időben ujra a közgyűlés elé terjeszti, ahol talán nem talál ellenzőkre, tekintetbe véve, hogy a tanítótestület maga és a tanács javaslata mellett nyilatkozott headányában.

Szórakoztató délután.

A kath. legényegylet holnap vasárnap d. u 4 órakor a „Polgári Egylet” nagytermében kedélyes délutánt rendez. Műsora a következő: 1) Magyarok Istene. Petőfi Sándortól. Szovajta Horváth József egyll. tag. 2) Konstantinápoly. Uránia előadás. Bemutatja főt. Horváth György egyll. elnök. 3) Magyar népdal egyveleg. Zondorán előadja Saller Aladár. 4) Nehéz feladat, párjelenet. Irta Peterdy Sándor. Előadja egy hölgy és egy ur, melyre a n. ó. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj: Fentartott hely 30 fill., a többi sorok 20 fillér, karzat 0 fillér. Ugyancsak a kath. legény-egylet holnap este 8 órától kezdődőleg a „Polgári Egylet” nagytermében táncal egybekötött társas összejövetelt tart. A zenét Sárközy Janesi zenekara szolgáltatta. Belépti díj 40 fillér.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévtúra** vezetni.

Hirdetmény.

A „Délzalai takarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán“ az 1908. évi november hó 1-én tartott rendkívüli közgyűlésében 250 darab egyenkint 500 K névértékű részvény kibocsájtása által a társulati részvénytőkének 500.000 koronára való felemelését határozta el a következő módokat szerint:

1. A kibocsájtandó 250 részvényre az elővételi jog az eddigi részvényeseknek felajánlatik akként, hogy minden eddigi egy részvény egy harmad, minden eddigi 2 részvény két harmad és minden 3 eddigi részvény egy egész új részvény átvételére jogosít.

2. A kibocsájtásra kerülő 250 db. új részvény átvételi ára egy egész részvényenkint 1600 koronában állapítatik meg.

3. Az elővételi jog gyakorlása folyó évi december 1-ig bezárólag a társulat pénztáránál az eddigi részvényeknek felülbélyegzés oéljából való bemutatása mellett bejelentendő annál inkább, mivel ezen határidő után további bejelentések el nem fogadhatók és az elővételi jog megszűnik.

4. A részvényenkint 1600 K-ban megállapított átvételi ár 3 részletben fizetendő be; az első részlet, vagyis 1 egész új részvényenkint 480 K legkésőbb 1908 december 10-ig; a második részlet, vagyis egy egész új részvényenkint 520 K legkésőbb 1909 február 28-ig; a harmadik részlet, vagyis 1 egész új részvényenkint 600 K legkésőbb 1909 március 31-ig; megjegyeztetik azonban, hogy ha a részvényes az itt kiszabottnál nagyobb részleteket, vagy az egész átvételi árt kívánna egyszerre befizetni, — ez elfogadtatik.

5. Bármely részlet lefizetésének — a kitűzött határnapiig való — elmulasztása esetén a már bejelentett elővételi jog megszűnik, de a teljesített befizetés kamat nélkül, esetleg a már kifizetett kamat levonásával a jogosultsági elismervény ellenében a félnek visszaadatik, esetleg javára bírói letétbe helyeztetik. Az ekként felszabadult részvények az igazgatóság által lesznek, de semmi esetre sem 1600 K arfolyamon alul értékesítendők.

6. Az új (250 db.) részvények csakis az 1909. január 1-én kezdődő jövő üzleti év eredményében részesednek, ellenben az azokra teljesítendő befizetések után 5 százalékos kamat fog és pedig a folyó évben teljesítendő befizetések után a befizetés napjától 1908. december 31-ig a részvényesek javára, — az 1909. évben teljesítendő befizetések után pedig 1909. január 1-től kezdve a részvényesek terhére felszámítatni.

7. Harmad részvények nem adatnak ki, miért is az új egyharmad részvényre szóló jogosultságok a tulajdonos által két másik részvényes hason jogosultságával magánaton legkésőbb 1909. április 15-ig annál bizonyosabban egyesítendők, mivel az ezen határnapiig nem egyesített és már mint ilyenek a társulathoz be nem mutatott jogosultságok érvénytelenekké válnak és a kir. közjegyző közbenjöttével megtartandó nyilvános árverés útján értékesíteni fogván, azon összeg, mely érettek, illetve ezen elismervények helyett kiállítandó egész részvényekért befolyik, az elismervények birtokosainak illetőségük arányában kiadatik, esetleg javukra bírói letétbe helyeztetik.

8. A 250 új részvény a harmadik részlet befizetése alkalmával bejelentendő, de utóbb meg nem változtatható tetszés szerinti névre fog kiállítatni.

9. A 250 új részvény kibocsájtása által beeredő 400.000 koronából a jelenlegi 375.000 korona részvénytőkéhez csatolandó 125.000 K, a fennmaradó 275.000 K, valamint a kiirt részletfizetések elmulasztása által az 5. pont értelmében megszűnő elővételi jog helyett kibocsájtandó s az igazgatóság által értékesítendő új részvényekért a 2. pont alatt megszabott kibocsájtási áron felül való értékesítés által netán elérendő többlet pedig a tartalékalaphoz csatolandó.

Felhivatnak ennek alapján a t. részvényesek, hogy az elővételi jog gyakorlása iránt a fenti feltételek értelmében a kitűzött határnapiig intézkedni sziveskedjenek.

A „DÉLZALAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN“ IGAZGATÓSÁGA.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve. Teljes discretió. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

„N-1-1-1?“ — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!“

Figyelem! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi!

Minden doboz egy érdekes hüvészkártyát tartalmaz.

EKSZERGYÁR.

Villamos územre berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru-műterem. Különleges készítmények: ékszeráruk és jegygyűrűk.

Új foglалásokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk.

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA
ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címzett tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, és világghírű Delaware-iől egy és fél millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelep
Bihardiószeg.

A gyermekek kedvencz játéka!

Hogy egész könnyelmesen a helyes játékokat kiválaszthassuk és aztán a legközelebbi játékszerkesztésben beszerezhessük, már mostan kérjük Richter F. Ad. és Ta. kir. udv. és kam. szállítóktól, Bécs, I. Operngasse 16., egy levelezőlapra az új árjegyzéknek bérmentes beküldését

Horgony-

Kőépítősze- nyekről

és egyéb tanulmányos játékokról. A számos ábrával ellátott árjegyzék mindegyik szekrény tartalmáról és az elmés kiegészítésekről felvilágosítást ad, mely kiegészítések által minden egyes Horgony - Kőépítősze-nytervezésnél nagyobbítható.

Szőlő

oltványokat

szállít, fajtisztsá-
gért jótállva,
legújabb válsz-
tékban a már évek óta elsőnek és legmegbiz-
hatóbbnak ismert:

Kükküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz (Nagykükküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbir-
tokos megrendelésnek megtétele előtt az ismerős sze-
mélyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot
szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbiz-
hatóságáról.

Beszélőgépek

Kizárólag eredeti elsőrangu
gyártmányok.

Részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Legújabb lemezek.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

NAGYKANIZSÁN,

Deák-tér, (Takarékpénztári épület).

Tisztaságaért 30.000 korona kezesség.

Főbbetészszel
mint
erővel!

Schicht-
szarvasszappana

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht szarvasszappana minden vízben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, meg-
lepő gyorsan oldja a szennyezt, anélkül, hogy a szövetnek leg-
kevesebb is ártalmára volna. SCHICHT-szarvasszappana teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; átvizelvek óta egyenlő minőségben a legjobban anyagokból lesz előállítva. Használata minden tisztítási célra és mindenemű mosáshoz a józan és ész parancsolata és minden háztartásban jelentősen megkönnyíti a munkát és pénzt.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, biza-
lommal forduljon

Vityé Miklós

telkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez.

ÜS-CSANADON (Tornaföld-m.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökerez és sima zöldségyökerek; hor- és esemesefajok, valamint amerikai sima és gyökerez szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok, II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőültetvények különféle választott fajok. Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

A számos elismerő levél közül itten csak egy:

Tornaföld, u. p.: Szécsényig (Zala-m.) 1907. szeptember 30-án. Az öntől rendelt 800 db gyökerez fásoltvány igen szépen megeredt; egy szál sem maradt belőlük; vesszűjük oly hosszúra nőtt, hogy magasságuk egy két méter s karót meghaladtak és le kellett őket vágni; teljesen fajtiszták. — Szívesen ajánlani fogom önt minden ismerősöm- és barátainak és kérem szíveskedjék címre legújabb árjegyzékét megküldeni.

Kiváló tisztelettel
HAJDU INRE.

Ídeges és gyöngye gyermekeknek.

akik a kávét nem jól bírják, nincs jobb reggeli tal, mint „Kufeké”-vel főzött tej.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

póteka

egy régiónak bizonyított háziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyított közhívnél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerész az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. n. Mindegyik szétküldve.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöztem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal elégítsem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosul szolgálók. Minden építkezés csak a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészibb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevésbé javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelőirányzatokkal stb.

Kőműves-mesterei vizgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítik elő.

Az építető közönség becses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS
építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbántalmak, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, a jeles hárszerrel, évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyíttetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, »A. Moll« felirattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közsévény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinek legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappant a bőr ókezerü ápolására gyermekek és felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill.

Öt darab 1 kor. 80 fill.
Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

XXVII-ik magyar királyi

Jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíttatni.

Ezen sorsjátéknak 11969 nyereménye 365,000 korona összegben készpénzben.

FŐNYEREMÉNY 150,000 KORONA,

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 kor.	10 nyeremény á	1.000 kor.
1	10 000	150	100
1	5.000	300	50
5	2.000	1500	20
		10000	10

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30. án

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám-, és sóhivatalnál az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltó-üzletben.

Magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és székhelyi-raktár:

„NADOR“

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej kakao és czukorból áll. Páratlan különlegesség.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó:
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelben.

Az árvaház kérdése.

A legutóbbi városi közgyűlésen Rothschild Jakab dr. képviselő azt az indítványt tette, hogy tekintettel az árvaszékek államosítására, nehogy a város 200 ezer koronányi árvatartaléka tőlünk elvessék, e tőkét a város egy árvaház felállítására szánja. A képviselőtestület e humánus célt szolgáló indítványt elfogadta, annak előkészítésére bizottságot delegált és a polgármester kilátásba helyezte, hogy rövidesen napirendre tűzi e tárgyat.

Nemcsak a képviselőtestület, de a sajtó is annyira hatása alatt állt e humánus intézmény megvalósításának, hogy szinte kritika nélkül üdvözölte az eszmét és megvalósításához támogatását készséggel odaigérté.

Ugyanily szellemben írt a Zalai Közlöny is. Nincs mit szégyelnünk azon, Nemes volt a kitűzött cél, lelkesedést keltett mindenfelé, tehát bennünk is. A lelkesedés pedig nem mérlegel, csak cselekszik. Így voltunk mi is. Most azonban, mikor objectív foglalkozunk az indítvánnyal, amikor a város több képviselőjével alkalmunk volt eszmecsere folytatni az ügyről, kötelességünknek tartjuk, hogy véleményünket ez ügyről elmondjuk és lehetőleg a majdan határozathozatalra jogosult képviselőket ez ügyről kellőképp tájékoztassuk.

Először is arról akarunk szólni, ami az indítványszülte, t. i. az árvaszékek államosításáról. Ismerjük jól a jelenlegi belügyminiszternek, sőt az egész miniszteriumnak a multon épült szellemet és a ma intencióját, hogy a mindenek felett való államosításnak nem hive, ami pedig a municipiumok jogkörét illeti, nemhogy csorbítani akarná, sőt kiterjeszteni, fejleszteni tartozik prog-

rammjába. Így tehát nagyon valószínű, hogy az árvaszékek államosítása is elesik, feltéve azonban, hogy ez megtörténne; vajjon elképzelhető-e, hogy az állam a községek vagyónát, vagy bármilyen című pénzét a saját céljaira lefoglalná. Ez azt hisszük jogállamban abszurd feltevés.

Ezt tudva, természetesen az indítvány elesnek. Minthogy azonban az emberbaráti cél fogva tartja még a lelkeket ez az ok nem hátráltatná az árvaház felállítását. Azért rá akarunk mutatni arra, szükséges-e városunknak a kontemplált árvaház, célszerű-e és kinek teszünk vele szolgálatot.

A 70-es, sőt 80-as években egymásra állított fel az állam, a társadalom szeretet-házakat, árvaházakat. Hogy miként szolgáltak a kivánt célnak, nem tartozik ide. Ujabb időben azonban, amióta a gyermekmenhelyek mintegy 7 év óta országsszerte megalakultak, oly kitűnően szolgálják az árvagyereket, hogy nemcsak hogy nem állítanak árvaházakat, de a meglévők is teljesen fölöslegessé válnak. Mert a menhelyek nemcsak az árva gyermekeket, hanem a züllött, az elhagyott gyermekekét is magába fogadja, sőt akárhány példa van arra, hogy szegény szülők abbéli kijelentésére, hogy nem tudják gyermekeiket eltartani, a gyermekmenhely gondoskodik róluk. Az így nevelt gyermekekről 7 éves korig az állam, 7-16-ig pedig az illetékes község gondoskodik, úgy, hogy a kanizsai idetartozó gyermekek nevelésére a 200 ezer korona kamatjövödelme elegendes. Ami pedig azt illeti, hogy a gyermekek egyes családokhoz kerülnek, határozottan jobb a szülőtlennél nevelődő szerencsétlenekre, mint a kaszárnyai nevelés paragrafusos rendszere.

Ha már most megalapítanók az árvaházat — ami szerencsétlen cselekedet volna — akkor maga az épület se kerülne ki a 200 ezer koronából. De tegyük fel, hogy igen. Még akkor is évenként visszatérő 40-50 ezer korona kiadásunk volna rá. Mert először is elesnek a gyermek 7. évéig az államot terhelő költségmegtakarítástól, azonkívül férfi és női árvaházi tanítókat, szolgálkat, kertészt kellene alkalmazni, élelmezésről, ruházatról, fűtésről, világításról, orvosról, gyógyszerrel gondoskodni, hogy tulajdonképpen magunk adjuk oda az államnak, amit az államtól fölöslegesen féltünk. És még kérdés, hogy az árvaház mindama gyermekeket befogadná-e, akikről most a menhely gondoskodik és akiknek kellő tanításáról a helybeli iskolák a város külön megterhelése nélkül gondoskodnak.

Igy állván a dolog, az árvaház létesítését, mit fölöslegeset elejtendőnek tartjuk.

Ha pedig a 200 ezer koronát humánus cél szolgálatára akarjuk szentelni, van nekünk még alkotni valónk. A szegényügy, az aggok háza olyan alkotások volnának, melyeket olyanok áldanak, akikről az állam még egyáltalán nem, a város pedig nagyon mostohán gondoskodik.

De erről egy külön cikkben.

Vállalkozás és panama.

— Nyílt levél a villamos ügyben. —

Ujabb időben ez a két fogalom majdnem mindig megtalálja egymást. Valahányszor egy-egy városi, állami vállalat versenytárgyalása kerül szónyegre, szinte holt bizonyossággal számítunk rá, hogy egyik-másik szennzációban utazó lap valami panamát fedez fel, melynek botránya aztán óriási hullámokat

Lemondás.

Írta: Harmat I.

Ne legyen ki könnyem megtörölje.
Ne legyen senki ki vigasztaljon.
Legyek mindenkitől elfeledve,
Virág se nyíljon sirhantomon.

Ne mondja ki senki e szót, hogy „szeretlek”,
Csak azt izenjétek: „feledlek, feledlek”.
Csak keserű legyen könnyeimnek árja,
Vesszen ki szívemből szerelmem csirája.

Mikor sirba tesznek, madár se daloljon,
Ne legyen senki ki siromra boruljon.
Disztelen, jeltelen álljon a sirhantom,
Feledjétek engem, feledjétek lantom.

Vidám történet a szomorú napokból.

Írta: Arnstein Sándor.

Jellasiés szerezsánjai vonultak végig kisdud, de annál szerelmesebb városunkon Péntekfalván.

A szavahihető fáma főtartotta azt a világtörténelemben még idáig példátlanul álló esetet, hogy a férfiak ez egyszer jobban megijedtek, mint az asszonyok, mert az ugynevezett gyengédebb nemnek módfelett megtetszett a bronzbőrű, daliás termetű horvát, dalmata és graniesár vörösköpenyegesek. Nem esoda tehát, ha az ablakok telve voltak bájos arcokkal és még bályosabb mosolyokkal éppen úgy mint a részeges ember szesszel.

Azonban a férfiak éppen nem örültek. Sőt... Nekik sokkal jobban esett volna, ha a vörösköpenyeges horvát férfiak helyett egy sereg vörösszoknyás asszony érkezett volna a városba.

Tehát mint mondtam a férfiak nagyon megijedtek. Azért városunk összes szerelmes házasai a

kiérdemesült és már hasznavehetetlen veterán férjek csak úgy mint a még mézesheiteket élő rekruta emberek rettentő hadi tanácskozmányra gyűltek össze városunk intelligenciája által közkedvelt Görbevilág csárdánk angol parkjában az ugynevezett Libalegelőn.

Mindenik férjnek a keble egy-egy égő katlan volt, égett benne a szerelemfűtés tüze szent lobogással.

Az elauői tisztet Papucsi bendeguz vezette lévén neki a legfogatlanabb, de egyuttal legharciasabb neje és így ő városunk összes férjeinek tisztelétét, méltánylatát, sőt mi több csodálatát valóban kiérdemelte. Tehát mint elauók ő vitte a szót.

Indítványozta, hogy miután a célből jöttek össze, hogy városunk összes szépeinek nemzet fenntartó honleányi keblét sikeresen megvédelmezzék a hont és hazát eladó horvátokkal szemben, azért melegen ajánlja (kánikula lévén) hogy alakítsanak egy társaságot, melynek címe legyen: „Péntekfalvi szerelme védő egyesület, mint betéti társaság”. Betéti társaság pedig azért fűzte tovább szavait zajos ünnepelés közt a nap hőse, mert célja lesz az egyesület tisztelt tagjainak felügyelni arra, hogy mind az ideig

kavar fel. Természetesen, hogy az ódium a lapok ellen ez okból bizonyos körökben csak fokozódik. De azért sajtó a sajtó, hogy őre legyen az igazságnak, a becsületességnek, a közérdek tisztaságának. És mindaddig, míg ezt a hivatását teljesíti, míg a sajtó nem lesz prés, haragot indíthat ugyan maga ellen, de az iránta való tisztelet nem csökken, hanem emelkedik.

Annál meglepőbb és sajnálatosabb, hogy városunk villamos ügyének versenyzői egyikének a Siemens-Schuckert cégnek főtisztviselője a Zala napilapot mint röpírtat küldözgetett szét, melynek első részében a Zala támadásait utasítja vissza, a második részében pedig annak szerkesztőjéről mond feltűnést keltett adatot.

A levelet a városban mindenfelé tárgyalták, magyarázták, összegeket említettek, ami ámbár valószínű, hogy csak kombinációból és a Zala iránti általános ellenszenvből fakadt. A nevezett lap szerkesztője maga is védekezik lapja hasábjain és a sajtó-bíráóság leendő ítéletére utal, mely majd tisztázza az ügyet.

A Siemens Schuckert cég főtisztviselőjének, Radó Károlynak nyílt levele különben szó szerint itt következik:

Nyílt levél a villamos ügyben.

A Zala folyó hó 7-ik számában „hangulatkeltés a villamosügyben” cím alatt alapítvány és igaztalan támadást intézett személyem s itteni működésem ellen, melyre a következő kijelentéseket teszem:

Nem igaz és visszautasítom a cikknek abbéli insinuációját, mintha én akár a Polgármester ur személyét akár a bizottságot vagy annak bármely tagját szabálytalansággal vádoltam volna. Tiltakozom eme ráfogások ellen már azért is mert a cikk ezekkel az illető urakkal ellenséges hangulatra akarja keltetni ellenem. A cikk eme tendenciája tiszta és világos.

A való tényállás az, hogy cégem megbízásából és annak nevében figyelmeztettem egy a Polgármester urat, mint a bizottság tagjait, sőt más személyiségeket is, hogy a tavaly ősszel a keresk. és belügyi miniszteriumok által kihoesátott közszállítási szabályrendelet intézkedései szerint az ilyen pályázatoknál csakis olyan ajánlatok vehetők elbírálás alá, melyek a kitűzött határnapig beérkeztek. Ezt a fel fogást osztják mindazok Nagykanizsán is, akiket erre figyelmeztettem s kétségtelennek tartom, hogy a város közönségének tulnyomó része nem fog olyan ajánlat mellé állani, amelyik tudatosan csak akkor

míg csak a horvátok itt létükkel szerencsétlenül szerencsétlenül városunkat, az összes házak ajtóit és ablakai belegyének téve.

Harsogó éljen követe Papucsfi szavait. Amint mondani szokás szónokot számosan üdvözölték, sőt az egyik gratulálás azt is megjegyezte, hogy az indítványozó neve aranybetűkkel lesz bevésve városunk történetének e ragyogó öletért évkönyveibe. E gyűlés belenyúlt kora hajnali órákba.

Azután férj uraimék szépen haza szállingóztak szerelmes hitveseik ölelésére.

A gyűlés ideje alatt pedig városunk asszonyai éppen nem haditanácskozmányoztak.

Sőt...

A gyűlés estélyén valahány hordalmata és granicsár katona volt helyiségünkben, mindennek meg volt a maga Dulcineaja.

Réggelre kelve aztán szépen tovább vonultak. És ettől fogva szaporodtak el városunkban annyira a horvát típusú férfiak, ettől fogva van olyan horvát jellege községünk lakóságának.

De persze az kései unokák már teljesen elfeledték és dedányáik bűnét.

Éppen most, mikor e sorokat írom, megy el ablakom alatt egy daliás Jellasics bajszu legény és megfélekedve mindenről, azt dudolja:

„Jaj de huncut a horvát,
Hogy csipje meg őt a rák.”

lett előterjesztve, amikor a többi ajánlat feltételei ismeretesebbek voltak. Az egyes mérvadó tényezők figyelmét kötelességszerűen felhívom arra is, hogy a miniszterium, ha sor kerül rá, természetesen minden bizonnyal érvényt fog szerezni saját alkotta szabályrendeletének. Ezzel nem ijeszteni vagy megfélemlíteni kívántam, csak szolgálatot akartam abban az irányban tenni, nehogy a város hosszú tárgyalások és fáradozások után olyan határozatot hozzon, mely a fennálló rendeletek értelmében felsőbb jóváhagyást nem nyerhet.

Ami a személyemet ért kvalifikálhatlan támadásokot illeti, ezekre csak annyit válaszolhatok, hogy én nem proviziós ügyelő, hanem főtisztviselője vagyok cégemnek, miről bárki magának meggyőződést szerezhet a polgármesteri hivatalnál elfekvő meghatalmazásból.

Nem tartom jóízűléssel összeegyeztethetőnek, hogy a cikkíró személyével is foglalkozzam, már csak azért sem, mert az ellenem irányult támadás onnan ered, hogy a cikkíró közvetlen a pályázat felbontása után engem négy szemközti kis eszmeeserére invitált meg, amelyre nézve a kívánt eredménnyel nem járt Teljes tisztelettel, Radó Károly, a Magyar Siemens-Schuckert-Művek villamossági r.-t. főtisztviselője.

Balatoni nyaralótelep.

— Amit másutt terveznek. —

A Balaton kultusz érdekében a kormány és a társadalom rendkívül sokat tett. Ujabbán a Balatoni Szövetség állandó lelkesedéssel tartja napirendün eme fontos ügyet és igyekezik a közönség köréből jövő hibákat orvosolni és hiányokat pótolni.

Nagykanizsa város közönsége eddig nem igen sokat tett a Balaton népszerűsítése érdekében. Igaztalanok lennének, ha emez állításunkat úgy értelmeznék, hogy Nagykanizsán vezető szereplését kívánjuk. Közönségünket ennyire nem kötelezheti senki. De nagyobb, különösen az eddiginél nagyobb érdeklődés üdvös büne. Idegenforgalmunk szempontjából Nagykanizsa városát közvetlenül is érdekli a Balaton fejlődése. Balatoni érdekeinket az is bizonyítja, hogy a kerekedelmi miniszter bekapcsolta Nagykanizsát a balatoni körforgalomba.

Ezek ellenére is közönségünknek a Balaton iránti érdeklődése nagyon csekély. Néhány kirándulás az egész mit e téren tapasztalunk. A gazdagabb osztály alig mutat a Balaton fejlődése iránt érdeklődést. Ez mindentűn nincs így. Ezt mutatja a Pozsonyban megjelenő „Nyugatmagyarországi Híradó” következő híre, melyből tanulhatunk:

Fellette érdekes mozgalom indult Pozsonyban a Balaton kultusz érdekében. Fonyód—Máriatelep között közvetlen a Balaton mellett végighúzó s pompás fenyves erdővel beszegett zöld pázsitos, ideális szépségű fensíkon, a legtisztább — nádtól s sásstól teljesen mentes sívó homokos part mellett dr. Maszyk Endre pozsonyi theol. akadémiai igazgató kezdeményezéséből 50 család és szegényebb sorsu tanuló ifjak részére új telep létesül. A telep, melyet Pozsonyból a most épülő s jövő tavasszal megnyíló új balatoni vasutal (Győr—Veszprém—Badacsonyon vagy az eddigi vanalon Szombathely—Kanizsán át is) könnyen megközelíthető, közvetlen a Máriatelepi vasúti állomás mellett van. Jobbról-balról fenyves erdőkbe épített villák veszik körül s hogy eddig még be nem épült, annak oka, hogy ezt a gyönyörű részletet a tulajdonos Zichy Béla gróf a maga részére tartotta fenn s eddig nem volt eladó. Az új telep létesítőjének azonban sikerült meggyerni a nemes gróft a Diáktelep eszméjének, aki is nemesak hogy a terület jutányos áron való átengedésébe egyezett bele, hanem tekintve, hogy a teleplétesítők ingyen telket, ő viszont a maga részéről igen szép összeget ajánlott fel a tervezett Diáktelep létesítésére. A parcellázási munkálatok már legközelebb meg is indulnak s úgy tudjuk, hogy a vevők első sorban egy kis Pozsonyt szándékoznak a Balatonnál teremteni.

A közsinház-ábránd vége.

— Porlepett áktákból. —

Nagykanizsa, nov. 15.

Nagykanizsa kérelmez, a miniszter nem ad. Ez a historikuma a mi kérvényeink eredményének. Most az egyszer nem sajnáljuk a miniszter tagadó válaszát, mert a kérelem elutasításának megokolását vallottuk mi is mindig. Kanizsa nem bír el 6 hónapra terjedő szüneti szezont az ide jövő első rendű direktor meg a társulat deficitjét nem bírja el. Megfelelő arena építésére adna a kegyelmes ur segélyt, — ha volna e célra pénz. Így szól a miniszter válasza az állandó színház építésére vonatkozó szubvenció-kérvényre.

Egyik munkatársunk a következő érdekes sorokat írja ez ügyben:

A miniszteri döntés nem lepett meg. Sőt előre biztosra vettem. Tudtam, hogy a döntés előtt a miniszter érdeklődni fog Nagykanizsa szüneti viszonyairól a minisztérium illetékes ügyosztályában. Ott pedig nincsenek rólunk jó véleményekkel. Már ami az állandó színház ügyét illeti. Arról is van tudomásom, hogy évekkel ezelőtt Vécsey Zsigmond polgármesterünknek levelet írt Feste Tibor Andor gróf a vidéki színészet országos főfelügyelője. A levél, mely találó képét festi a vidéki színészeti viszonyoknak, 1903-ban a szüneti áktákhöz volt csatolva. A város irattárában, láttam, hol ezen áktákat a Lengyel főügyész engedélyével tanulmányoztam. A levélben Feste Tibor óva inti a várost az állandó színház felépítésétől. Ő mondja, ha felépítjük az állandó téli színházat, nem kapunk telre megfelelő társulatot. S sok más okos tanácsot ad a levélben. Köztük az arénaépítést. Tehát 5 évvel ezelőtt illetékes helyen visszatartottak bennünket a téli színház építésének tervéről. Annak idején nem akartam nyilvánosságra hozni ezen érdekes ügyet, nehogy a színházügy lelkes vezetőimbe elkedvetlenítsem. Bár valószínű ők is ismerik a levelet. Nézzék utána még köztársaságunk a sok porlepett akta között. Most már nyilvánosságra hozható. A közsinház ábrándnak vége.

Társadalomtudományi

előadások Nagykanizsán.

— Az első előadó Ágoston Péter dr. —

Nagykanizsa, nov. 15.

(Saját tudósítónktól.) A Társadalomtudományi Társaságnak Nagykanizsán mintegy negyven tagja van. A tagok tekintve azt, hogy nincsenek egy önálló helyi egyesületben csoportosulva, nagyobb működést nem fejthetnek ki. De amit tesznek az határozottan emeli a vidék kulturális életét.

Tavaly télen a társaság néhány jeles vezető emberét hívták meg felolvasások rendezésére, kiknek mindegyike tartalmas, tudományos nivón álló előadást tartott. A felolvasások nagy érdeklődést keltettek a társadalom minden rétegében. Az egyszerű munkástól a legelőkelőbb körökig kevéssel volt a társadalom a felolvasásokon. A társadalomtudomány iránt tanúsított érdeklődés egy újabb előadás ciklust hozott létre.

A nagykanizsai tagokból szűkebb rendező bizottság alakult, mely az idén is rendez felolvasásokat. Értesülésünk szerint az első előadást már e hóban megtartják, melyre Ágoston Péter dr.-t, a nagyváradi katolikus jogakadémia tanárát hívták meg. Az előadás tárgya még ismeretlen.

Az idei cikluson előadásokat tartanak még a hir szerint, Madzsar József dr., Szende Pál dr. és Harkányi Ede dr.

Aki egy keveset is érdeklődött a Társadalomtudományi Társaság előadásai iránt, azok előtt az előadók nevei ismertek, mert mindegyikük jeles embere a társaság kultur mozgalmainak.

A bírósági várószoba.

Egyik megyei kisváros lapja élénken sürgeti a járásbíró épületében berendezendő várószobát. Azt mondja, a várószoba a bírósági épületekben ép olyan szükséges, mint egy család asztalán a kenyér. Igaza van. Mikor még Kanizsán hírlapíróskodtam (pedig ennek már jó ideje), én is gyakran felhoztam ezt az eszmét-majdnem minden egyes kanizsai lap hasábjain. De eredménytelenül. És talán amit mi annak idején hiába sürgettünk, azt megcsinálja rövidesen egy, Kanizsánál jóval kisebb város, mint megcsinál, sok más olyant, amelyekért mi a kanizsai redakciókban hiába pocsékoltuk a tengernyi tintát és lelkesedést.

Pedig a bírósági váróteremre tényleg olyan szükség van, mint egy falat kenyérre. Mert nézzük csak. Például a kanizsai járásbírószobán uaponként, nem mondok sokat, — az összes bírák mintegy 20—25 ügyet intéznek el. Ehhez a 20—25 tárgyaláshoz beidézőnek — mondjuk — 50—60 embert, mindegyik pont 9 órára. Az 50—60 ember tényleg ott szorong 9 órakor bírósági folyosón vagy kapu alatt várva, amíg reá kerül a sor. Vannak akikre előbb, vannak akikre csak dél felé kerül a sor. Mit csinálnak ezek addig, amíg a tárgyaló bíró be nem szólítja őket? Mit csinálnának egyebet, minthogy így telviz idején fogvaolva, dideregve topircolnak a hideg ementen, közben szidják az egész igazságszolgáltatást, mint a bokrot. Az igazságszolgáltatás pedig ezalatt a tárgyalószobák jóleső melegében nem gondol a fagyoskodókra, mert az igazságszolgáltatásnak van sok pénze a hivatalos szobák befűtésére, de egy várószoba felállítására nincsen.

Az igazságszolgáltatás azzal nem törődik, hány ember kap napjában náthát, fogfájást a bírósági folyosó léghuzamatól. Ezzel nem ér rá törődni. Pedig amilyen fontos a felek pontos megjelenése, éppoly kívánatos, hogy a pont 9 óráig berendelt feleket ne hagyják a jégveremre emlékeztető folyosókon kinlódni. A felek között vannak urak, parasztok, asszonyok és leányok, akiknek a bőre és egészsége lehet éppen olyan kényes és érzékeny, mint azoké, akik a bírósági szobákban belül, tehát jó meleg helyen töltik az időt. Lehet éppen olyan kényes, mint más hasonló városok járásbírószobái feleinek, olyan városoké, ahol a váróterem ma már nem ábránd, — de Kanizsán mindennek dacára az ördög sem törődik a szegény felek bőrével.

Talán nincs megfelelő helyiség e célra a bírósági épületben? Nem hiszem. A bírósági épület nagy épület, lehetetlen tehát, hogy abban ne találkozná egy olyan szoba, amelyet nélkülözni lehet. Sőt ha így állna a dolog, ez sem lenne elfogadható ok ahhoz, hogy naponként 10—20 kényesebb természetű embert betegő tegyünk.

Az még csak hagyján, hogy nyáron amikor amúgy is felesleges a zárt helyiség a kapu alatt és a folyosókon váratták azt a sok embert. De hogy télen kitegyék őket a kész meghűlésnek, ez igazán igazságtalanság.

Az én számításom szerint elix körül valamibe az egész dolog. Csak egy kis jóakarát kell hozzá. Ez pedig nem hiányozhatik az mielőkegyenekben akkor, amikor egy ilyen üdvös és egészségügyi szempontból tekintve, igazán szükséges helyiség felállításáról van szó.

Oszeszly M. Viktor

HETI HIRADÓ.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

+ A miniszter tanácsa és az állandó színház. Van Nagykanizsán néhány lelkes ember, ki színházat akart a városnak szerezni. Vagy legalább is néhány százezer korona államsegélyt hozzá. A mozgalomnak örült mindenki. A sajtó, a nagyközönség együtt küzdött a kulturális célért. Néhány más városbeli sajtóorgánium már irigykedett ránk. Ime, milyen nagyszertén kihasználják összeköttetésüket — mondotta az egyik. Miniszter a képviselőjük — zeugte a másik irigy. S megjött a válasz, melyet nem vártunk, mely hidegebb, mint a közönség lelkesedésének tüze. Van méltánylás, fedezet nincs. Tanácsot is kaptunk Epitsünk nyári színházat. Pedig, ha a miniszter is tudná, hogy Nagykanizsa városának nincs szegényháza, csatornázása, vízvezetéke, modern bérháza, jól felszerelt tágas iskolája és sok más hasonló intézménye, alig ha adta volna ezt a tanácsot.

*. A nagy didergőkért. Eperjesy Gábor számtalan tiszteletbeli állása nemrégiben egy ujjal szaporodott. Megválasztották iskolaszéki gondnoknak. A „kis didergőknek” tehát van már gondnoka. De hányan vannak e városban olyanok, kiknek nincs ilyen 1 lkes gondnokuk. El-el nézem, mint vánszorgognak az utcán öreg bácsik és anyókák rongyosan, hiányos öltözékben egy kis kényeret könyörögni. Szinte kétségbeesítő, hogy ebben a korban, arepirulás nélkül járjanak ily városban, mint Nagykanizsa a város elszegényedett munkáktelen polgárai — koldulni. Ugy látszik, most már nem „divatos” városi szegénygyűgyel foglalkozni.

A ZALA izetlenkedéseire.

Valójában nincs arra érdeme a Zalának, hogy vele foglalkozzunk, mert okok helyett, ami legközelebb áll hozzá, piszokkai dobálódik. De meg akarjuk mutatni a közönségnek, milyen logikája van a Zalának; azaz, hogy semmiféle logikája sincs. Nem volt következetes a villamos pályázat sz e r e l m é b e n sem. Mint egy naiv, pipuló utcai leány, maga valotta be egyik nap, hogy szíve már nem ahhoz húz, akinek először odagérte a kezét.

Most meg a Zalai Közlönyre ráfogja, hogy cikkei jól el vannak temetve annak hasábjain. És megis egy o l v a s ó - tól értesül, hogy mi volt benne. Találva ott bizony sok olvasót, ha a saját kényerhajtó törtetésének hályogától el nem volna vakulva.

Abban is nagy humor van, ha azt mondja, egy állítását se cáfoltuk meg. Hiszen nem is állított semmit. Vagy talán az erkölcsi prizmat érti? Azt nem akarjuk megdönteni; az álljon időtlen időkig örök emlékül a Zala közigazgatási szakértelmeinek.

Különbben az egész hajszát, melyet a Dézsalai ellen indított, leleplezte maga a Zala. Kibujt a szeg a zsákból. Az egész tökeemelés azért fáj neki, hogy azt a 30 forintos (jól tud takszálni, nagy gyakorlata lehet benne) hirdetését a mi kiadónk kapta meg. Hát olyan éhes, vagy olyan oriási az étvágya, hogy mindent föltalna válogatás nélkül: Dézsalait, Siemens-Schuckertet, Francot egyaránt?

Mi jól lakunk otthon. Szerkesztőségünkbe nem visszük az éhünket. Oda csak a város és a közönség érdekének van szabad bemeuet.

Hiába kapalózik a Dóri dr.-ral való nexus ellen is. Ana városzerte híres csatorna illatu levélváltás óta, sőt annak ellenére is fennáll az.

És mi nem azt esodáljuk, hogy a Zala szoba áll Dóri doktorral, sőt ellenkezőleg.

— Esküvő. Tegnap tartotta esküvőjét Schamberg Lipót budapesti papírgyári főtisztviselő Milhofer Frida urleánnyal, Milhofer Ödön helybeli ékszerésznek leányával.

— Halálozások. Schwartz Ignác, született Krammer Paulina uró folyó hó 8-án Budapesten, hová gyógyulását ment, 60 éves korában elhunyt. Folyó hó 10-én helyezték örök nyugalomra a helybeli izr. temetőben. A megboldogult jótékonyaságáról ismeretes uró édesanyja volt Schwartz Alfrédnek, a Wiener Bankverein budapesti fiókja igazgatójának. — Porlak nagyközönség járásbírószobájának, valamint az ottani társadalomnak nagy gyászja van. A járásbírószoba vezetője, Drahanavszky Géza Budapesten 39 éves korában elhunyt. Holttetemét a fővárosból Lishindre szállították s ott helyezték el a családi sírboltban örök nyugalomra.

— Közigazg. bizottsági ülés. Folyó hó 10-én tartotta havi rendes ülését Batthyány Pál főispán elnöklése alatt zalavármegye közig. bizottsága. Az alispán jelentése ektőber hóról a következő: A vármegye területen működő esendőség feljelentett 226 egyént, kik közül letartóztatott 36 egyént. A kiyoimozott büntetendő eselkmények legnagyobb része az ember testi épsége és nagyon ellen irányult. Kihágások miatt a járásbírószághoz 10, a községi hatóságokhoz 431 egyén jelentetett fel, orvosrendőri hullaszemle esetben teljesített. A halál oka egy esetben elégs, egy vízbe fullás, egy szénkénegtől való fulladás, 5 esetben öngyilkosság. Tüzeset volt 19. Amerikába 11 egyén váltott utlevelet.

— Matinéet. A Zalamegyei Kör 1908 évi november hó 22-én, vasárnap délelőtt 10¹/₂ órakor a VI. ker., fűg. és 48-as kör dísztermében (Andrássy-ut 67. sz.) gazdag és változatos műsorral matinéet rendez.

— Jubileum. Eugelsmann Izrael egerszegi főrabbi jubileuma f. hó 25-én d u 2 órakor lesz a következő programmal: 1. Hálaadó istentisztelet. Kezdeté délután pontban 2 órakor. Az önnepi szónoklatot tartja: dr. Hevesi Simon ur, budapesti főrabbi. Az énekszámokat ellátja vármegyénk szülötte: Guttman Béla ur, becsi főkantór. Az istentisztelet után: 2. Diszközgyűlés a városháza tanástermében. 3. A hitközség és jótékony egyleti tisztelgése a főrabbinál.

— Meghívó. A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara 1908. évi november hó 17-én kedden délután 4 órakor, a kamara saját üléstermében (Lackner Kristóf-utca 3. szám, 1. emelet) rendes közgyűlést tart. A tárgysorozatból kiemeljük: 1. Az elnöki jelentést. 2. Titkári jelentést. 3. Pénztári jelentést. 4. Kereskedelmiügyi m kir. miniszter urnak a Franck-féle pótkavégyár ügyében érkezett magas leirata, a közös bizottság vonatkozó javaslatával.

— Kinevezés. A zalaegerszegi pénzügyigazgató Vellák Sándort a nagykanizsai kir. adóhivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— A kőszthelyi östelep. Az ugynevezett apátdomb lefordásakor földalatti lakásokat, valóságos ösvárost fedeztek fel. A körház alapozási munkálatainál ezek a lakások szűfőten előbukkantak. Most már kétségtelenül megállapították, hogy a telep a Balatonparttól a murvás gödörön át, a felsőmajori csapásig terjedt. A Balaton partja tehát már Krisztus előtt sűrűn lakott hely volt.

— A népkonyha November 19-én nyílik meg a szegények tápintézete. Nem azért ilyen későn, mintha a szegények csak akkor kezdenének nyomorgni, éhezni, fájni, hanem mert az egyesület korlátolt jövedelméből csak bizonyos időközben jut a szegények asztalára ingyen ebéd. A legszebb, legigazibb emberbaráti kötelességét teljesítik azok, akik a Népkonyha egyesületet pénzzel, terményekkel támogatják. Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy olyan humánus egyesület ne hirdesse a reggeli teát rummal. Nemesak mert annak abszolút nincs tápértéke, hanem mert az alkoholt még a jótékonyaság se adjon az embereknek. Nem drágább, de százsorta többet ér, ha helyett egy csésze meleg tejet nyújt egy darab kenyérrel. Cukor akár van benne, akár nincs.

Sirolin

*Emeli az étvágyt és a tevélyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izsádlást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárúháza. — Ár 6 pengőért 4,- koroná.

— Szédélges a jótékonyág nevében. Az országot keresztül-kasul járják a József Kir. Herceg Szanatorium nevében egy kis két 60 filléres füzetet, mely „Védekezés a tüdővész ellen” címet viseli. A füzetet Rákosszabán nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett címet viselni, mert a füzetkében a védekezésben egy árva szó sincs. De még kevesebb oka van bárkinek az egyesület nevében azt terjeszteni, mert ezzel az egyesület senkit meg nem bízott. Nevével illetéktelenül visszaélnék. Kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőt adják át a hatóságoknak.

A nyomdászok büne. Hétfőn, november 9-én volt a budapesti törvényszék előtt nyomdászaink ismeretes sajtópörének főtárgyalása. A törvényszék elnöke dr. Sárkány volt, a védelmet dr. Pető orsz. képviselő nyújtotta, míg a vádlókat dr. Szűcs képviselte. Délután 1 órakor kezdődött a vádlottak kihallgatása, melynek során bebizonyult ugyan, hogy a nyomdászok röpírata joggal védekezett a támadások ellen s a védő szavai szerint az elpártolt társaik kétszínűsége kézzelfogható volt — mégis abban olyan nemű becsületsértések voltak, melyekért a bíróság kegytelen volt aránylag enyhé büntetéssel szüntetni a vádlottak egy részét. Az ítéletet délután 3 órakor hirdették ki, mely szerint Erdélyi Emil, László Bódog, Banekovich György, Goldberger Vilmos és Hirschl Alajosra egyenként 60 korona fő és 20 kor. mellékbüntetést szabott, míg a többi 7 vádlottat felmentette. Ítélet ellen a védő felebbezést jelentett be.

— **A veszprémi betöréshez!** Már megirtuk, hogy Kulesár Károly veszprémi vaskereskedőnek pénzeszközét a betörőnek nem sikerült feltörni. Érdekes azonban, hogy ezen új rendszerű „Meteor” kasszát éppen egy nappal előbb kapta Budapestről a Meteor pénzeszköz és tresorgyárból (VI. Gömtecsa 59.) tehát úgy látszik éppen jókor.

— **Nincs tollam.** Egy kis fogyatékos öltözött leánya sirva megy az iskola felé. „Mert sirsz kis lány?” „Mert az édes anyám nem adott egy krajcár tollra.” Az ur szánakozva adott két fillért a kis leánynak, aki aztán tollal felfegyverkezve mehetett iskolába. Az ingyenes népoktatás áldásaiban kik részesülnek? A gazdagok. A szegények eddig se fizettek tandíjat. Talán Svájc példájára jó volna ingyenes tanazerekről gondoskodni? Ilyen téli időben két fillér kell a fára, kenyérre, ha van. De ha nincs?

— **Lövő iskola.** A zalaegerszegi lövőiskolát f. hó 6-án alakította meg Medgyesi Lajos igazgató a vezetése alatti főgimnázium VII., VIII. osztályu tanulóitól. A kiképzést Kulesár Gyula tanár végzi, mielőtt a lövészerszerek a honvédelmi minisztériumtól megérkeznek.

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a „Scott-féle Emulsió”-val, mely általánosan ismert házaszer, vagyis csukomájolaj, csak hogy az utóbb teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermeknek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió”-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Népgyűlés.** A szociáldemokrata párt folyó hó 8-án délután a nyári színházban népgyűlést tartott, melyre jó eleve meghívta a vezetőség Nagykanizsa város képviselőjét Zichy Aladár gróftól és Letenye képviselőjét Dobrovics Milánt. A tágas színpadon egészen megtelt mindenféle rendű rangú közönséggel, de a meghívott képviselők távol maradtak. Hideg idő volt, csak az ügy iránti lelkesedés és a szónok hatása tudta a közönséget majdnem két óra hosszat lekötöni. Weltner Jakab a szociáldemokrata párt egyik ismertebb vezérének tartja fel hosszú és tegyük hozzá értelmes népies egyszerűséggel előadott beszédében a koalíciós kormány ellen érzett panaszokat, melyek az új adóreformra, a fogyasztási adóra a vasutasok szolgálati pragmatikájára, a vasutas szövetségek feloszlására, a cselédtörvényre és az ált. egyenlő titkos választójogra vonatkoztak. Ügyes dialektikával bizonyította, hogy a igazság az ő részén van. Konstatálnunk kell, hogy hosszú beszédében nem élt a közönséges demagógok hatást keltő ürességeivel, szitkozódásaival. Így a rendőrség jelen volt képviselőinek csak a hallgatók szerepe jutott. A gyűlést Sneff József nyitotta meg és zárta be.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés, vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle scidilid-porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kéréndő.

Calves - és „Henneber-
Kochs - selyem 60 kr.-tól
Wehrs - feljebb, bér-
Armuro - mentve és vá-
mentesen. — Minta postafordultával. — Megrendelések bármely
nyelven intézendők:
an Soidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közöltöket nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és közhvényéknél, az akkori betegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Képpen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható drágyavásárlásokban egy a Szege-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
• Budapesti, V. Rudoórtakpart 8.

Kufeke
Gyermeknek és felnőtteknek.

A külföld és belföld legkiválóbb szaktekintélyei mint legjobb táplálékot ajánlják a Kufeke-t hányáskezelésnél, béluhatásnál és hasmenésnél

Diszítjuk lakásunkat télen s kertünket nyáron való **Haarlemi hagymás virágokkal.** Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvező normal gyűjteményünket vagy 30 jácint hagyó mat üvegek, vagy 40 drbot cserépek esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserépe számára. Vagy egy kerti összeállítás 250 drból, esetleg egy kerti és szoba összeállítás 240 drból tartalmaz pompási választékok jácint, tulipán, nárciss, esilla, hóvirág stb-vel:

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel elátozott főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwieböl Züchtereil
„HUIS TER DUIN” (A. G.)
Nordwik bei Haarlem (Hollandia)

Nyilatkozat.

A Zala című napilap e hó 10-iki számában ismerteti a közönséggel „Elítelt nyomdászok” cím alatt a budapesti kir. törvényszék ítéletét, mely szerint a nagykanizsai nyomdászok közül ötöt 80 korona pénzbírságra ítélt nyomtatvány utján elkövetett becsületsértésért. Kommentárjában leírja, hogy Izrael Jakab okozta ezt és bennünket ítélték el s hogy bennünket, szegény embereket sajnál.

Önértünk parancsolja, hogy válaszoljunk a Zala közleményére. Kijelentjük, hogy Izrael Jakab nem okozott semmit.

Az egész eset röviden ez:

Egy nyomda személyzete mozgalomban állt. A mozgalom vezetői cserben hagytak egy nős, családost munkást és bementek dolgozni. Mindenki előtt érthető már most, hogy a kollektívalis legemlembb kötelessége és családost ember sérelmét védelmeznünk. Egy röpírata tehát — a hangulat izgatott volta miatt — erősebb kitételekkel ismertették a közönséggel az esetet. Eme erősebb kitételekért ítélték el bennünket. Engedje meg a közlemény igen tisztelt írója, ezen nincs sajnálni való. Ha úgy kívánja a helyzet, hogy egy munkástársunk sérelmét támogatni kell, ez nekünk mint embereknek legemlembb kötelességünk. És hogy ez emberi kötelességünk teljesítéseért elítéltek bennünket, ez a mostani ferde társadalmi rend tükrö. De azért, ha e kötelességünket bármikor teljesítettünk kell, mi örömmel tesszük még akkor is, ha biztosan tudjuk elítéltetésünket.

Nagyrabecsült sajnálkozását tehát, amint látja a cikk igen tisztelt írója, nem használhatjuk. De ha már olyan jó szíve van és mindenáron sajnálkozni akar, *ugy nézzen szét az emberek között, talál közöttük hülyéket, lélekbegeget, gonoszlelkűket, sikkasztókat, akiknek megkegyelmeznék jobb érzesű emberek és nem küldik a börtönbe, hogy végkép elálljon.*

Kéz felé fordítsa sajnálkozását, ezeknek szükségük van erre. Egyebekben jószívú sajnálkozásáért fogadja nagyrabecsülésünket.

Goldberger Vilmos nyomdász.

Közgazdaság.

Az új balatonparti vasút építése a befejezéshez közel. Ebből az alkalomból a Tapolcai Lapok cikket közölt, melyben azt írja hogy az új vasutnak a bor szállítás és a személyforgalom kívül kevés jelentősége lesz. Ezért felhívja a Tapolcaiakat indítsanak mozgalmat, hogy az új vonalnak fővonali csatlakozása legyen néhány fővonalhoz.

A Délzalai takarékpénztár r. t. Nagykanizsa új részvényjegyzése iránt a részvényesek körében élénk az érdeklődés. Az elővételi jog bejelentési határidő december 1-én jár le, mégis már eddig is sok bejelentés történt. E jelek a tőkeemelés biztos sikerére engednek következtetni, ami különben előre látható volt.

Munkásházépítések. A „Zalai Közlöny” nemrégiben vezet cikket hívtá fel Nagykanizsa város közönsége figyelmét a munkásházak építésére. Számátalan városban van mostanában hasonló mozgalom. Szegeden 603, Pozsonyban 304, Szabolcs-megyében 160 munkásházépítést tervezik. Zentán most bízták meg a vállalkozókat az építéssel.

A Csáktornyai gőzmalom és villamosági rt. részvénytőkéje nemsokára együtt lesz. Az igazgatóság tekintettel a késedelmes befizetésre felhívást bocsátott ki, melyben az utolsó befizetési terminust az év végére tűzte ki.

A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár tőkeemelési tranzakciója befejeződött. Amennyiben a bejelentési határidő lejárt. Az új részvénykibocsátás a részvárgott hírek szerint sikerült amennyiben a részvényesek legnagyobb része gyakorolta elővételi jogát.

A Sörgyár közgyűlése. Mint már megirtuk a Nagykanizsai malátagyár és serfőzde r. t. e hó 28-án tartja közgyűlést. A közgyűlésben az üresedésben levő igazgatósági tagságot is betöltik.

A Muraközi pezsgógyár r. t. Csáktornya, mely betéti társaságból alakult át nemrégiben részvénytársasággá a hír szerint szépen prosperál. A gyár sokat fárado, hogy a belföldön népszerűvé tegye az „Animo sec” elnevezésű pezsgőjét. A külföldi kivitel Balkányra irányul.

szabadalmazása vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon, mint bármely külföldi államban, forduljon a

Talalmányok

„Szabadalmi Ujság” szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen mutatványszámát.

Muravidi kosárfonó telep. Zalamegyében bizonyára sokan ismerik a muravidi kosárfonó telep jó hírét. A kosárfonást és az ugynevezett kerti butor készítését háziiparként űzik Muravidon. A hir szerint nemrégiben a földmivelésügyi miniszterium érdeklődött a szépen fejlődő népipar iránt. A Zalamegyei gazdasági egyesület titkárja tanulmányozta annak idején a telepet.

A soproni kereskedelmi és iparkamara közleményei.

— Hivatalos rovat. —

Élelmi cikk szállítás a 20-ik honvéd gyalogezrednél. A m. kir. nagykanizsai 20-ik honvéd gyalogezred közérkezési bizottsága az ezred 1909. évi élelmi cikk szükségletei biztosítása céljából folyó hó 8-án írásbeli ajánlat útján nyilvános tárgyalást fog tartani. Szállítandó marhahús (esetleg élő marha), liszt, rizs, dara, árpagyöngy, bab, zsír, burgonya, paprika, zöldség, hagyma, só, cukor, mák, káposzta, szilvaiz, köménymag, tojás, ecet, fahéj és tej. A részletes feltételek az eredeti pályázati hirdetményvel együtt a nagykanizsai honvéd gyalogsági laktanyában levő élelmező tisztii irodában tekinthetők meg. Sopron, 1908. évi november hó 9-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kinéjletek meg álmatlan éjszaktól. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, febérek, erősek és egyesek lesznek.

A gyermekek szereti a SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyreállítja és előmozdítja.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított egyet — a halászt — kérték figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér
Kapható minden gyógytárban.

UJDONSÁGOK.

Amikor a miniszterek telefonálnak.
Ujtás a telefonon.

A ki gyakran telefonál, tapasztalta már, hogy a szolgálatot teljesítő tisztviselő vagy telefonos kisasszony „beszélnek még?” kérdézősködéssel zavarja a beszélgetőket. Ez a hivatalos kérdézősködések sokszor nem kellemes, interurbán beszélgetésnél egyenesen zavart okozó, de elkerülhetetlen. Azaz csak reánk, egyszerű emberekre nézve.

Ha pl. Andrassy belügyminiszter Nákó gróf fiúmei kormánybiztossal beszélget telefonon, vagy Rauch horvát bán Wekerle miniszterelnökkel, vagy mondjuk a posta elnökgazgató valamelyik kerületi igazgatóval, ugy a telefonos tiszt ezen kíváncsisága már kellemetlenebb. Lehetséges az is, hogy például Wekerle nem akarja, hogy a telefonos tisztviselő, kit ugyan szolgálati eskü kötelez a titoktartásra, végighallgassa mondjuk a bánnal folytatott diskurzust. A technika haladása segített ezen. Miniszterek, állam-

titkárok és más ily magas állásban levők ujabban zavartalanul folytathatják telefonbeszélgetéseiket. Az érdekes ujításról a Zalai Közlöny munkatársa a következőkben értesült:

Az ujítás neve telefon blokk rendszer. Néhány hete a Budapest—Nagykanizsa—Zágráb—Fiume telefonvonalon vezették be. Az ujítás lényege az, hogy az összeköttetés létesítése után egy készülékkel nemesak a közbelső vonalak, hanem még a két beszélő állomás központja is kizárható a vonalról. Mint hivatalosan mondják, blokkálható. Ilyen készülékkel csak miniszterek, államtitkárok és hasonló magas állással rendelkezők telefonállomásai szerelhetnek fel, kik ilyenformán nem zavarhatók a fontos telefonbeszélgetés közben. Az új rendszer csak oly vonalakon alkalmazható, hol a közbeeső összes kapcsoló állomásokon villanyvilágítás van. Ha a vonalon kizárás van, akkor a telefonközpontban, így Nagykanizsán is, egy kis üvegszekrényben elhelyezett villanykörte kigyulladására jelzi azt. A szerelési munkálatokat egy jeles műszaki tanácsos végezte.

Ilyen pompásan fejlődik a magyarországi telefonhálózat technikai berendezése, melyet a napokban elhunyt Szalay Péter elnökgazgató rendelkezésére alkalmazta a Nagykanizsát érintő vonalou.

Vasuti baleset.

Kohantek János budapesti 30 éves déli vasuti kalauz a reggel 5 órakor Nagykanizsára érkező 201-es gyorsvonattal utazott. Kotor állomáson, eddig ki nem derített okból leest a vonatról és súlyos sérülést szenvedett. A 8 óra 37 perckor érkező vegyes vonattal hozták Nagykanizsára.

Halálozások.

Hornják Géza, aki másfél évig a helybeli főgimnázium tanára volt, mint a Gyöngyösi áll. főgimn. helyettes tanára, f. hó 12-én helyettesített örök nyugalomra. Az ifjan elhunyt tanár egyike volt amaz áldott lelkű férfiaknak, kikben a tanulók nemes szívű pártfogójukat, igazi atyjukat tisztelték. Áldás emlékére. — Matolezy József somogyszentmiklósi körjegyző 41 éves korában meghalt. Tegnap délután temették nagy részvétellel. Halálát neje szől. Biba Irma és nagyszámu rokonság gyászolja.

Tanácsülés.

A pénteki tanácsülés az 1909. évi költségvetéssel foglalkozott és átutalta azt a pénzügyi bizottsághoz. Az összeállítás szerint 3 százalékkal kevesebb volna a pótdadó, mint az elmúlt évben. Hogy a pénzügyi bizottság még miként intézkedik azzal, még a jövő dolga. Ráferne a koldusmódra fizetett városi tisztviselőkre meg a rendőrökre.

Ipartestületi gyűlés.

Ma, 16-án este 6 órakor az ipartestület előjárósága rendes havi ülést tart melyen a többek között a titkár jelentést tesz az ipartestületnek az országos iparos kongresszuson (nov. 8—9-én) történt részvételéről. A kongresszuson Muraközy Lajos titkár és Tóth Lajos előjárósági tag vettek részt.

Egyhuzamu tanítás.

A holnapi nap fontos dátum a főgimn. életében. Ekkor kezdik meg az egyhuzamu tanítást. Amint értesülünk a felső keresk. iskola tanári kara is egyhangulag elhatározta, hogy ez ujítás megvalósítása iránt a kellő lépéseket megteszi. Az áll. polgári fiú és leányiskola tanári testülete is mellett van, de el sem zárkozhatik előle, sőt sok szülő fejezte ki előttünk és joggal azt a véleményét, mely a miénk is, hogy a népiskolában is meg kell ezt valósítani. Csak így igazodhatik a társadalom teljesen ez új és hatásaiban nagyon üdvös ujításhoz.

Misztrik mozija

a Polgári Egylet katabombájában holnap új műsort nyit. A terem fűtve van.

Örökbefogadás.

A király kövesdi Boér László nyug. vármegyei levéltáros és Pleheisz Gusztáv honvéd alazredes között ez utóbbinak örökbefogadása iránt Nagykanizsán kötött szerződésnek az örökbefogadás tényére vonatkozó részét jóváhagyván, örökbefogadó Boér László családi nevét, magyar nemességét és kövesdi előnevét örökbefogadott fiára: Pleheisz Gusztáv honvéd alazredesre és törvényes utódaira díjmentesen átruházta és megengedte, hogy Pleheisz Gusztáv honvéd alazredes és törvényes utódaira saját családi nevek elhagyása mellett ezután a „Boér” családnevet viselhessék.

Katonai találkozó.

Érdekes katonai találkozó volt nemrégiben Budapesten. A budapesti es. és kir. hadapródiakola 1883-ban végzett növendékei találkoztak. A találkózón Nagykanizsáról résztvett verébelyi Marzós Tibor es. és kir. kamarás 48-ik gyalogezredbeli kapitány. Az Ország Világ tegnapi száma csoport felvételt közöl a találkozórol.

Öngyilkossági kísérlet a gőzfürdőben.

Kövesdi Károly bakónaki okl. jegyzőségén tegnap dél felé részeg állapotban elment a gőzfürdőbe. Ott a fürdőben balkarján felvágta az ereit. A nyomban értesített rendőrség részéről Fűredi János rendőrtisztviselő jelent meg, de kihallgatható a szerencsétlen öngyilkos nem volt, eszméletlen állapota miatt. Első segélyben Hajós Samu dr. részesítette. A hórházban ápolják.

Meghívó.

A Nagykanizsai Tornaegylet 1908. év november 23-án este 6 órakor az egylet helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre a t. tagok ez uton is meghívotnak. Unger Ulman Elek elnök, Markovics Dávid titkár Tárgysorozat: 1. Választmányi jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Költségvetés megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Indítványok.

Balatonkereszturi nagyvendéglő mézárszékkel együtt egy, esetleg több évre kiadó. Bővebet a tulajdonos, Fürst Lajos Balatonkeresztur.

Vidéki város legforgalmasabb helyén, egy szép emeletes, csekély átalakítással szállodánakis alkalmasház, melyben 60 év óta vendéglő van, engedélylyel együtt azonnal eladó. Cim a kiadóban.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévu**tra vezetni.

21583
1908. szám.**PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY!**

Zalavármegye alispánjának 1908. évi október hó 13-án kelt 18857 sz. a. rendelete alapján Nagykanizsa rendezett tanácsu városnál megüresedett Évi 2000 korona fizetés, 400 korona lakáspénzzel javadalmazott II-ik közigazgatási előadó tanácsosi állásra.

900 korona évi fizetés, 200 korona lakáspénzzel javadalmazott kül-tanácsosi állásra

1500 korona évi fizetés és 300 korona lakáspénzzel javadalmazott számtiszt és közgyám állásra — továbbá ezen állások betöltése folytán megüresedhet egyéb állásokra pályázatot hirdetek; felhívom mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket a városi tanácshoz címezve folyó évi **november hó 24-ik napjáig** adják be, esetleg a választás napján a kijelölt választmány előtt jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1908. október. 23.

VÉCSEY ZSIGMOND

polgármester.

Jobban tisztít, mint más fémtisztítószer.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

póteka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívenél, oszónál és meghűléseknel, bedorzsolé-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- es ügyszolván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Ifj. Wajdits József

A világhírű „PATHÉPHON” beszélőgépek és hanglemezek raktára NAGYKANIZSÁN

„PATHÉPHON”

beszélőgépek legszembeötlőbb előnye, hogy tű nélkül játszanak, miáltal a tű folytonos változtatása és a tű által okozott folytonos zaj és recsegés teljesen megszűnik. A

„PATHE” lemezek a világon a legjobbak. — Legnagyobb műsor.

A 18 cm. átmérőjű lemezek ára
4,50 K és 5 K.

Tehát a legolcsóbbak. A gépek eredeti gyári áron kaphatók. Eladás részletfizetésre is. Műsorok ingyen és bérmentve. Bármily régi szerkezetű gép is átalakítható tűnélküli játszásra.

A legjobb kutya-kalács volt és marad a

Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg bérmentve 3 20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kalyók-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg. bérmentve 3 50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügelfutterfabrik, Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készült.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkilamerotesen vezetett oltványtelepéhez.

ÖS-CANADON (Torontoi-m.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor- és esemesefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok, II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugosnak külön e célra választott fajok

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő levél közül itten csak egy:

Tornaföld, u. p.: Szécsisziget Zala-m.) 1907. szeptember 30-án. Az öntől rendelt 800 db gyökeres fásoltvány igen szépen megeredt: egy szál sem maradt belőlük: vesszőjük oly hosszúra nőtt, hogy magasságuk egy két métercs karót meghaladtak és le kellett őket vágni; teljesen fajtiszták. Szívesen ajánlani fogom önt minden ismerősöm- és barátainak és kérem szíveskedjék címemre legújabb árjegyzékét megküldeni.

Kiváló tisztelettel
HAJDU IMRE.

Tisztasága **30.000** koronával szavatolható.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje renkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Szép keblek

ket hónap alatt a

Pilules Orientales által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve Teljes discretió. Doboza asználati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

„M-I-I-? — „Papa megengedte! Hissz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettafüvőkészlet dobozban!”

Figyelem! Csak a „JACOB” jelzéssel valódi!

Minden dohoz egy érdekes bűvész-kártyát tartalmaz.

ÉKSZERGYAR.

Villamos üzemre berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru-műterem. Különleges készítmények: ékszeráruk és jegygyűrűk. Új foglalkásokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk. Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA
ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

Szőlő oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusább válsz-

tékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllömenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz (Nagyküküllő-megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levélek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Czim:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Végre valahára a helyes játék!

Igy nem egy anya fog nyilatkozni, ha gyermekeit az ajándékozott Horgony-Kőépítőszekrényvel viláman játszani látja és a kis kezek mindig szebb és szebb építményeket előteremtnek. És ha továbbá meggyelti, hogy a gyermekek a többi játékszereket sutba dobják és csak a pompás Horgony-építőjátékkal foglalkoznak, akkor joggal mondhatja: A

Horgony-Kőépítőszekrény

nemcsak a legtanulságosabb, hanem a legolcsóbb ajándék is. Ezért valamennyi anyának, akik karácsonyi ajándékaikkal mindjárt kedvező eredményt akarnak elérni, nem eléggé melegen ajánlható, hogy hosszasanak magának azonnal Richter F. Ad. és Tá. kir. udv. és kam. szállítótól, Nécs. I. Opéngásé 16, egy legújabb árjegyzéket Horgony-Kőépítőszekrényekről és a legújabb Richter-féle Rakási játékokról, hogy egészen kegyelmesen a megfelelő szekrényt kikeres-hessék és aztán a legközelebbi játékszerekkereskedésben beszerzhessék. A gazdagon illusztrált árjegyzék az egyes szekrények pontos leírását és az elmes kiegészítő-rendszernek magyarázatát tartalmazza, mely kiegészítések által minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény tervszerűleg nagyobítható.

Bevásárlásnál a Horgony-védjegyre figyeljék!

Vegyenek csak Szt. Pétervári sárczipó
utólérhetlen a tartósságban.
Valódi csak ezen 1800 É. B. A. M. HÁROMSZÖGŰ VÉDJEGGYEL

Kapható: Miltényi Sándornál Nagykanizsán.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöztem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az épített közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal elégítsem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosul szolgálok. Minden építkezés oszakis a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevésbé javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelírányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítek elő.

Az épített közönség becses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbántalmat, vértululást, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi- és orvosi, évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyíttetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, »A. Moll« felirattal ónozzal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közsévíny, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappant a bőr okoszerű ápolására gyermekek a felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80. fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

XXVII-ik magyar királyi

Jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíthatni.

Ezen sorsjátéknak 11969 nyereménye 365.000 korona összegben készpénzben.

FŐNYEREMÉNY 150.000 KORONA,

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 kor.	10 nyeremény á	1.000 kor.
1	10.000 "	150	100 "
1	5.000 "	300	50 "
5	2.000 "	1500	20 "
		10000	10 "

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám-, és sóhivatalnál az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányfőzsdében és váltó-üzletben.

Magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR“

Megfojt ez az átkozott köhögés!

gyógyszertár

Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17.

csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknél 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délelőtt.

Nagykanizsa 1907. évi zárószámadatai.

— Ismertetés és bírálat. —

Nagykanizsa, nov. 22.

A városi képviselőknek szétküldték már Nagykanizsa város 1907. évi zárószámadatait. Hatvannyolc oldal számadata alapján a végső eredmény: Nagykanizsa város tiszta vagyona 1,666.521 korona.

Ez az eredmény természetesen sok számfejtés után következik. A végső eredmény szép, megnyugtató képét nyújtja Nagykanizsa város vagyonmérlegének.

A városi vagyonmérlegnek aktivitása szempontjából nagyon nyugodtak lehetünk.

A zárószámadással megis kell foglalkoznunk. S itt mindjárt reá kell mutatnunk arra, hogy nálunk nem szoktak oly ikténziven foglalkozni a városi zárószámadással, mint az megérdemelné. A város költségvetésénél még hangzanak el közérdekű felszólalások. A zárószámadásoknál ritkán. A városatyák tán abból indulnak ki, hogy a zárószámadás befejezett, melyen változtatni nem lehet. Ebben a tekintetben nagy részben igazuk van. De elfeledik azt, hogy a zárószámadás egyedüli helyes és rögzítő képe — legalább fel kell tételoznünk — a városi viszonyainak. A költségvetés csak előirányzat, mely változhatik. A zárószámadás azonban számszerű eredmény, végső adat. A költségvetés csak feltevés. A zárószámadás fontos számműveletek eredménye.

A zárószámadás a városi gazdálkodás képét mutatja, melyből tanulságos következtetéseket vonhatunk le és amelyet kritika tárgyává kell tennünk.

A számszerű adatok felülvizsgálatát elvégezte a számvizsgáló bizottság. Mi is nyomon követjük a számadatok sorrendjét, de más szempontokból, mint a bizottság.

(Bevételek.)

Mint minden mérleg, a városi vagyonmérleg is „Bevétel”-ek elszámolásával kezdődik. Ezt megelőzi ugyan Anhoffer Gyula városi számvevő indoklása, melyről az egyes tételeknél teszünk említést, ha erre szükség lesz.

A bevételek összesítése a következőket mutatja a tényleges bevétel alapján:

Pénztári maradvány K 1351 49 fill. Javadalmak K 40425 16 fill. Ingatlanok jövedelme K 239828 87 fill. Alapok és tőkék után K 34484 05 fill. Tanintézetek K 23353.— Különfélék K 204,565 64 fill. (Ebből 154000 K fogyasztási adók.) Mező-örök illetménye K 2961 02 fill. Községi pótdából K 231,313 89 fill. Költségvetésen kívüli tételek K 149,402 63 fill. Összes bevétel K 937,686 75 fill.

A bevételi tételekre észrevételeink a következők:

Az ingatlanok jövedelménél ill. a városi épületek bérénél nagyra tartjuk a K 8858 hátralékot. Ez az összeg az összes leróvásnak mintegy 20 százaléka, ami magas hátralék. A kevesebb összegbevétel az indokolás szerint a katonai férhelyek után befolyó kevesebb szállás illetményből ered. Ezek azonban nem nagy jelentőségű dolgok.

Sokkal fontosabb az, hogy a város a különböző alapok és tőkék után 4 százalék, sőt 3 százalék kamatot élvezett. Nem akarunk itt külön-külön az egyes alapok kamatozására reá mutatni. Csak általános megjegyzésekre szorítkozunk. A zárószámadás 1907. évről szól. A tőkék tehát oly időben hoztak a városnak 3 és 4 százalékot, amikor a kis betevő közönség is általánosan négy és fél százalék tiszta kamatot élvezett. Hogy és miként történt ez, annak megállapítása a városi képviselőtestület hivatása. Mi itt leszögezzük ama tényt, hogy a város 1,250.000 korona betétének csak egy százalék átlagos kamatkülönbözete tizenkettőezeröttszáz koronának felel meg. Ez az összeg nem kicsinylendő még egy város háztartásában sem. S ha tekintetbe vesszük azt, hogy a városnak állandó jellegű betétei vannak, mely betétek után az intézetek nagyobb kamatoztatást szoktak biztosítani — különösen oly válságos időben, mint 1907. év — úgy a kamatkülönbözet még nagyobb összegre tehető. A költségvetés ezen részére érdeklél várjuk a magyarázatot.

A főgimnáziumi alap 583,000 K név. koronajáradék tétele téves. Ez 58,300 K, mely sajtóhibát nem látjuk sehol korrigálva.

„Átfutó költségvetésen kívüli tételek” — mint zárószámadás mondja — 149,000 koronával beállítva minden magyarázat nélkül, egy kissé érthetetlen.

(Kiadások.)

Főbb tételei: Tisztviselők fizetése K 64,897 48 f., segédkezelő személyzet fizetése K 150,50, szolgák és ideiglenes alkalmazottak fizetése K 52956 30 f., ruhailletmények K 11176 17 f., napidíjasoknak K 10774 40 f., kiküldetési napidíjak K 912, tűzoltói, közegészségügyi és rendészeti kiadások K 6754 07 f., közszükségletekre K 41233 70 f., gazdasági kiadásokra K 85024 99 f., tanintézeti kiadásokra K 78351 38 f., jótékony és képző intézetekre K 43150 33 f., adósságokra és terhekre K 188,728 06 f., különfélékre K 169,307 66 f., átfutó tételek költségvetésen kívül K 50081 66 f. Összesen K 926,130 45 f. összegben.

A személyzeti járandóság (K 154,854) az összes kiadásoknak mintegy 15 százaléka. E tételeknél az előirányzottnál szemben egészben 230 korona a kevesebb kiadás. Az már aztán érdekesebb dolog, hogy ebből 76 koronát rendőrség tételénél takarítottak. Egy rendőri állás üresedése folytán takarítottak

ezt az indokolás szerint. Szegény rendőrség. A rossz fizetés és a kis létszám mellett a város még takarít rajtuk. Ezt a 76 koronát érdemes lett volna egy külön e célra rubrikázott „magasabb humor” feliratu rovatba beiktatni!

Örvendetes, hogy az irodaszerek az idén 151 korona megtakarítást eredményeztek. Ez tán a városi bürokratizmus apadását jelenti. Potom összeg a tűzoltói, közegészségügyi és rendészeti kiadásokra fordított 6754 korona. A közszükséglet egészben csak 41233 korona. Ebből 22700 kor. a világitásra jut.

(Különféle számadások.)

A zárószámadás keretében foglalnak helyet mintegy 12 külön számadás adatai. Érdekes, hogy ezeken a külön számlákon viszik át az egyes számlák közti tartozást. Valószínű ebből származik a „katonatar/ás számadási” számláján mutatkozó 51400 kor. követelés megtérítési hátralék, ami nem egész világos. Ugyanilyen fedezeti és előleg elszámolásokat s átutalásokat látunk más számlákon.

(Alapok számadása)

Az alapok így vannak elhelyezve:

Értékpapírok	K 177,100.—
Pénzüntézetű betétek	1250,665-99
Követelések	114,996.—
Összesen	K 1542,761-99

Az alapoknál mutatkozó követelések magyarázatát adják az egyes számlákon mutatkozó „megtérítési hátraléknak.” Mi úgy véljük, hogy ezen összeggel különféle számlák tartoznak az alapoknak. Ez az összeg tehát tényleg, effektív nincs meg. Csak mint követelés szerepel. Vagyis a 114,996 korona összeget mi már elköltöttük és ez még nem nyert végleges és tényleges elszámolást. Csak számlabeli terhelések történtek. Lehet, hogy ez már előző években is így volt. Ez a zárószámadásokból nem tűnik ki. Ez a rész különben is homályos.

(A vagyon leltár.)

Igy nevezi a zárószámadás a város főmérlegét. A cselekvő vagyon főbb tételei:

Jövedelmező ingatlan	K 3,122,718.—
„ „ „ ingó	1,605,660.—
Nem „ „ ingatlan	690,468.—
„ „ „ ingó	45174.—
Összes cselekvő vagyon	K 5,464,020.m

A szenvedő vagyon főbb tételei:

Kölesönök pénzüntézeteknél K 3,743,170.—	
Alapok és előlegek	54329 —
Összes szenvedő vagyon	K 3,797,499.—
Egyenleg mint tiszta vagyon K 1,666,521.—	

Ez az összeg azonban mintegy 114 ezer K-val kevesebb, ha tekintetbe vesszük az alapok iránti tartozásunkat. Ismétlem, lehet, hogy téved e sorok írója. Ez esetben tiszta vagyona Nagykanizsának tényleg a fentebb kimutatott összeg.

Iparkamarai közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A soproni kamara, melynek kerületébe Zala megye is tartozik, közgyűlését a tagok élénk részvételével tartotta. A gyűlésnek két nagyobb érdekességnél volt. Az egyik, hogy a kamara csatlakozott a boritaladó eltörléséhez irányuló mozgalomhoz a másik a kereskedelmiügyi miniszterium leirata Franek pótkávégyár ügyében. A kamara tudvalevőleg egyik ülésében szóval tette, hogy a Franek-cég linzi pótkávéhoz e vidéken forgalomba. A sajtó is kommentálta az esetet. A Zalai Közlöny vezércikkben mutatta ki a kamara álláspontjának helyességét, mert tényleg nem tűrhető, hogy magyar címer alatt külföldi árut áruljon egy gyáros. Nagyon helyes, hogy derék kamaránk megfigyelő állásponton marad. A kamara ugyan a miniszterium óhajának megfelelőleg terelheti az ügyét iparhatóság elé. A nagy nyilvánosságot majd a sajtó fogja kellően informálni. A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást kaptuk:

A soproni kereskedelmi és iparkamara e hó 17-ikére egybehívott közgyűlése Ulein József elnöklété alatt a bel- és kültagok élénk részvétele mellett folyt le. A beltárgyakon kívül különösen a vas és zalamegyei kültagok jelentek meg s ép számmal.

A napirendet megelőzőleg a kamara Spiegel Szigfrid alelnök indítványára elismerését fejezte ki Taizs Károly dr. másodtitkárral szemben a kamara évi jelentésének alapos megírásáért.

Ugyancsak a napirend előtt terjesztette be Spiegel Szigfrid, a kereskedelmi szakosztály elnöke a kamara borkereskedő tagjainak az új bortörvényre vonatkozó sürgős indítványát. A borkereskedők azt kívánják, hogy a kamara a képviselőházhoz forduljon az új bortörvénynek az édesített borok forgalomba hozatalát eltöltő része elhagyása érdekében. Ausztriában t. i. továbbra is szabad édesített borokat előállítani és így a magyar tilalom fentartásának csak az az egy eredménye lehet, hogy a borkereskedelem ez ága, mely jelentékeny adóterhet visel, egyszerűen Ausztriába költözködjék át. A közös vámtétel tartamára tehát, oly intézkedés volna a legelőszérűbb, mely a borkereskedelem versenyviszonyait Magyarországon és Ausztriában egyenlővé teszi.

A kamara az indítványt elfogadta.

A napirendre tűzött ügyek közül a következők érdemelnek említést:

A kereskedelmi miniszter hibáztatja a kamara amaz eljárását, hogy a Franek Henrik Fiai linzi pótkávégyáros cég üzleti eljárása ellen emelt panaszával nem az elsőfokú iparhatósághoz fordult orvoslásért, hanem a nagy nyilvánosság figyelmének a felkeltésével indított akciót a cég ellen.

A kamara erre vonatkozólag annak a kijelentésére szorítkozik, hogy az ügy tárgyalása a nyilvánosság előtt elvonható nem volt, sőt a panasz bizalmas kezelése nem is állott az ügy érdekében, mert csak a legnagyobb nyilvánosság mellett volt elérhető, hogy a linzi cég belátva eljárásának törvénybe ütköző voltát, megszünt az ország nyugati részét linzi gyártmányú pótkávéval ellátta. A kamara továbbra is megfigyelő állásponton marad és ha a cég kifogásolt üzleti eljárásának újabb jelenségeit venné észre, követni fogja a miniszter utasítását és az iparhatóság elé tereli az ügyet.

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. t. c. módosítása érdekében a kamara fölterjesztést intéz a kormányhoz. Ugyancsak fölterjesztésben kéri az iparosok és kereskedők országos nyugdíjintézetének a létesítését.

A boritaladó eltörlése vagy legalább is mérséklése érdekében szintén a kormányhoz fordult a kamara. E pontnál a közgyűlés elfogadta id. Wolf Lipót kismartoni kultagnak azt az indítványát, hogy a kamara a borra nehezedő adó ama részének a megszüntetését kérje, mely a regale megváltásával kapcsolatban lépett életbe. A megváltásra fordított összeg ugyanis a befolyt adóból már törlesztett s így az adó e része további fentartásának megszűnt a jogosultsága.

A kamara 1909. évi költségvetése 44.305 K kiadást és 44.735 K bevételt irányoz elő, tehát 433 K többlettel záródik.

A budapesti keleti kereskedelmi akadémia egy hallgatója számára rendszeresített 600 koronás ösztöndíjat Mayer Miksa soproni illetőségű tanulóknak ítélte oda a kamara, de egyúttal Deutsch Győzőnek az akadémia ugyancsak soproni illetőségű hallgatójának is 300 korona segélyt szavazott meg.

Még ennél is nagyobbfokú bőkezűséget tanusított a kamara az ipariskolai növendékekkel szemben. A kamarának ugyanis egyenként 200 koronából álló öt ösztöndíja van kerületbeli illetőséggel bíró ipariskolai növendékek számára, minthogy azonban a hirdetett pályázatra harminc folyamodó jelentkezett ezek között számos kiváló szorgalmu és jeles eredményel tanuló fiatalember volt, a kamara az ösztöndíjat számát az évből kivételesen tízre emelte. Ezek közül egyet-egyét Krischker Ferenc, Szűcs József, Mészáros Imre és Herman János eddigi ösztöndíjasoknak, egyet-egyét pedig Németh Gyula begyhatgyerygyánosi, Wiedemann Jenő soproni, Antoni Viktor magyaróvári, Woldzeisz János soproni, Emlőp József tapolcai és Luif Antal pinkafői illetőségű parszakiskolai tanulóknak jutott a kamara

A törvényhatósági ipartanácsok rendes és pótagyjai a közgyűlés az eddigieket választotta meg azzal a különbséggel, hogy Laschober József eddigi póttagot Ritter Vilmos helyébe rendes taggá. Spitzer Józsefet pedig póttaggá választotta.

A közgyűlés elsőfokú kereskedő tanonciskola 159 a szombathelyi kereskedelmi tanfolyam pedig 160 korona segélyben részelt.

Egész esomó állami gépsegélykérvény is szerepelt a napirenden, de ezeket a közgyűlés egyenként nem tárgyalta, hanem elintézték az elnökségre bízta.

A kamara arról értesült, hogy a vasutak nagyobb állomásain söraktárakat készülnék fölláttani, mely raktárak kezelői a vasuti állomásfőnökök lennének. Minthogy oly intézkedés a kereskedelem érdekeinek a sérelmével járna, ezenkívül a vasutak amugyis szűk raktárhelyiségei jelentékeny részét lekötönné, az állomásfőnököket pedig a vasuti szolgálat pontos teljesítésében gátolná, ami viszont a forgalom biztonságát károsan befolyásolná, a kamara a terv megvalósítása ellen lépéseket tesz a kereskedelmi kormányfővel.

A közgyűlés ezután Faludi Zsigmond csepregi lakosnak azt az indítványát tárgyalta, hogy a távbeszélő használati díja ha a beszélgetés a közvetlen szomszédságban levő megye területére szól beszélgetésként két korona helyett csak egy korona legyen. A kamara id. Wolf Lipót és Spitzer József indítványra azt jogát kéri a kormánytól, hogy a beszélgetés díja ily esetben a külföldi példához hasonlóan csak 60 fillér, a Sopronból Budapestre való beszélgetés díja pedig két korona helyett egy korona legyen.

A közház ábránd vége.

Dőlnek már az Arena tervek.

Festetiék Andor gróf, a vidéki színiélet országos főfelügyelője, mint a Zalai Közlöny megírta, már öt évvel ezelőtt azt a tanácsot adta Nagykanizsa városnak, mit a közelmúltban Apponyi Albert gróf kultuszminiszter: építsen a város Arenát.

A sokáig szövegetett ábrándnak vége. Az optimisták már maguk elé képzelték a háromezerezer koronás teli közházat a városi csoportház helyén egy lépeszöveget magaslaton. Az ábrándozók egy parkot varázsoltak a színház előtti Erzsébet-térre, középen a Nagyasszony szobrával és a tér négy sarkán gyönyörű szökőkutakkal. . . Misztrik, vagy az Uranus mozi nem tudnak szebb képet elének varázsolni, mint azok az ábrándozók. Hát még az a sok palota, ami az Erzsébet-téren épült — ábrándképekben.

Mindennek vége. A délibábszerű kép eltűnt. A

A körkérdések.*

Az érdekes közlemények utáni eserkészetben kitalálták az ugynevezett körkérdéseket, melyekkel szélesenedő időkben (mikor a vén boszorkány, a Politika "Álszik") egyenesen az írókra utaznak. A lapok az írókra? Hohó! Hiszen az lehetetlen. Hiszen még a tövisbokor is, mely pedig szintén arra van teremtve, hogy szurjon, tépjen, megkíméli a jámbor méhet, szelíden engedi meghemperegni a rózsája kelyhében, lépi tövisével a hozzá dörzsölőző barátságok gyapját, de a méhek esápján gyűlő himpörhöz hozzá nem nyúl: hogy ami mézzé lehet, legyen mézzé.

De mindgy, azért mégis csak jöttek a körkérdések. Nem a mi sajtónk kezdte, hiszen ha az kezdte volna abbahagyná, hanem a francia sajtó kezdte — azért honosult meg és félni lehet, hogy még jobban elharapozik. A reporterek, kivált a nagy mellékletes unnepi számok előestéin megindulnak, mint a Betlehemesek, mindeniknek van egy külön ötlete mellyel lihegve, fontoskodva állit be az íróhoz. A feladott kérdések ilyenformák:

Melyik volt életének legszomorubb napja?

Melyik a legszebb emléke?

Mi vitte az írói pályára?

Hogy szokott dolgozni?

S így variál ez in infinitum.

A reporter szerény, csak ötven sorra valót kér, de megelégszik kétszáz sorral is. Az író tőri a fejét huszonnégy órai halasztást kér. A reporter megadja kegyelemből, megjelenik másnap és jegyez mialatt az író elbeszéli neki, amit egy keserves éjszakán át kigondolt s ezzel leróta a rá kivetett adót, mivel hogy kénytelen volt vele, hiszen a lappal nem köthet ki, a lappal jó lábón kell állnia. A lap tehát megkapja a maga egy kolumna anyagát ragyogó írói nevek felvonulásával — s a szegény író is megkapja másnap egy másik lap reporterét egy másik körkérdéssel.

Én sokszor megtréfálok a jó fiukat, kikre egybíránt lehetetlen baragudni. Tulbátrak, néha kollemtelenek, de annyira érzik, milyen fontos, dologban járnak, hogy az okvetlenül imponál az embernek.

— Tisztelteti a szerkesztő ur és kéri, sziveskedjék a körkérdésünkre felelni.

— Melyik szerkesztő?

— Az „Arany füst” szerkesztője.

— Es mi legyen az a körkérdés?

— Hogyan végződött első szerelme?

— Hm.

— Ugye fífikus egy kérdés?

— Fífikus talán nem. Hanem korai — kezdem tréfára fordítani a dolgot. — Legalább nálam. Habba még be se végződött az első szerelmem?

— Csak negyven-ötven sorra valót kérek. Már adtak Beöthy, Herczeg, Ambrus, innen megyek majd Gyulaihoz.

Ezzel kihuzza ceruáját s lesi, hogy mit mondok.

— Ön aztán nyélbe üti ugye, amit mondok? — kérdeztem tőle.

— Természetesen. Csak a schlagwörtert jegyezem fel, ha a memoriám cseriben találna hagyni.

— És a többiek már készen vannak?

— Már szedik.

— Ne nehezeltjen mag, ha egy őszinte kérdést intézek önhez.

— Csak tessék kérem.

— Tud ön úgy írni, mint Herczeg?

— Eles szürke szemeit csodálkozva emelte rám.

— Ugy? Dehogy! Hogy tudnék én úgy írni?

— Azt mondja, hogy nem tud és mégis azért kereste őt fel, hogy valamit elmondjon, amit ő gondolt ki. És ön azt meg meri írni.

— Hát mit tegyek?

— A természetes az ellenkező volna, ha ön gondolna ki valamit és azért keresné fel Herczeget, hogy aztán ő írja meg azt maguknak.

A reporter elgondolkodott.

* Almanach az 1909. évrre. Szerkesztő Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár. XXV. évfolyam 4—5. kötete. Singer és Wolfner kiadása. Ára díszkötésben 2 korona.

csoportház még áll, ellenben nincsenek szökőkutak. Szóval nincs ábránd, hanem valóság. Ez pedig Nagykanizsán nem ábrándszerű.

De az ábrándozók nem esüggednek. Nem határozott még a szüneti bizottság, mit tes most ez ügyben. Az ügy még nem is kezdte meg körutját a bizottságok utvesztőjében. . . A boldog ábrándozók már dolgoznak . . .

Már építik az új arenát. Dőlnek már az arena tervek. Annyi terv van már a szerkesztőségekben, hogy bolöle valóságos arenavárost lehetne építeni. Egy szerkesztőségi papirkosarában, hogy stilszerűen fejezzem ki magam — aréna magasságban fekszenek egymáson a tervek.

Egy ismerősöm újságolja, hogy Kövessy szingizgató már bontatni akarja a Kölesy-utcai muza hajlékot.

Boldog város, ahol ily nagy tömegben ingyen szállítják a pályaterveket. Szerencsére ennek az ábránd pályázatnak nem lesznek bonyodalmi.

PÁRBÉ.

Nyilatkozat.

A Zala felelős hirdetési és nyomtatványi agensének komiszkodásai olyan téren mozognak, melyre én, a tőle lenézett tanítói állásomnál és emberi méltóságomnál fogva nem követhetem.

Amit saját lapjában állított, hogy nem tanító, azt bebizonyítja lapjának minden tőle származó sorával, léha gondolatvilágával. Ő megmaradt most is annak, ami volt.

Igaza van tehát abban, hogy nem kollegám; mert az én minden téren való kollegám Hoffmann Mór. Hajgató Sándor, akik tanítók és a Zalának kiváló szerkesztői voltak és Szalay Sándor tanító, a jelenlegi főszerkesztő, szereztek annak a lapnak azt a tiszteletét, melyet a felelős ágens, mint a tornába esett főreg, napról-napra botorabban fogyaszt.

Kertész József

a Zalai Közlöny felelős szerkesztője.

— Csakhogy amit én gondolok ki — jegyzé meg, — azt Herceg nem merné megírni.

Elmosolyodtam. Az bizony igaz lehet.

Egy másik alkalommal arra a körkérdésre kellett felelnem: „Hiszek-e a babonákban és különösen melyekben?” Miután megfeleltem a reporternek, aki véletlenül unokaöccse a szabómnak, viszonzásul arra kértem, hogy adjon át tőlem egy üzenetet a nagybácsijának.

— Nagyon szívesen, — felelte.

— Mondja meg neki kérem, hogy küldjön egy kis posztót, amiből én kabátot varrok magamnak.

Nem értette el a célzást, elmondta Friedman urnak. De annak már volt annyi természetes esze, hogy összeszamarazta; „Te bizonyosan megfordítva értetted — mondá, — ő küldi a posztót és én varrom neki a kabátot.”

Igy vagy amugy véve, kétségtelenül egyike a legnagyobb ostobaságoknak, hogy az írótól, aki meg tudja adni a maga gondolatának a művészi formát, a reporter vegye el a témát és tálalja fel. Nagyobb brutálitást elképzelni sem lehet enél! Hány jó témája megy így tönkre az írónak! Még Herodes is kiméletesebb volt. Megölte a kisdedeket, de legalább megvárta míg megszületnek. A reporterok ellenben még embrio alakban pusztítják el.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a lapok az utolsó

Ami ellen panaszkodnak.

A betegsegélyző törvény.

Egy intézmény ellen még soha annyi panasz nem hangzott el az érdekeltség részéről, mint a betegsegélyző pénztárak ellen. Nem speciálisan Nagykanizsán. Mindenütt. Alig lépett életbe a pénztárakat szabályozó 1907. évi XIX. t.-c., a kereskedelmi alkalmazottak agitálása kezdődött, kik táppénzt kértek. A betegek után jöttek az orvosok, kik emberségesebb díjazást követeltek. Ahol nem érték eredményt, ott csendes sztrájkot rendeztek. Mint mondani szokás, a névsor teljessége, megjelentek a munkaadók, kik a reájuk rótt teher tartották magyarnak. Egyszóval betegek, orvosok, munkaadók mind agitáltak és gyűeszték a pénztárak ellen. Pedig ez az intézmény nem ellenszenvet akart elérni, hanem az érdekeltség és az emberbarátok tetszését. Ha vannak is hiányai és hibái e törvénynek — melyeknek ismertetését a fővárosi napilapok naponta közlik — azért ez régi bajokat van hivatva orvosolni. Ép ezért kell a lehetőségig teljesíteni az országos és a helyi panaszokat, illetve kérelmeket.

Ez ügyben több oldalról nyert értesítés alapján a következőket közölhetjük:

A nagykanizsai Építőiparosok Szövetsége egyrészt az országos központ felhívására másrészt a tagok panaszra következtében foglal állást a betegsegélyző pénztárak ügyében. Az állásfoglalásról lapunk más helyen emlékeztünk meg.

E helyen közöljük Nagy Emil orsz. képviselőhöz intézett távirat szövegét melyet Nagy Emil ismert állásfoglalása után küldtek el:

Nagyságos Nagy Emil országgyűlési képviselő urnak Budapesten. Ügyünk lelkes pártfogásáért adjon Isten Nagyságodnak lankadatlan kitartást és nemesszívű törekvéseiben kísérje mindenkor Isten áldása. A nagykanizsai építő iparosok.

Panasz van amiatt, hogy a közgyűlési kiküldöttek és igazgatóság táborában az alkalmazottakat megillető helyen mind szociális alapon szervezett biztosított van. Ez majdnem mindenütt így van. Nagykanizsán tetőzi emez állapotot az, hogy a kereskedelmi alkalmazottak közül csak egyet választottak be. A kereskedelmi alkalmazottak így nem

szigetek, ahol az író meg-meghúzódhatik, ahol egy arasznyi tér a sok gazdasági növény és politikai maszlag közt még megmaradt a rozmarinnak és muskátlinak. Azért mondják utolsó virágpadnak (mert a kiadók képtelenek a colportage divatjában egyes köteteket megjelentetni) s ha nem hallgatjuk el azt sem, hogy a sajtó szivesebben tölti meg ezt a kis teret is idegen írakkal, megholt lelkekkel (a szellemi téren szabad a kulikat behozni), Maupassant, Deudet, Csehov kis rajzai örök vándorlásban keringnek a tárcákban, kiszorítván az egyedül lehetséges utolsó területéről is magyarokat. És ha még azt is számítjuk, hogy Magyarországon a rendes sajtón kívül évenként megjelenik számtalan alkalmi lap, inség album, ünnepi almanach, jótékonyági füzet, jubileumi emlékkönyv amelyekben pénzért dolgozik szedő, nyomdász, korrektor, kompaktor, csak éppen az írókat tisztelik meg azzal a hazafias kívánsággal, hogy írjon ingyen — mindezeket így összevéve viszonzásul az egyszer mi tehetjük fel azt a körkérdést a sajtónak: Miből él meg a magyar író?

Mikszáth Kálmán.

látják biztosítva érdekeiket. Mint mondják, kívánják, hogy a foglalkozásbeli csoportok mind képviselve legyenek a vezető szervezetben. Ez a jog törvényben vagy rendeletben biztosítandó.

A harmadik feljegyzésünk egy nagykanizsai pénztári tag panasz. Kérdést intéz hozzánk, miért nem töltik be a két új orvosi állást? Mert ha kell a két új orvos, (erről mindenki meggyőződött már) akkor nem szabad oly soká húzódnai az ügynek. Hisz három orvos csak nem győzheti azt a munkát, amit 5 orvos fog végezni? E panaszt, melynek indító okait nem közölték velünk, a nagykanizsai pénztár igazgatójának figyelmébe ajánljuk.

HETI HIRADÓ.

A sárgaszívű ember.

Neve nincsen, aki akarja, megkeresheti. Minden városnak van egy-két ilyen sárgaszívű embere. Az arcuk színet rendszeren kékes-zöldre festi a bensőjükben tüzelő láva. Apró hiúz szemeküket ily fényben csillogtatják a lelkükben rothadó miazmák. A sárga szívű ember nagyon akar, szépet, igen nagyon akar. De mivel a lelkük többnyire impotens, csunya és beteg, azért a sárgaszívű embernek minden csunya, minden rossz, ami szép, nagy jó csak él másban. A sárgaszívű embernek csak egy Krisztusa van: a saját lelki és testi karrierje: a kosztja, a zsebbe. A hullá lelkű ember csak ezt az Istent imádja, ha kell összetört fészületeken keresztül is. És mivel a világot nem válthatja meg magának, hát elkárhoztatna mindenkit — Magáért. A sárgaszívű ember lidérc lelke ott sítankodik minden város közeletében és ha elég jókor le nem döntik enoltárját imádsága közben: az a város a pokolba jut

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

A vita. Ennek nyomát találjuk mindenütt, ahol elveket és tényeket tisztáznak. A parlamentben, a megyék, a városok tanácsához termében, a sajtóban és mindenütt, hol közügyek tárgyalása kerül napirendre, a vitának nagy szerepe van. A vitából az eszmék tisztázódnak, az eset tényállása világosabb lesz. Ez azonban megkívánja a vita tárgyához illő, komoly színvonalát. Vitázni csak érvekkel lehet. Ki igazsága tudatában van, így folytat-vitát. Ki azonban érvekkel nem rendelkezik, az gyanúsit, gorombáskodik, hazudik, szóval, mint mondani szokás, alacsony nívón álló vitát folytat. Az ily alacsony nívón álló vita, sajnos, elég gyakori a vidéki sajtóban. A jó izlésű közönség undorral löki el magától az ilyen vitát folytató lapokat, melyek mindent akarnak, csak az igazságot nem.

(1) Sümeg szenzációja. Sümegnek szenzációja van. A városi ügy Sümegen nem eredményezett még vízvezeték, közvilágítást, rendezett utcákat és mindent, mit egy kis városka mint Sümeg megkívánhat. De eredményezett szenzációt. Egy sikkasztának köszönheti Sümeg, hogy e héten a „közérdeklődés jegyében” állt. A sikkasztó egész véletlenül, ha ugyan szabad ezt így kifejeznem, 85 esetben kezelte hűtlenül Sümeg pénzét. A jó Sümegiek tán nem is tulajdonítottak volna az esetnek fontosságot, ha a helyszíne kiszállott törvényszék ügyésze amugy istenigazában nem tette kritika tárgyává Sümeg közigazgatási viszonyait. A vidéki felületességnek tipikus képviselője az a hanyag ellenőrzés, mely lehetővé teszi az évekig tartó sikkasztásokat. Sümeg kevés vigaszt merithet abból, hogy másutt is sok a sikkasztás. Ily nagy bűnhalmiztat mint Sümegen, kevés helyen fordul elő mostanában.

Fgyelö.

— **November 19.** Erzsébet napja a nemzet lelkében jelentőséget változtatott. Nem Szt. Erzsébetre gondol már e napon, hanem a legnemesebb magyar királyasszony gyászos elhunytát gászolja. Az iskolák és középiskolák fekete lobogói szomorúan lengtek az őszi ködös nyirkos levegőben. Az iskolák növendékei kivétel nélkül gyász istentiszteletre mentek. A felső keresk. iskolában azonkívül ünnepélyt is rendeztek ez alkalommal a következő műsorral: Váradi Antal „Erzsébet” e. költeményt szavalta Pátkai Jenő ünnepi beszédet Markovics Dávid tanár mondott, „Leborulsz a sirra” Endródi Sándortól szavalta Biró Simon. Az ifjúság a Himnusz, egy gyászdal és a Szózatot énekelte.

— **Halálozások.** Korosec János ügyvéd, és földbirtokos, Zalamegyének hosszú időn át volt tisztí főgyógyásza f. hó 13-án hosszas szenvedés után életének 64-ik évében Kőszegen elhunyt.

A helyb. áll. elemi iskolai tautestületnek gyásza van. Somogyi Janka, a testület egyik legtehetségesebb és legbuzgóbb tagja a kanizsai járás tanítókérenek választmányi tagja f. hó 19-én Budapesten hosszas szenvedés után elhunyt. A kiváló tanítónő a legnemesebb emberszeretethez buzgó apostola volt. Ez érzéséből fakadt az az indítványa is, melyet a Tulipán Egyesület megalakulásakor és háztartási iskola létesítésére tett az indítványt akkor lelkesen fogadták és Batthyány grófnő e célra azonnal ezer koronát ajánlott fel. Az indítvány nem öltött testet, most meg a lelkes apostol lélek is megszűnt dobogni. Édes anyja és testvérei nevében Somogyi Béla f. hó. reálisk. tanár a következő gyászjelentést adta ki: Somogyi Janka, nagykanizsai állami elemi iskolai tanítónő, munkás életének legszebb korában hosszú szenvedés után, a mai napon meghalt. Áldott legyen emlékezte! A szeretet virrasszon sirja fölött!

— **Miniszeri elismerő köszönet.** Abból az alkalomból, hogy Hajtató Sándor, a helybéli áll. polg. leányiskola tanára nyugalomba vonult, Ruzicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelő, a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a hosszú, buzgó működésért elismerő köszönetét fejezte ki. Volt kartársai pedig megleghangú levelben vettek bucsut a szeretett és nagyrabecsült kartársától.

— **A kultánácsosi állás.** A f. hó 24-én megtartandó részleges tisztviselő választásnál egy kultánácsosi állás is betöltendő lesz. Erre az állásra tudvalevőleg semmiféle más kvalifikáció nem kell, mint némi intelligencia és irni olvasni tudás. Némi szaktudás csak akkor bírják mikor állásukat már elhagyni voltak kényszerítve. Annál kellemesebben érint bennünket az a tudósítás, hogy a kultánácsosi állásra olyan ember pályázik, aki okleveles utmester. Hogy ennek a kvalifikációnak milyen értéke van főleg hangsúlyozni a város utépítésénél, utjavításoknál, utcák terek felügyeleténél mint szakember, mint egy harmadik mérnök fog rendkívül hasznos szolgálatokat teljesíthetni a városnak. A város vezetősége és a képviselőtestület bizonyára szívesen megragadja az alkalmat, hogy a kultánácsosi állásra végre ilyen szakember kerülhessen.

— **Igazgatók congressusa.** A felső keresk. iskolák igazgatói dec. 7-én és 8-án Schach Béla dr. keresk. iskolai főigazgató elnöksége alatt Budapesten congressust tart. A gazdag tárgysorozatból kiemeljük az evégi értesítők egyöntetű szerkesztését. Sok szakvélemény szólalt fel t. i. már eddig is arról, hogy az értesítőkből a növendékek érdemsorozatát ne közöljék. A congressusra Bun Samu a helybéli felső keresk. isk. igazgatója is elutazik.

— **A tánciskola vége** Adorjanné Mayersberg Frida tánciskolája ez évre befejeződött. Szombaton vasárnap voltak a különböző kurzusok vizsgái, táncszorucskái, melyek igazi gyönyörűséggel tölthették el nemcsak a szülőket, de a tárgyilagossá szemlélőket is. Adorjanné meglehetően elégedett a pártolással, melyen legelőbbkelő köreink őt mint éveket ezeltől, úgy most is részesítették. Igaz, hogy ezt

a felkarolást nemcsak kitűnő tanítói metodusával inom-modorával, hanem azzal is kiérdemelte, hogy tánciskolájának szigorúan iskolai jelleget tud köleső-nőzni, ami a szülőknél és iskolai tautestületnek elsőrendű kívánalma. Ha összehasonlítjuk a múlt évi gyűren látogatott tánckurzussal, melyet Adorjanné távolmaradása miatt egy táncmester nyitott, akkor Adorjanné Mayersberg Frida táncművészete és tánc-tanítói tehetsége iránti elismerésünk csak fokozódik.

— **A Dunántúli Dalszövetség** tisztikara megalakult. Elnök Dezsényi Árpád dr. alelnök Nagy István városbíró, titkárok Lányi Viktor és Kétszery Géza. A szövetségi választmány tagjai lettek: Lakatos Vince dr., Bogárné Imre, Garay Sándor, Bernáth József, Eckhárd Antal, Molnár Albert, Práger Jakab és Fábán János.

— **Adóízüetés.** Hogy a polgárokat a kellemetlenségtől és fölösleges költségtől megkímélje, értesíti az adóhivatal az adózókat, hogy a vármegyei pénzügyi kiküldött utasította a helybéli városi adóhivatal IV. negyedik és hátralékos adók behajtására. Az adóintésk már kiküldettek és a szükséges foglások 8 nap múlva eszközöltetnek.

— **A Petőfi Társaság ajándéka a közönségnek.** A Petőfi Társaság kiadásában igen érdekes és eredetire felette érdekes díszmű jelenik meg november hó 1-nyamán a könyvpiacra. Ez a díszmű Petőfi összes művei. A hatalmas könyv mely a nyomdai és könyvkötői technika egyik kiváló produktuma, ugyanabban az alakban és ugyanolyan nyomtatásban jelenik meg, mint az 1847-es nagy Petőfi kiadás, a melyet a költő önmaga rendezett sajtó alá s a melyből a mai nemzedékre csak néhány féltve őrzött példány maradt. A Petőfi Társaság elhatározta, hogy a Petőfi kultusz fejlesztése érdekében, de egyszerű-mind hájlja jeléül mindazonak, akik a most kibocsátott egy koronás Petőfi sorsjegyeknek terjesztésében segítségére lesznek és legalább is 40 darab sorsjegyet vesznek, vagy ismerőseik körében elhelyeznek, ajándékképpen, emlékül megküldi Petőfi összes műveinek ezt az érdekes díszkötetét, a mely a könyvpiacra 20 korona bolti árban kerül forgalomba.

— **Válaszbélyeg helyett szelvény.** A nemzetközi postaforgalomban a válaszbélyegekre nézve egy igen fontos intézkedés történt már régebben azonban a nagyközönség, mint már több ízben volt alkalmunk tapasztalni, nem tud róla. Ugyanis a külföldre küldött levelek válaszbélyegének beváltásánál a címzett sok kellemetlenségnek van kitéve. Ezt akarja a posta megszüntetni azon intézkedéssel, hogy „nemzetközi válaszdíj szelvényeket bocsátott ki, melyek 28 fillérért minden postahivatalnál kaphatók és a levélhez mellékelve, azon országokban, melyek ezen egyezményhez hozzájárultak, 25 fillér értékű bélyegért a címzett által becserelehetők.

— **Hol kezdődik „göcsej”** Valaki, aki sokat hallott „Göcsejéről” beszélni, megkérdezett alkalomadtán egy füzölgyi embert:

— „Mondja barátom Füzölgy már Göcsejben van?”

A kérdezett hümmögött; akar is felelni, nem is. Végül kiszólja.

— „Nem... Németszentmiklósnál kezdődik”. Az illetőnek feltűnt a lassu meggondolt felelet és biztatja:

— Na, csak bátran... Biztosítom nem mondom el senkinek”

Erre egészen felvidul a polgár.

— „Hát tudja mit a tekintetes ur... Megmondom igazán... megmondom... Hát ha valaki kérdezi mitőlünk, akkor az mondjuk Szentmiklósnál kezdődik, a szentmiklósi pedig hogy Füzölgynél... Hej, pedig mindkettő benne van a szegyeletbe.

— **A gyógyászat** hihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedekben. Így például ma a régi, kitűnő háziszser, a csukamájolaj is új formában kapható, mely nemcsak hátrányaitól, visszatetsző szagától és ízétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának erejét növeli. És ez a „Scott-féle Emulsió”, melyet minden gyógyszerárban árusítanak.

— **Aki sikerrel akar hirdetni,** forduljon az „Általános Tudósító” (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII. Erzsébet-körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban s naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Több mint 20 naptár kizárólagos képviselője. vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelősége, Diszes újságkatalógus, képes naptár-egyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés, vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, fájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle seidlitz-porok” használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, os. és kir. udv. szállítóval Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ü gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Colkos - és „Henneber-
Kockás - selyem 60 kr.-tól
Wolre - feljebb, bár-
Armuro - mantra és vam-
mentesen. — Minta postafordultával. — Megrendelések bármely
nyelven intézendők:

an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

**Balatonkereszturi nagyven-
deglő mézszárszékekkel együtt egy,
esetleg több évre kiadó. Bővebb-
bet a tulajdonos, Fürst Lajos
Balatonkeresztur.**

Egy táborban

a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak.

A két egyesület fuzionál?

Nagykanizsa, nov. 22.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes hírről értesült a Zalai Közlöny tudósítója. Az élnék érdeklődésre számítható tudósításunk azt üsáolja, hogy a Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete és a Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete fuzionálni fog. Az érdekes tervet Pártos Sándor, a Kereskedő ifjak egyesületének titkára vetette fel magánúton. A terv fontossága miatt felkértük a kereskedelmi alkalmazottak mozgalmának egyik emberét, ki a magyarországi kereskedelmi alkalmazottak szervezkedését ismeri. Ő a Zalai Közlöny tudósítója előtt így nyilatkozott:

Az eset újság előttem, de azért nem lep meg. Tudnia kell azt, hogy a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak együttes 1907. évi országos kongresszusa a két tábort közel hozta egymáshoz. Mint két foglalkozásbeli csoport nagyjában közös és legalább is szerves összefüggésben levő célokért küzd. Ezért mondotta ki az említett kongresszus az összes magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesületek egyesülését. Az erre vonatkozó munkálatok most folynak Budapesten. — Nagykanizsán a tervvel még egyik egyesület sem foglalkozott hivatalosan. Erről csak magánbeszélgetésben volt szó. A terv mindeusetre fontos, nagy horderejű és megérdemli a vele való foglalkozást. Különben úgy sejtem mindkét tábor szimpátiával fogja e tervet fogadni.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, ájálit tisztad.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegengedély 4.— koronás.

Ezek szerint a két egyesület fuziójának terve még nincs az illetékes egyesületek vezetősége elé terjesztve. Azt azonban mi is valljuk, hogy a terv fontos és nagy horderejű. Ha létrejön a fuzió az új egyesület számottevő lesz Nagykanizsa egyesületi életében.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsio használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A SCOTT-féle Emulsio

segít azért, mert elsőrangú alkotórészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik. sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér
Kapható minden gyógyszertárban.

Nyílttér.

Az a rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitünő sikerrel használtatik
vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köbvszénynél, az emberbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!

Kapható áruházi kiskereskedésekben vagy a
Stinga-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

A külföld és belföld legkiválóbb szakértelműi mint legjobb táplálékot ajánlják a **Kufeke**-t hányáskezelésnél, bélhurutnál és hasmenésnél

Díszitünk lakásunkat télen s kertünket nyáron való Haarlemi hagymás virágokkal. Postán beküldött 8 K elleneben portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországba a mi legjobban kedvelnivaló gyűjteményünket vagy 30 jácint hagyományt uvegek, vagy 40 drbot eserepek esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 eserep számára. Vagy egy kerti összeállítást 250 drból, esetleg egy kerti és szoba összeállítást 240 drból tartalmaz pompási választékot jácint, tulipán, nárciss, csilla, hóvirág sbból:

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel elátoit főárgyék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebél Züchtere
„HUIS TER DUIN“ (A. G.)

Nordwik bei Haarlem (Hollandia.)

Közgazdaság.

Bajok egy parcellázásnál.

A „Zalamegye“ című lapársunk közli a következő érdekes dolgot, melynek adatait — mint írja — a nép köréből vette:

Zalavármegyében, a székváros közvetlen szomszédságában a gróf Festetic-féle hitbizományhoz tartozó ollári uradalmat parcellázzák. Idestova két éve már annak, hogy a munkálatok megindultak. A földmívelési miniszter közegei és megbízottjai jártak-keltek, tehát az akció a kormány közvetlen felügyelete alatt indult meg. A nép azt hiszi, úgy tudja, hogy a miniszter parcelláztatja az uradalmat, azért teljes bizalommal sietett a vételi ajánlatokkal, lefizette a vételár bizonyos százalékát s várta, hogy mikor hasogatják ki a parcellákat.

A vételi ajánlatokat tevő kiscgazdák ugyanis egészen biztosra vették, hogy azt a földrészt, amelyre ajánlatokat tettek, rövid idő alatt bírtokba is vehetik. Hiszen az előre fizetendő vételári részletet a zalaegerszegi adóhivatalnál fizették be. Legnagyobb részük már hitelt vett igénybe s előre elkészült arra, hogy a vételárt kifizethesse. Egyszerre azonban leött a villám: azt a hírt vették, hogy az előfizetett földrészt nem kaphatják meg. Hogy mely okból, azt mi egyelőre nem tudjuk.

A vételárra lefizetett összegeket — minthogy 3—400.000 K — a zalaegerszegi adóhivatal beszállította a Pesti Hazai Első Takarékpénztárba s a kiscgazdák hónapokon keresztül hiába várták azok visszafizetését. Úgy tudjuk, hogy azok után kamat nem is jár, míg a kölcsönvevő összegekért a népbús kamatokot fizetett, tehát drágán vásárolt egy meghiusult reményt.

Az ajánlatokat tevő kiscgazdák azután kérvényeztek, deputációztak, de nem tudtak segíteni a dolgon.

A Zalamegyei gazdasági egyesület november 25-én tartja rendes közgyűlését Zalaegerszegen. A gyűlés tárgysorozata; 1. Kamarai törvényjavaslat bizottsági tárgyalásához egyesületi kiküldött megválasztása. 2. A „Vineával“ kötni szándékolt szerződés tárgyában egyesületi állásfoglalás. 3. Magyar Vasművek és Gépgyárosok Országos Egyesületének átirata a külföldi gyárosokkal szemben való állásfoglalás tárgyában. 4. Számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Folyó ügyek, indítványok.

A sörgyár mérlege. A Nagykanizsai malátagyár és sörfőzde r. t. már szétkötötte mérlegét, melyet a f. hó 28-iki közgyűlésen fog beterjeszteni. A folyó üzletvi tiszta nyereség 101.857 K 28 f. (tavaly 98.154 K 22 f.) — Ertesülésünk szerint a vállalat az idén is 7%, azaz 3 korona 50 fillér osztalékot fizet.

UJDONSÁGOK.

A Népkonyha melegedő szobája.

S. t. Vidor Samuné urnó aranyzive kifogyhatatlan a szegények iránti gondoskodásban. Amire a város még nem is gondolt, amire még a helyi sajtó is alig terjesztette ki figyelmét, azt a helyi jótékony-ság lelke zajtalanul, a társadalom külön megterhelése nélkül megvalósította. Egy melegedő szoba az, mely a Népkonyhának egyrészt váróterme, másrészt önmagában is célt hordozó humánus intézmény. A faluról bekerült didergő atyfiak, kik nem a keresmai szesztől akarnak telmeledni, szeg-ny munkás emberek, hajléktalanok, távol lakó gyermekek elgémberedett tagjai kaphatják vissza a jó meleg szobában ruganyosságukat.

Hogy áll a villamos ügy?

A villamos bizottság már letárgyalta azokat a pótajánlatokat is, melyek a tárgyalások folyamán mint újabb engedmények tettek kötelező erővel. A mérnöki hivatal az összes idevágó ajánlatokról táblázatos összehasonlító kimutatást készít, melyet a héten Martos Viktor szakértő mérnök fog átvizsgálni és mind az ő, mind a bizottság véleménye kinyomatva megküldetik a képviselőtestület tagjainak.

A déli vasut humanizmusa

A Déli Vasut igazgatósága újabb jelét adta humanizmusának. Az idénről kezdve a vasutasok árvái, vagy a szegényebb vasutasok gyermekei téli ruhában részesülnek, ha azt kérelmezik. Az igazgatóság eme cselekedete nem szorul dicsőre.

Eljegyzés.

Bród Irma kisasszonyt eljegyezte Reisz Bertalan Nagykanizsáról. (Minden külön értesítés helyett.)

Kövesi nyári állomása Szombathely?

Szombathelyről kapjuk a hírt, hogy a napokban, Kövesi, a pécsi nemzeti színház igazgatója megbízásából Thury Elemér a társulat tagja tárgyalást folytatott Szombathely város vezetőségével. Kövesi ajánlatot tett egy nyári színház felépítésére, melynek ellenében 5 évre kéri Szombathely-t nyári állomásnak.

Nincs válság a dalárdában.

Egyik helyi és ennek nyomán egyik megyei lap a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti kör dalárdájának válságáról ír. Illetékes helyen eme hírt megcáfolják. Válságról — mondották tudósítónknak — szó sincs — a dalárda jelenleg „pihen“ — habérain Nemsokára egy hangversenyyel cáfálják meg a válságról szóló híresztelést.

Halálozás.

Özv. Hofrichter Jánosné Budapesten 78 éves korában meghalt. Az elhunytbau Hofrichter Emma heg-dő tanítóno urhölgy édes anyját gyászolja.

Függetlenségi és 48-as párti értekezlet

A zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt elnöksége f. hó 25-én Zalaegerszegen az Arany Bárány kistermében értekezletet tart. Egyetlen tárgya egy szerkesztendő „Országos Néplap“ megindításának megvitatása.

Téli ruha.

A nagykanizsai első magyar Asztaltársaság felszólítja azokat a szegénysorsu teljesen árva, vagy félárva gyermekeket, ki téli ruha nélkül szűkölködnek, hogy téli ruháért való kérésüket dec. 10-éig juttassák el Horváth István városi adóellenőr helyetteshez.

Utóállítás

Ezentul minden hónap 5-én nem a városházán, hanem a régi főgimnáziumban tartatik meg.

Blaha Lujza Balatonfüreden.

Blaha Lujza mint hívják, a nemzet esalogánya. Balatonfüreden időzik. Egy ismerősének kijelentette, alig várja, hogy kedvence helyét a balatoui vasuton kereshesse fel. Ebből lát-zik, mily szeretettel van eltelve Balatonfüred iránt.

Ötödik kisdedővő.

Serényen folynak a városnál az intézkedések, hogy az ötödik kisdedővő létesülhessen. A város megkereste a Déli Vasut igazgatóságát, hogy tekintve, hogy ez leginkább a vasutasok gyermekeiért létesülne, engedjen át a Kazinczy-utcai sorompónál az épületre egy darab ingyen telket. Minthogy a Déli Vasut a most befásítva levő üres telket az üzem terjeszkedésére akarja felhasználni, a városnak e kérelmét nem teljesítette. Így a kisdedővő valószínűleg a Csengeri-uton, a Söházon innen fekvő telken fog felépülni. A város számít rá, hogy ha a Déli Vasut telket nem adhatott is a kisdedővő céljára, de tete-mesebb pénzbeli segítséggel fog hozzájárulni ahhoz a költséghez, mely az ő alkalmazottainak kisdedeit fogja gondozni.

Késik a pesti posta.

Kereskedői körökből kapjuk a panaszt, hogy a reggeli pesti posta körülbelül egy hét óta délután érkezik. Ez sok kellemetlenséget okoz. Erdeklődtünk emez ügy iránt és tudjuk a panaszosokkal, hogy a posta késésében sem a Déli Vasut, sem pedig a nagykanizsai postahivatal nem hibás, a hiba a Máv-nak kelenföldi csatlakozásában van, hova a pesti posta újabban későn érkezik.

Utcaseprők és rendőrök.

Bizonyosan azt hiszik sokan, hogy csak a „nasszáju újságíró tetsurak“ koponyája főzte ki amiről tudósítónk értesít bennünket. Hogy a kanizsai utcaseprő fizetését a pénzügyi bizottság magasabban állapította meg, mint a rendőri legénységét. Mig a rendőrök évi fizetése 650 K, addig az utcaseprőké 720 koronában van felvéve. Nem sokaljuk a szegény embereknek a fizetését, de a rendőrökét keveseljük és az ilyen arányítást sértőnek tartjuk azokra nézve, kik nyugalmukat, életüket tiszskik gyakran kockára azért, hogy a polgárság biztonságát megszerezzék. Ezek az emberek megbecsülést érdemelnek, nem megbántást. Reméljük, hogy csak a sorrend szerint emelték először az utcaseprők fizetését, de nem késik a rendőrök helyzetének javítása sem.

Tisztaságaért 30.000 korona kezesség.

Többetószszel mint erővell

Schicht - szarvásszappana

Beható tanulmányozások

eredményezték, hogy Schicht szarvásszappana minden viheben - nármelég vagy hideg, kemény vagy lágy - gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, meglepő gyorsan oldja a szennyet, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT szarvásszappana teljesen tisztá és ment az az anyagoktól, amelyek az óra egyelőre csak bonázójobbok azokból is tisztítják. Használata minden tisztítási célra és általánosan mosáshoz a józan és ész parancsolata és minden háztartásban jelenléte könnyen megtakarít időt, munkát és pénzt.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képen árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kerje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű Delaware-ből egy és fél millió készlet.

Olcso ár és pontos kiszolgálás.

Czím:

Szücs Sándor Fia szőlőtelepe
Bihardiószeg.

Szőlő oltványokat

szállít, fajtiszta-ságért jótállva, legdusabb válsz-tékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES.**
Medgyes 94. sz. (Nagyküküllő-megye.)
Tessék képen árjegyzékét kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett államera levélok, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésnek megtétele előtt az ismerős személyiségektől egy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales

által az egyedüliek melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve. Teljes discretió. Doboza asználati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerterá Parizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

Vegyenek csak Szt.-Petersvári sárczipó

utolérhetlen a tartósságban.

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

Kapható: Miltényi Sándornál Nagykanizsán.

Végre valahára a helyes játék!

Igy nem egy anya fog nyilatkozni, ha gyermekeit az ajándékozott Horgony-Kőépítőszekrényvel vidáman játszani látja és a kis kezek mindig szebb és szebb építményeket előteremtnek. És ha továbbá megfigyeli, hogy a gyermekek a többi játékszereket suta dobják és csak a pompás Horgony-éplőjátékkal foglalkoznak, akkor joggal mondhatja: A

Horgony-Kőépítőszekrény

nemcsak a legtanulságosabb, hanem a legelőnyösebb ajándék is. Ezért valamennyi anyának, akik karácsonyi ajándékaikkal mindjárt kedvező eredményt akarnak elérni, nem eléggé melegen ajánlható, hogy hozzássanak maguknak azonnal Richter F. Ad. és Tá., kir. udv. és kam. szállítótól, Bécs, I. Operngasse 16, egy legújabb árjegyzékét Horgony-Kőépítőszekrényekről és a legújabb Richter-fele **Rakási játékokról**, hogy egészen kényelmesen a megfelelő szekrényt kikeres-hessék és aztán a legközelebbi játékszerkereskedésben beszerezhessék. A gazdagon illusztrált árjegyzék az egyes szekrények pontos leírását és az elmesélt készí-tő-rendszerek magyarázatát tartalmazza, mely kiegészítések által minden egyes Horgony-Kőépítőszekrény tervszerűleg nagyobbítható.

Berendezésnél a "Horgony-védjegyre" figyeljün.

„M-i-l-t?” — „Papa megengedte! Hoz' valódi Jakobí-féle Antinicolin-cigarettabüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Minden doboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

potélok

egy régióának bizonyított háziszere, mely már sok év óta legelőnyösebb fájdalomcsillapító szereknek bizonyult készvényenl, osztrál és meghülszekuel, befőrszöle-keppen használva

Figyelemreztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. A tárlatban K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. (E. Richter gyógyszerterá az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 109.)

Mindennapi széküdes.

EKSZERGYAR.

Villamos tüzemre berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru-műterem.

Különleges készítmények: ékszeráruk és jeggyűrük.

Új foglalásokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk **Eladás részletfizetésre is!**

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA
ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

Tisztíts csak Globusz

fémfiszító kivonat

A legjobb tisztítószer a világon

Jobbban tisztít, mint más fémfiszítószer.

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált „OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Ifj. Wajdits József

A világhírű „PATHÉPHON“ beszélőgépek és hanglemezek raktára NAGYKANIZSÁN

„PATHÉPHON“

beszélőgépek legszembetűnőbb előnye, hogy tű nélkül játszanak, miáltal a tű folytonos változtatása és a tű által okozott folytonos zaj és recsegés teljesen megszűnik. A „PATHÉ“ lemezek a világon a legjobbak. — Legnagyobb műsor.

A 18 cm. átmérőjű lemezek ára

4.50 K és 5 K.

Tehát a legolcsóbbak. A gépek eredeti gyári áron kaphatók. Eladás részletfizetésre is. Műsorok ingyen és bérmentve. Bármily régi szerkezetű gép is átalakítható tünelkűli játszásra.

CZIM: AZ UJSÁG,
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

Vidéki város legfor-
galmasabb helyén.
egy szép emeletes, ese-
kély átalakítással szál-
lodánakisalkalmasház.
melyben 60 év óta ven-
dégelő van, engedély-
lyel együtt azonnal
eladó. Cim a kiadóban.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Alapítási év
1892.

Ajánlja jól berendezett
könyvnyomdát

mindennemű nyomdai munkák
diszes és izléses elkészítésére
jutányos árak mellett.

Névjegyek, körlevelek, meghívók,
eljegyzési- és esketési-kártyák stb.
mindig a legújabb divat szerint
készíttetnek el.

Diszitések
és
lampionok.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt
ugy Magyarországon, mint bármely
külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság“
szerkesztőségéhez **Budapest, VII.
ker., Erzsébet-körút 26. szám.**
Kérje a „Szabadalmi Ujság“ ingyen
mutatványszámát.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy véleg Nagykanizsára költöztem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szereztem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb megelégedésére lelkiismeretes pontossággal elégítem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsot szolgáltok. Minden építkezés csak a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik.

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemenőket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevesebb javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelírányzatokkal stb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készíték elő.

Az építető közönség becses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörccs és gyomorfájás, rögzített székrekedés, májbántalmak, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szerrel évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepcsés doboz 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, s A. Moll-felirattal ónozott van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzévetni, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőrtökéző ápolására gyermekek s felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával

és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

XXVII-ik magyar királyi

Jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíthatni.

Ezen sorsjátékknak 11969 nyereménye 365,000 korona összegben készpénzben.

FŐNYEREMÉNY 150,000 KORONA,

továbbá:

1 főnyeremény	20.000 kor.	10 nyeremény á	1.000 kor.
1	10.000	150	100
1	5.000	300	50
5	2.000	1500	20
		10000	10

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30. án

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám-, és sóhivatalnál az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Egger mellpasztillai

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és székhelyénél raktár:

„NADOR”

Megfojt ez az átgöngyölt köhögés! Gyógyszertár Egger mellpasztilla

Budapest, VI., Váci-körút 17.

csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán. Pető Jenő gyógyszertárakban.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej kakao és cukorból áll. Páratlan különlegesség.

ZALAI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, féltre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Tanároknak, tanítóknak, jegyzőknek és állami tisztviselőknek 1 évre 6 korona, fél évre 3 korona.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.
Laptulajdonos és kiadó.
IFJ. WAJDITS JÓZSEF.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Hunyadi-utca 36.
Előfizetések és hirdetések Ifj. Wajdits József könyvkereskedésébe küldendők.
Megjelen minden hétfőn délben.

Tökeellenes hangulatkeltés.

Nagykanizsa, nov. 29.

A tőke és a munka értékéről sokszor írtak már. Eme tárgyról megjelenő könyvek, tanulmányok, újságcikkek ezek értékéről nagyon különböző véleményen vannak. Mindkettőt nagyra becsülik és rámutatnak a tőke és munka nagy gazdasági jelentőségére. Vég-eredményben azonban a két gazdasági erőt nem értékelik egyformán. Egyiket a másik fölé helyezik. Aszerint, mely politikai szempontok vezetnek a gazdasági kérdésekről nyilatkozó írókat.

Ennek részletes fejtegetése, boncolása nem vág e lap keretébe. Azt azonban az ügyészség beleavatkozása nélkül is megállapíthatjuk, hogy a gazdasági kérdések elbírálásában, sajnos sok nem gazdasági szempontnak is helyet enged a társadalom.

A tőke és munka értékéről szóló viták ismertetése újabb csak a tankönyvekben kap helyet. A praktikus élet nem él a vitának. A tőke és a munka képviselői minél jobban megalapozott befolyás, pozíció által akarják az irány érvényesülését elérni. A vita legfeljebb abban nyilvánul, hogy az egyes irányok képviselői igyekezzenek a másik ellen hangulatot kelteni. Ebben azonban erősen dolgoznak.

Anélkül, hogy a két irány elveit bővebben ismertetnénk, mindjárt rámutathatunk arra, hogy a tökeellenes hangulat napról-napra nagyobb hullámokat vet. Hangulatkeltésben a munka képviselői nagyobbak.

Kedvezett ennek az iránynak — a kellelénél sokkal jobban — a minden vonalon érvényesülni akaró szociális felfogása a társadalomnak. Kedveztek ennek az iránynak — tán öntudatlanul — a merkantil iránynyal ellenes magyar viszonyok. A jelenségnek lehet más indító oka is, az eredmény azonban meg van. A hangulatot mesterségesen tökeellenesen irányítják. És az ilyen hangulatkeltés nagyon könnyű. Sokkal többnek vannak ugyanis nem tőkésék, mint tőkésék.

A tökeellenes irányzattal nagyon sokszor találkozunk. Újabb a sajtóban üti fel a fejét. Csak figyeljük meg, hogy némelyik lap minő durva tenorban tárgyalja a tőkék egyes vállalkozását. Gyanúsítások, ráfogások, az igazságnak minden módon való elhomályosítása a feladatuk. Irigy szemmel mutatnak rá a tőkék megérdemelt gazdasági eredményére: a nyereségre. A tökeellenes tábor a legkalandosabb meséket kóholja ki, csak hogy a tőke szerepét minél gyűlöltebbé tegyék. Az egyik rész segíti a tökeellenes hangulatot vad gyűlöletből. Van olyan tábor, mely azért szítja a gyűlöletet, mert a zavarosban halászni akar. Oly műhangulatot idéznek elő néha a „taktikázók“, hogy a laikus már kezdi hinni, hogy a tőke olyan erkölcstelen valami, melynek a gazdasági életben nincs nagyobb jelentősége.

A tökeellenes hangulatkeltők elvakultságára nem kellene rámutatnunk, ha ennek jeleit újabb a vidéken is nem tapasztalnók. Alkalmunk volt meggyőződni pl. Nagykanizsán is, hogy mennyire szítják egyesek a hangulatot: a pénzügyintézetek, vállalatok és

gazdagabb magánosok ellen.

Csupán azért, mert a kellő helyen és módon befektetett tőke a megérdemelt gazdasági jutalomban, nyereségben vagy tőke hozamban — a név különben mellékes — részesült, a társadalom néhány élődsi alakja, néhány zavarosban halászó, valósággal erkölcsbirói páthosszal veszi bonokés alá a tőke szereplését. A bonojegyzőkönyv pedig sokszor oly neveléses, hogy ebben még a rózsahegyí híres eset szereplőit is lefőzik. Csakhogy míg a rózsahegyiek jóhiszeműek voltak, addig a nagykanizsai tökeboncolók — nevezzük így őket — tendenciózusak.

Minden szavuk tendencia. Gazdasági kérdésekben az erkölcs köpenye alatt állnak ki a piacra tökeellenes hangulatot csinálni. A legvastagabb jelszavakkal dolgoznak. Társadalmi kérdésekben nyilatkozó oikkuk a statisztika ügyes alkalmazásával a legerősebb drámai összeütközéseket hozzák szemünk elé — hamis beállításban. Az utolsó kis rendőri hirt is másként kezelik, ha például egy pénzügyintézeti vezérigazgató kocsija gázol el valakit, vagy mondjuk egy bérkocsisé.

Tendencia minden téren. Veszedelemes dolog ez. Nálunk a tőke vállalkozása ugyanis kicsiny. A magánosok tőkéje a páncélszekrények dupla záros mélyében pihen. Ami kevés vállalkozás van nálunk, az is a pénzügyintézetek tőkéjével létesült.

Mikor tehát a magán tőke nálunk elbujik a vállalkozás teréről, nem teljesít oly produktív munkát, mint a külföldön, midőn a viszonyok alakulása folytán a gazdasági élet csupán a részvénytársasági tőkére van

Az utcán.

Komédiások vagyunk mi ketten,
Titkoljuk, hogy együtt érezünk;
Pedig aki ránk néz ugys látja
Egymásért ver, dobog a szívünk.

Egy lángzó villanás... és nyugodtan
Megyünk át az emberi tömegen.
Nem gondoljuk, hogy így haladhatunk
Keresztül az egész életen.

Olykor rá sem nézünk egymásra,
Mégis a szívünk úgy zakatol,
Félő gonddal utasítjuk rendre,
Hátha meghallják még valahol.

... És ez a játék mégis oly kedves,
Annyi érzés szövődik bele;
Kifejezni nem tudja az ajkunk,
Nincs annak semmiféle neve.

—h.

Petőfi apróságok.

I.

A komédia vége.

Aszódi diák korában fülíg szerelmes volt Petőfi Borecsába, az akkor Aszódon időzőt szintársulat egyik fiatal színésznőjébe, annyira, hogy miatta színésszé akart lenni s a társasággal menni. Az igazgató azonban csak úgy volt őt hajlandó társulatába fogadni, ha előmutatja iskolai bizonyítványát.

Elment tehát tanárához. Korenhez s bizonyítványát kérte, mert, mint mondá, nem akar tovább ott maradni és tanulni, hanem színész akar lenni.

— Majd adok én neked, — felélt Koren, — színészetet! s olyas valami után nézett, amivel a nadrágokat szokta volt porolni; de a míg ez előkerült Petőfinak már csak hűlt helyét találta.

Petőfi azonban tudta, hogy a mi halad, el nem marad s ez oknál fogva kerülte az iskolát.

Koren azonnal írt az apának s arra kérte, siessen Aszódra, mert fia rossz uton van s attól lehet tartani, hogy ha a színészek elmennek Sándor is utnak oldja a kereket.

Az apa Koren levelére el is utazott Aszódra. Midőn Sándor meglátta, elébe sietett és meg akarta

csokolni kezét; de ő visszarántotta mind a két kezét s így szólt:

— Előbb megkérdelem Koren urtól, hogy jól viseled-e magadat? — s intett neki, hogy kövesse.

Petőfi lehorgasztott fővel haladt mellette, azon gondolkodva: nem volna-e jó odább állani? De minthogy atyja szemmel tartotta, felhagyott ezzel a szándékkal és követte őt Korenhez.

Koren a történeteket híven elmondta az apának, aki mogorván hallgatta végig Sándor fiának viselt dolgait. A fiu Iskására visszatérve, az apa észrevételül becsukta az ajtót, aztán szótlanul felnyitá utitáskáját s olyasfélét vett ki belőle, amivel a marhákat szokták terelni s kegyetlenül elverte fián a port, közbe-közbe felkiáltva.

— Hát kell-e Borecsa? Kellenek-e a komédiások? Ilyeténképpen megpuhítva Sándor mindent megígért apjának, amit csak óhajtott s ezzel vége is szakadt a Borecsával s az aszódi színészekkel folytatott komédiának.

II.

Korán megnyilatkozott önérzet.

A papai főiskolában egyik szombat délelőtt több diákot megidézték kávéházi mulatásért. Az idézések végén ott állt „13-ik úgy. Petrovics Sándor“

utalva, akkor eme tőkék ellen hangulatot csinálni bűn a társadalom összessége ellen. Időig-óráig olosó sikereket arathatunk tökéletes hangulatkeltéssel, de a viszonyok alakulása a tőkék jogos és helyes működését igazolja.

Az ipartörvény revíziója.

Irta: GELLÉRI MÓR.

Azzal a levéllel, a melyet Sztérényi József államtitkár az ipartestületek országos kongresszusához intézett, az ipartörvény revíziója új stádiumba lépett. Eddig az államtitkár által tervezett nagy ipari kodex tárgyalása és vitatása körül folytak a csatározások, melyek sorompóba szolgáltatták a kis és nagy ipar és szervezett és nem szervezett munkások ezreit, a szociologusokat, a jogászokat és az érdekeltség még szélesebb és távolabbi rétegeit. Nem szenved kétséget, hogy valamennyi oldalról erősen ostromolták az új erdítési terveket és az építő nem tehetett egyebet, mint hogy engedjen az ostromlóknak. Visszavonta tehát az egész bástyát és csak a felvonó hidat hagyta mely a régi állapotból az újba átvezetni lesz hivatva. Más szóval az előttük fekvő tervezet gyökeres átalakuláson fog keresztül menni, alaposan lesaványodik, mielőtt új formájában ismét megjelenik a magyar globuszon.

Sztérényi József mindenestre nyugot és szépet akart. Nemesak régi panaszokat akart javítani, hanem újat is akart teremteni, hogy a szociális törvényhozás terén megelőzze az egész művelt külföldet. És ha javaslatainak ugynevezett szociális részei például valamely nagy ipar államban jelennek meg, bizonyára több méltánnyal és elismeréssel fogadják vala ezeket, mint nálunk a hol a gyáripari és munkás viszonyok még nem eléggé konszolidáltak és nem eléggé kiforrottak.

Marad tehát a régi keret, újabb javításokkal, kiegészítésekkel, toldással, foltozással. A képesítést egy kissé jobban kell megrendszabályozni, az ipar oktatást fejleszteni, az ipartestületeket javítani, álta-

A megidézett diákok ilyenkor a kapu alatt levő széles termésköveken sorogtak, amíg rájuk került a sor. Télen volt is kegyetlen hideg. Ott volt Petrovics Sándor is, egy vörös galléron kopott köpenyben, amelynek jobb szárnyát bal vállára vetette s didergett a többiekkel együtt. Csizmájának sarka annyira ferde volt, hogy nem is a talpán járt, hanem az oldalán.

Egyik kisebb diák, akinek neve szintén ott volt a fekete táblán, megszólította:

— Petrovics ur, hogyan történhetett az, hogy bakancsa nem oldalvást hanem fent a fejének kellő közepén lyukadt ki?

Mire így felelt Petrovics.

— No lássa csak! Még a csizmám is azt mutatja, hogy én nem vagyok olyan ember mint a többi!

III.

A molnármester következtetése.

Általános, bevett szokás volt hajdanta, hogy a színészi osztály pályájukat változtatott református tanulókból telt ki. Még most is nagy többségben van e felekezet a művészet ezen ágánál képviselve. Legkevesebb pedig közöttük az evangélikus.

Egyszer Petőfi vándorszínész korában valamelyik alföldi kis városban keresztül utazván, megismerkedett egy becsületes molnármesterrel, aki nagyon jó volt hozzá. Az első szónál bizalmasan megveregette a Petőfi vállát, mondván:

— Hát maga színész? No annak örülök, mert én is kálvinista vagyok.

lánosítani. Röviden: az új ipartörvény kizárólag a magyar kézműipar körére és érdekeinek hathatósabb védelmére fog szorítkozni, ami nem is baj, nem is hiba, mert ezek az érdekek egy negyed század óta tartó heves ostromban könyörögnek figyelembevételért. És az új törvény teljesíti hivatását, a kisipari termelés tökéletesítése és a kisipari szervezet javítása által védelmet nyújt egyrészt a kontárok és a tisztességtelen verseny ellen, másrészt ha ezek révén a fogyasztó közönség érdekeit is megvédelmezi. Szociális téren még nagy a forrongás, munkaadók csak most kezdenek szervezkedni. Küzdjék ki előbb az első harcokat, élésítsék a fegyvereket, gyarapítsák hatalmi eszközeiket és azután jöjjen segítségükre a törvényhozás, mely könnyebben fog boldogulni, ha már gyakorlati tapasztalatokra alapítja közhasznú intézkedéseit. E szempontból tehát örvendetes az a téren beállott és főntebb jelzett fordulat, mert még nem korszakot alkotó szociális munkára van szükségünk, hanem elsősorban a kis ipar rég mutogatott és itt ott elmérgesedett sebeinek az orvoslására. Ezt a munkát gyorsítani kell, a másikat pedig érlelni, mert ennek csak érlelő megtontolás után lehet sorát ejteni.

Dorozsma Nagykanizsán.

Ha van Veleuce Wienben, mért ne lehetne Dorozsma Nagykanizsán. Nincs is olyan messze egymástól a két a város mint teszem Makó Jeruzsálemtől. Sőt azt hisszük nagyon közel van egymáshoz. Legalább kulturális intézményei között átkozott hasonlóság van. Ott is vannak népiskolák, Kanizsán is. Ott is évekig rimáncokdtek a rozoga iskálaépület ledöntéséért és az újnak felépítéséért.

Csak még egy hajszálnyi különbség van közöttük és Dorozsma között, hogy ott a katasztrófa már kitört, nálunk pedig akármely pillanatban kitörhet. Igaz ugyan, hogy a mérnöki vizsgálat megnyugtatta az iskola tanítóit és a várost, hogy bátran folytathatják a megrepedt, szétnyomott falu Hunyadi utcai iskolában a tanítást. A szülők is aggodalom nélkül küldik oda gyermekeiket, mert talán azt se tudják, hogy veszedelem fenyegetheti ott őket. De vajon az a rozogant épület respektálja-e a mérnöki bírálatot és nem jár-e úgy, mint az a bizonyos épület, melyet a földbirtokos az ispán nógatására se akart felépíteni. „Eltart az még 10 évig is”, mondta az uraság. „El ám veti oda az ispán — ha a szél nem fúj”. Ki tudja nem fúj-e olyan szél, nem jön-e olyan havazás, mely egyszer a katasztrófát előidézi. A dorozsmaiak boldogok, ők már tudják micsoda veszedelmet rejtet magában a rozoga iskola. Néhány ártatlan gyermek könnyebb megsebesülése a nagy rémtület és országos hírhetség árán kapnak most új iskolát. Irigykedve nézünk rájuk, nem a herostatosi hírnév miatt, hanem hogy mi nem tudjuk hány ártatlan gyermek élete árán kell majd az új iskolát felépítenünk. Azt hisszük valamelyik jó gondos földbirtokos képviselőnk a marhaállományát nem hajtáná téli szállásra olyan rozoga istállóba, melyről már évekkal ezelőtt kitűnt, hogy bedúlással fenyeget, Persze, a marha drága portéka. Nálunk az iskola az iskolázás még nem ment be a nép vérébe. Hogyan is, mikor még az intéző körök is utolsó gondjukban részesítik az iskolágyeket.

Évekig huzzák ok nélkül az iskolaépítést csak azért, mert minden ügyet fontosabbnak tartanak az iskola ügynél. De olyan volt is eddig ami népoktatási állapotunk, amilyen annak megbecsülése. Nem ismerjük a nyugoti állapotokkal összehasonlítani, mert pirulás nélkül nem tehetjük.

Innen van aztán, hogy a nép még most sem igen törí magát az iskola felé, mert míg a külföldön

az iskolák valóságos kultur paloták, addig nálunk a nép fia csak akkor kerül palotába, ha a komisz ruhába bujtatják. És míg a kaszányában soha stics hiány se káplárokban, se elegendő számú termekben, addig iskolacélunkra Nagykanizsán se elég tanterem se elég tanító nincs.

Szolgáljon Dorozsma intő például Nagykanizsának és míg nem késő hártsa el magától annak a lehetőségét, hogy a még fennálló hajszálnyi különbség Dorozsma és Kanizsa iskolaügye között meg ne szűnjön.

MEGFIGYELÉSEK.

A gyermek.

Erdélyben egy kis falusi birtokos csendes boldogságban élt feleségével mindaddig, amig reá nem jött, hogy neje egy paraszt suhauccal megesalja. A hűtlenség láttára iszonyu düh fogta el, reácsukta feleségére a szoba ajtaját és kirautott revolverével kezében akart leszámolni a csalfa asszonnyal. A dráma majdnem megtörtént, de a kitörő katasztrófát megakadályozta egy csöpp siró hatéves fiú, aki véletlenül a szobában maradt: a megsértett férfi hat éves gyermeke, aki anyjéért könyörgött — apjának. Az apa ledobta a fegyvert, de a megszabadult nő feljelentette a jogos haragjában magáról megfélemedezett embert, aki a büntetéstől való felelmében véget vett amugy is tönkretett életének. A hatéves okos gyermek ritka energiával írta meg bensejében ennek a családi tragédiának a perceit. Az anyja férjhez ment szeretőjéhez. De a kis fiú amint nőtt úgy nőtt vele boszuvágya az anyja és mostohája iránt. Hat éves korától fogva ápolta csendes véres titkát és készült a leszámolásra. A héten valamiért összeszólközött anyjával, a mostoha apja anyja mellé állt: a fiút hatalmába kerítette mementős keserősége; reárohant mostohájára, aki önvédelemből lelőtte.

Eddig tart a tragédia. A főhőse: a gyermek. Tanulságosan szomorú alak. Hova-tovább bizonyosága annak, hogy nincsenek igazi gyerekek. Tanulság: A szülőknek nem szabad a fejlődő emberkének materiáját tulkicsinyre becsülni, mert ez megboszulhatja magát.

Ennek a hatéves fiúnak az esete azt bizonyítja, hogy a gyermekek látnak és hallanak; sőt mint ez az eset keservesen bizonyítja, sokszor a kellelténél is jobban. Igen sokszor cselekednek és beszélnek a szülők nem követni való módon a gyermekek előtt, gondolván, hogy úgy sem érti meg. Pedig sajnos, a gyermek sokszor nagyon is, a kellelténél is jobban érti és megjegyzi a rosszat. Ennek az erdélyi fiúnak a lelke hat éves korában sebet kapott és nem birt behegedni soha. Egy golyó kellett hozzá, hogy enyhülést kapjon. Ne játszunk tehát töltött pisztolyokkal a gyermekek előtt, mert nem tudhatjuk soha, hogy az érzékeny kis lélek milyen sebet kaphat?

Amint ezt a tragédia-riportot írom, egy szomorú kép jut eszembe. Már a héten többször láttam a tárházak előtt egy csapat lezúllott, rongyos gyermekeket dideregve a hideg havas árokban kaparászva. Kíváncsi voltam, mit keresgélhetnek? Pajkosságból csak nem fagyasztják véresre ujjajkát. Ma megláttam a szomorú valót. Ezek az ártatlan férgek — az egyiknek kis puttony volt a hátán — széndarabokat, elhullott famorzásokat kaparásznak össze a szemét között. A „négyházak”-ból átmelegedett, muffs vasuti lányok és prémes kabátos fűcskák mennek a város felé. Önkénytelenül a szívembe kap: „Vajjon látják-e ezek a csenevész emberpáriák a tulsósori polgár gyermekeket?” . . . A hatéves erdélyi fiúra gondoltam . . . Nem fagy-e meg a kis szívük? Nem feketíti-e be a legsötétebb keserűség? Ha nem adunk nekik társadalmi uton szönet, melegtet, szeretetet. Ki tudja, nem lehet-e akármelyik főregből, mire a nyomorban feleseperedik — anarchista! —ir.

Ami ellen panaszkodnak.

A betegsegélyző törvény.

A Zalai Közlöny legutóbbi száma e cím alatt néhány panaszt közölt, mely közül kettő általános téren mozgott, míg az egyiket, mint speciális helyi panaszt a nagykanizsai pénztár igazgatójának figyelmébe ajánlottuk. Beavatott helyről ez ügyben a következőket közlik velünk:

A kereskedelmi alkalmazottak táppénz ügye a nagykanizsai pénztárt nem érinti. Éppen Révész Lajos, a nagykanizsai pénztár igazgatója volt az, ki illetékes helyen szóvá tette a kereskedelmi alkalmazottak ebbeli panaszát. Ő közölte a nagykanizsai Magántisztviselők Egyesületével — mely egyesület az első tiltakozó határozatot hozta az országban — milyen uton és módon orvosolható e baj. A táppénzt, mint jogos követelést megkapták az érdekeltek. — Hogy a foglalkozásbeli csoportok arányszáma a vezető szervekben képviselve legyen, ez újabbán szintén biztosított. Ez különben feladata a vezetőségnek. Az orvosügy késedelmes elintézése miatt, felszínre juthatnak némely okból jogos panaszok. Ezek azonban nem Révész igazgatóhoz intézendők. Az orvoskérdés késedelmes elintézése nem a pénztár magatartása miatt késik. A pénztár vezetősége, mihelyt módjában lesz, sietni fog a még rendezendő ügyeket elintézni.

Készséggel közöljük e nyilatkozatot, mely az ügyet más oldalról világítja meg. Multkori közleményünk különben sem irányult a nagykanizsai pénztár vezetősége ellen, mert Révész igazgató szakitudását már többször volt alkalmunk megismerni. A tagok szempontjából elvégre egészen mindegy, kinek vagy kiknek magatartása miatt késik az orvosügy végleges rendezése. A tagok remélik, hogy a kérdés rendezésének módját illetékes helyen mielőbb megoldják.

HETI HIRADÓ.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

100 százalékos pótladó. Zalaegerszeg város pótladója elérte a 100 százalékat. A kellemetlen, sőt mondhatni súlyos eset valósággal pánikot idézett elő Zalaegerszegen. A zalaegerszegi sajtó erélyes hangú vezércikket ír az esetről. Festi Zalaegerszeg város rossz gazdasági viszonyait, majd így ír:

Ne hánytorgassuk tehát mindig a közvélekedést, a város érdekeit, mert ezek csak addig igazán közvélekedés és kommunis érdekek, amíg a polgárok létének alapjait meg nem támadják. Ne dobálózunk folyton a haladás, a fejlődés divatos frázisaival, mert haladás és fejlődés csak addig lehetséges, amíg a szükséges erő ki nem merül. A fejlődés csak látszólagos, ha a szervezet fejlődés közben saját életterejét emésztí fel. Gyenge fundamentumra nem lehet várakat építeni s a békából sohasem lesz ökor, akárhogy felfújja is magát.

+ **Gyermekvédelem Nagykanizsán.** A gyermekvédelem ügyének nemsokára Nagykanizsán is lesznek patronusai. Bizottság veszi kezébe a gyer-

mekvédelem szép ügyét. Az intézmény lényegét, a fővárosi sajtó már elégszer kifejtette. A nagykanizsai mozgalom a pécsi főügyészség köréből indult ki. Általában Pécs viszi e téren a vezérszerepet. Ott már ez év február 8-án alakult ily bizottság. A Jogtudományi Közlöny legutóbbi számában dr. Angyal Pál egyetemi magántanár, pécsi jogtanár cikket írt a gyermekvédelemről, melyben bejelenti, hogy legközelebb Nagykanizsán alakul meg a bizottság. Reményét fejezi ki, hogy sikerrel. Az új intézményt emberbarátaink figyelmébe ajánljuk.

— **A városi tanács** pénteki gyűlésén elfogadta a pénzügyi bizottság ama javaslatát, hogy a költségvetés segélyezési rovatába, hol eddig 1000 K szerepelt, most 4000 koronát vegyen fel. Az állam különben is már adatokat kért a várostól, melyek a tisztviselői fizetésrendezés céljából történtek és reméljük, hogy a tisztviselők elvégre, ha nem is a város, de az állam nagy lelkőségéből méltányosabb fizetéshez jutnak.

— **A zárószámadásból.** Tanulságos számok ezek mindenképpen és beszédesek. A 68 lapon például a III. IV. és V. pontokban a szántóföldek, rétek legelő és erdő mintegy 1/2 millió korona értékben van felvéve. Mivel pedig 4000 hold területnek az értéke ez, ennél fogva egy kat. hold 125 korona értékben van felvéve. Mindenesetre a leltározásnál a minimális érték adja meg a realitást hanem azért mégis csekély összegnek tartjuk a felvett értéket. Mert Kanizsán még kétszer 125 koronáért sem kapunk egy kat. hold földet, bár azt is tudjuk, hogy a 4000 holdban bizonyára használhatatlan területek is szerepelnek. Ugy látszik mintha a minimális értékelés a tőle származott csekély jövedelem hozadék kedvéért volna így beállítva. Mert bizony csekély az a 39 és fél ezer korona jövedelem mit ez a szép birtok nyújt a városnak. Igaz hogy így majdnem 8% jövedelmet mutat de ha ebből a személyi és egyéb költségek levonatnának, akkor látnók, milyen silányan használja ki a város tekintélyes ingatlanait.

— **Az Irod. és Műv. Kör** igazgató tanácsa f. hó 24-én a választmányi tagok élénk érdeklődése mellett ülést tartott, melyen a kör belételeire vonatkozó több ügy nyert elintéztést. Együttal elhatározott, hogy mint minden évben, úgy a télen is a Kör felolvasó-délutánokat fog rendezni. Az egyesület elnökeinek buzgólkodása folytán felolvasások tartására sikerült városunk legjobb erőit megnyerni. A Kör által kezdeményezett Csány hangverseny ügyében pedig elhatározta, hogy a siker kellő biztosítása érdekében az egy későbbi időpontban fogja megtartani.

— **A „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület”** akciója. Már a napokban küldi szét Gróf Batthyány Pál főispán a „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület” elnöke a 130 tagból álló igazgató választmány első ülésének meghívóit. Ezen ülésben indítja meg az egyesület gyakorlati tevékenységét és állapítja meg első munkatervét. E helyen is felkéretnek az érdekeltek, hogy a még kinnlevő taggyűjtő íveket mielőbb Gróf Batthyány Pál elnökhöz Zalaegerszegrre beküldeni sziveskedjenek.

— **Zalaegerszeg és a katonaság.** A Zalamegye írja: Zalaegerszegen a polgármester szűkebb érteke letet tartott néhány városi képviselővel, hogy az építendő lovassági kaszárnya felépítésébe belemenjen e a város, vagy mellőzze; mert ha nem épít, elveszik a katonaságot és vele együtt elveszítik az összeget, melyet nagy befektetések után a kaszárnya hozott; ha pedig belemegyünk a nagyszabású, millióba kerülő építkezésekbe, akkor is nemcsak elvesz a 30 ezer korona, hanem ráadásul évenként még 25—30 ezer koronát kell fizetnünk. A hosszú eszmecsere után az értekezlet mégis a kisebb rosszat

választotta, nem ment bele a kaszárnya építésébe, mivel a katonaság nem kizárólag a város érdekeit szolgálja, mint inkább a megyéét és a kerületét, így a megye és kerület érdekeiért a város — elvileg lehetetlen terhei miatt — magát föl nem áldozhatja. Azt indítványozták tehát, hogy a lovassági kaszárnya felépítésére a vármegye kéressék föl.

— **Zalamegyei Kör.** Várakozáson felüli sikerrel folyt le a Zalamegyei Kör november 22-iki matinéja a Lovas-féle zeneintézet óriási hangversenytermében, melyet az előkelő közönség majdnem zsúfolásig töltött meg. Mindjárt a műsor első száma (Bloch: Szerepád, Bihari kesergője) annyira tetszett, hogy a lelépni készülő előadókat (Elek Béla, Pethecs Alfréd, Gárdos Ulrik, Kenessey Sándor) állandó tapsal mindaddig maradni kénszerítették, míg pompás játékokat egy quartettel meg nem töltötték. Hogy a közönség mily feszült várakozással nézett Koller Vilma fellépése elé, azt legjobban az a türelmetlenséget, előrúlt zaj jelezte, amely követője volt a Kör elnöke ama kijelentésének, hogy Győző Jenő ének-száma a 2-ik számot meg fogja előzni. A kasszonyt már megjelenése alkalmával erős taps fogadta. Hogy aztán a ráadászt követelő közönség szűnni nem akaró tapsal jutalmazta azon kellemes pillanatok megszerzéséért, melyeket ének-számaival feledhetetlenné tett számukra. A jelenlevő szakértők gratulációit alig győzték fogadni a rendezők, kik számos virágoskorral kedveskedtek a bájós szereplőnek. Nagy hatást ért el még Polónyi Ella zongora és Gábor Miklós hegedűsöjével, valamint Lengyel András szavalatával. A felolvasást Karinthy Frigyes, a pesti írói körökben már eléggé ismert fiatal, kiváló írónk tartotta, kinek irodalmi értékű szatirait a közönség hála-lásan tapsolta meg. Meg kell még emlékeztünk Horthi Sándor kiserő zongorajátékáról kinek mértékadó körökben elismert kiváló tehetségét e helyen méltatni kellőképp ugysem tudnók.

— **Baleset egy építésnél.** Annyi az építkezés Kanizsán, hogy nyáron elsem végezhető, téle is jut belőle. A Szemere-utcában épít Sió építőmester egy ilyen megkésített hajlékot, melynek párkányzata szerdán leszakadt és az ott dolgozó Horváth Mihály kőműves súlyos sérülést szenvedett. Könnyebben megsérült még Faics Lajos. Kangyalics Ferenc és Munkácsi György. Hogy kinek a vétkes hibájából történt a baleset, a megindított vizsgálat fogja kideríteni.

— **Mindennek az idő a legalaposabb próbája.** Különösen áll ez a gyógyszerekre nézve. Ha mérlegeljük, hogy a SCOTT-féle Emulsió 30 évnél hosszabb próbát állott ki, úgy tényleges jószágáról bizony meg lehetünk győződve. A SCOTT-féle Emulsió főleg csukamájolajból áll. Ezt azonban teljesen jó ízű és mindenkinél könnyen emészthető formában nyújtja. A SCOTT-féle Emulsió minden gyógyszer-tárban raktáron van.

— **Déli Vasut.** 1909. évi január hó 1-től a es. és kir. szab. déli vaspálya társaság Budapest—Csáktornya határszéli vonalán fekvő Polgárdi állomás elnevezése „Kisecseri-pusztá” ra fog megváltoztatni.

— **Aki egy beszélőgépet** vagy zenélőművet vásárolni akar, az hozassa meg azonnal Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kam. szállítótól Bécs, I. Operngasse 16, a gazdagon illusztrált zenélőmű-árjegyzéket. A beküldés ingyen és bérmentve eszközöltetik.

— **Vasutasok Szabadkán.** Az utóbbi idők sűrű vasuti szerencsétlenségei a nagyközönség jóindulatát mintegy elfordította a vasutasok mindenkor becsült osztályától. Annál jobban esik az a szimpátia, mely a napokban Szabadkán megtartott vasutas ünnepen megnyilvánult. Mert ezen nemesak azt dokumentálta a Vasutas Szövetség központi vezetősége, hogy a vasutasokat mindenkor józanság, pontosság és éberség vezeti, de arról sem feledkeznek meg, hogy ők egyszersmind magyarok is, kik e névnek külföldön is megbecsülést akarnak szerezni.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a letevélyt, meggyógyítja a köhögést, vándorok, újjel izmádat.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárakban.
Bécs — Ára 0,60 frankot 4 — koronát.

— Engelsmann Izrael zalaegerszegi főrabbi jubileuma. A zalaegerszegi izr. hitközség fényes ünnepek közt tartotta meg e hó 25-én főrabbija Engelsmann Izrael 50 éves papi jubileumát. A város összes notabilitásai élőkön Gróf Batthyány Pál főispán, dr. Arvay alispán és dr. Korbay polgármesterrel megjelentek az ünnepi istentiszteleten, melyen dr. Hevesi Simon pesti rabbi remek és gyönyörű beszédben ecsetelte az ünnepelt érdemeit. Lechner főkantór szép éneke után az ünnepelt főrabbi tartott nagy hatást keltett beszédet. Istentisztelet után a városi háza tanácstermében díszközgyűlés volt, melyen Boschán Gyula hitközségi elnök mesteri szép beszédben üdvözölte Engelsmann főrabbit hitközsége nevében, utána pedig dr. Korbay Károly polgármester szoborban szép gondolatokban és a közönséget elragadó szép beszédben üdvözölte a város közönsége nevében a jubiliás egyháztól. Este társasvácsora volt.

— A magyar nők a Petőfi házért. Legujabban a magyar hölgyek állottak sorompóba a Petőfi Társaság segítségére, hogy mielőbb megvalósíthassa kegyeletes és kulturális célját: a Petőfi ház létesítését. Az odaadó hitvesi hűség és a játssi szerelem halhatatlan dalosa megérdemli ezt az áldozatot a magyar nőktől s bizonyára nem akad vármegyénkben sem olyan nő, aki a szabadság, szerelem nagy költőjének, a hazájáért életét áldozó hősnék, a legtüreményesebb magyaroknak templomára meg ne hozná áldozatát. A magyar nők a Petőfi ház 1. koronás sorsjegyeinek terjesztésére vállalkoznak. A Petőfi Társaság azonkívül, hogy értékes nyeresémtárgyakkal viszonozza a közönség áldozatkészségét, — segítő-társainak legalább is 40 sorsjegy elhelyezése esetén, ajándékképpen, emléklül küldi meg Petőfi összes költeményeinek az 1847-iki kiadáshoz hasonló ritka amatőr díszkötetét, mely a könyvpiacra 20 korona bolti árban kerül forgalomba.

— Elfogott cigányok. Köröztetés folytán a helybeli csendőr járőr által Récsén felismert ifj. Balog János és Balog József főnyi illetőségű Abauj-Tornamegyei cigányok, kik Horváth József és társai ellen Abauj község határában forgó pisztollyal merényletet követtek el és megszöktek f. hó 24-én sikerült elfogni. Nevezettek már hosszabb idő óta a récei erdőben tartózkodtak Kalányos Teréz cigány asszony társaságában. Balog János, Matkovics Imre Balog József pedig Bogdán Mátyás álnévet vett fel és Kalányos Teréz segítségével a récei plebánostól hamis adatok bemonásával ezen új nevekre anyakönyvi kivonatot is szereztek s most már teljes biztonságban érezték magukat. Azonban mégis sikerült őket személyleírás és a beküldött fényképek alapján felismerni, bár nem vallottak be semmit. A kassai kir. törvényszék fogházában elmélnékednek a szerencse forgandóságáról.

— Erdőben talált gyermek. (Saját tud.) Valósággal regénybe illő esetről értesít bennünket csurgói tudósítónk. A csurgói járásban egy csendőrrjárat az erdőben egy meglehetősen lerongyolódott, sápadt képű 10 évesnek látszó parasztyereket talált. Mikor kikérdezték, elmondta, hogy Csatlós Józsefnek hívják és kiskanizsai származású. A gyermek még szülei nevére sem emlékezett, bár 8 éves volt, mikor azok elhaltak. Mikor jelentést tettek a kanizsai árvaszéknél, Halis István árvaszéki ülnök kérdést intézett a pécsi gyermekmenhely igazgató főorvosához, hogy hallgassa ki a gyermeket, nem néhai Csatlós József és néhai Dani Katalin voltak-e szülei. A gyermek még akkor sem tudott visszaemlékezni, csak annyit tudott, hogy testvérei még vannak. A talált gyermek csakugyan az említett szülők gyermeke, egy somogyi rokon vette magához, kitől a rossz bánásmód miatt megszökött.

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbetegségnél és Moil-féle seidlitz-porok bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Fuchlauben U. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Bájl - és Henneberg-selyem 60 kr.-tól
Mussolino - selyem feljebb, bür-
Valle - mentre és väm-
Marquisette - mentesen.

Selyem

Minta postafordultával. — Megrendelések bármely nyelven intézendők.

an seideufabrik, HENNEBERG in Zürich.

— Aki sikerrel akar hirdetni, forduljon az „Általános Tudósító” (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Budapest, VII. Erzsébet-körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban s naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid árakon eszközölnek. Több mint 20 naptár kizárólagos képviselete, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Disztes újságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden felvilágosítás a t. o. hirdetőknök díjmentesen.

C senevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vedjegyét — a halast kékjék egy-
— lembe venni.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszik be és megemésztik még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köztudomású, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér
Kapható minden gyógytáiban.

Nyilttér.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitünő sikerrel használtatik
vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényél, azukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vannentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tisztá!

Kapható árszámjelvényekkel és egy a Szinyei-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudófrakpart 8.

A gyermek táplálásának

igen fontos tényezője a „Kufeko”, a mely táplálóanyagokban való gazdag tartalmával kitünően előmozdítja az izom- és csontrendszer fejlődését. A „Kufeko” olyan könnyen emészthető, hogy a leggyöngébb gyomru csecsemő is jól kibírja. Megakadályozza az emésztési zavarokat és gyorsan megszünteti a gyermekeknél oly gyakori hasmenést, bélhurutot és hányászekelést.

Diszitsük lakásunkat télen s kertünket nyáron valóó Haarlemi hagymás virágokkal. Postán beküldött 8 K ellenében portó és vámmentesen küldjük Ausztria-Magyarországra a mi legjobban kedvel normal gyűjteményünket vagy 30 jácint hagy mat üvegek, vagy 40 drbot cserépek esetleg 40 drbot kerti ültetés számára. Vagy egy gyűjteményt szobákba 150 darabból, 45 cserép számára. Vagy egy kerti összeállítás 250 drbból, esetleg egy kerti és szoba összeállítás 240 drbból tartalmaz pompású álasztékok jácint, tulipán, nárciss, csilla, hóvirág stbból:

Gazdagon illusztrált sok elismerőlevéllel elátott főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebél Züchtereij
„HUIS TER DUIN” (A. G.)

Nordwik bei Haarlem (Hollandia.)

Nyilatkozat.

Tisztelettel alulírott Fabick Tivadar városi kertész már 14 éve vagyok a város szolgálatában és 32 éve adózó polgár és az idő alatt mindenkor tisztességes, becsületes tisztviselője voltam a városnak. Most a megüresedett városi kultánécsosi állásra pályázom s reményem, polgártársaim és a tek városi képviselő urak bizalma engem fog mind a pályázók közül a legérdemesebbet kitüntetni, hogy az állásra meg fog választani. Ezen uton kérem a tek. képviselő urakat, hogy rólam és a város érdekéről meg ne feledkezzenek s szavazataikat reám adni szíveskedjenek. Megjegyzem Kaposváron is van v. kultánécsos bizonyos Kapácsi V. mű és kereskedelmi kertész, miért nem lehetnék én Kanizsán?

Nagykanizsán, 1908. november 27-én.

Alázatos tisztelőjök
Fabick Tivadar.

Első levél.

A nőkről.

Ha egy fővárosi lapot a kezembe veszek és böngészem a tárcákat vagy egyéb rovatot a melyben szokás szerint elbeszélések jönnek, az az első dolgom, mint annyi másnak megnézni ki írta.

Ha ismert nevű az illető már meg vagyok győződve róla hogy valami jót fogok olvasni, valami olyant melynek nincs sok története, csupán csak egy sugár, mely a lomb között előtör. Mikor aztán elolvastam marad egy jó érzésem, de ennél több semmi. Igazán nem tudnám elmondani a történetet saját szavaimmal, hogy más aki hallgat hasonlóan érezze magát utána.

Ennek az írónak mindig férfinek kell lenni.

Nem mintha többre tartanám a férfiak fantáziáját sőt becsülöm a kedves okos szellemes hölgyeket.

Csak nem tehetek róla. Igazán nem tehetek. Megmondom miért.

Sokkal kedvesebb az nekem, ha egy hölgy a nagy közönség előtt nem árulja el gondolatait, inkább mint még a mézét tartogatta annak aki hozzá legközelebb áll s aki kellemességéért hálával odaadással fizet.

X asszony is ír az újsógba. A multkor náluk voltam a férj egyedül kuksolt a szalonban s mikor bementem akkorát ásitott majd elnyelt.

Na öreg hogy vagy? Szólitottam meg a szokott borbélyműtermi kifejezéssel.

— Köszönöm kérlek! szólt s még egyet ásitott.

— Hát a feleséged?

— Ir, örökösen ír a kutyafáját!

— Hát a gyermekeid? ...

— Alusznak ... Előbb fektettem le őket itt

sirtak-ritak a nyakamon ... Beküldtem őket a feleségemhez, de az hamar kizavarta őket, aztán mit tehettem egyebet ...

A feleségemnek egy jó eszméje van, mint ő mondja Belső sugallatát kell követnie, különben beteg lenne, ha le nem írhatná. Barátom ha szakácsnénk nem volna nem ennénk ebédet. Ha szobalányunk nem volna térdig járnánk a porba Kérlek alásan a feleségemnek eszméi vannak ... Az ördög vigye el az egész komédiát.

Nekem soha sincsenek eszméim. Nem érzek lelki sugallatot ... Semmit sem érzek.

... Hamarosan megleptem tőlük.

Mondom keserves állapot. Es hogy szervezkednek. Választójog, meg mi csuda kell nekik. Még örül az ember, hogy szakácsnők is vannak a világon s szobalányok, kik rendben tartják a lakást.

Az öreg apám a multkor azt mondta: Meglésd nem lesz jó vége ennek, ha az asszonyok beleavatkoznak férfiak dolgába.

Nem szóltam rá semmit. Meglehet igaza van, nem vitatom. De ki vesz el egy ilyen leányt? Evvel ök törődnek a legkevesebbet, hisz nem is akarnak férjhez menni.

Akinek hivatala van, vagy diplomája fűtyöl az a férfiakra s talán ennek is megvan a magyarázata.

Nem kell elhanyagolni az asszonyokat, mert olyan társaságban hol valaki jól érzi magát ott nincs unalom.

Természetesen a nevetéstől is sok függ és a

férjéktől is, de erről majd máskor. Most maradjunk a hölgyek mellett

Ott tartottunk. „Nem akarnak a leányok férjhez menni.“ Már tudniillik akik nem akarnak. Pedig hányan akarnak. Utóvégre nem lehet mindenkinek diplomája vagy, vagyona s a varrás nagyon is nehéz foglalkozás s férjhez akarnak menni. De milyen elvekkel. A legtöbbször igen különös vágyai vannak.

Először a jövődéli férjnek jó jövődelmének kell lenni. Ez elengedhetlen kellék és aki így gondolkodik némileg igaz is van, csak az nem fér a fejbe, hogy mindjárt. Másodsor, harmadsor is csak követelések vannak, hát az ellenérték!

A leányok a legnagyobb szociálisták. Azonnal jó fizetést akarnak.

Hát a férj, az mellékes?

Igaz a szerelmi házasság ritka mint a fehér holló.

Van egy közmondás: „a férfi ritkán jó, de ha jó, akkor igen is jó“.

„Nekem jobban tetszik, ha egy asszonynak ott a kezébe a főzőkanál. Főz, de jól főzzön ám. Az arca kipirul a tűzhely mellett.“

Még azt sem bánom ha zongoráz; az is valami. Vagy köt, horgol, tracscsol otthon, csak ne irjon. Hagyja ezt a szegény férfiakra, legyenek azoknak eszméi.

Ne görnyedjen ott az íróasztal mellett. Azt neki. Lemegy arcról a pirosság az üdesség. Ráncos lesz a homloka s ami fő nehigye magáról, hogy kell írnia, egyáltalán semmit sem higgyen csak szeressen, ha tud.

És az urát szeresse ne a társaságot, a nagy közönséget, mely tapsol neki. Meg én is néha, aztán megbánom, de úgy megbánom és... elolvasom amit X. asszony írt az újságba, akinek a férje unatkozik, mert a feleségének eszméi vannak.

És a hölgyek?

A multkoriban egy pártbeszéd ütötte meg a fülemet a korzón. Természetesen hölgyek voltak. Nem nagy kalapu párisi hölgyek. Szerencsére hozzáuk még nem ért el ez a divat.

Elegánsak voltak.

— „Kedvesem halálra unom magamat!“

— „Hagyd kérlek magam sem különben!“

Egész nap otthon vagyok. Az uram nem szeret sétálni. Eljöhethetnél hozzáuk kártyázni... ugyis hiányzik most egy közlünk.

— „Sajnálom meguntam már azt is“...

— „Mi bizony jól előljük vele az időt...“

A multkor is nyertem vagy száz koronát... Jeszas ná... mondta egy horvát ember kinek feldőlt kocsija itt a villanygyárnál a multkor. Tojást szálított az istenadta.

Ugyan ezt gondoltam én is.

Mégis igazza lesz az én öregemnek, aki azt mondta: „nem lesz jó vége ennek, ha az asszonyok a férfiak dolgába avatkoznak“...

... Maradjunk a téma mellett, az X. asszonynál. Sajnálom szegényt.

Közgazdaság.

Bajok egy parcellázásánál. Részletesen megemlékeztünk az ollári Festetics féle birtok parcellázása körül felmerült paauszokról. Az ügy a fővárosban is beszéd tárgya. Az „Egyetértés“ a földmivélségi miniszter figyelmét hívta fel az esetre és kérte, hogy vessen véget a parcellázási játéknak.

A Nagykánizsai Bankegyesület helyiség átalakítási munkálatai a napokban befejeződtek. A szépen sikerült munkálatokat nagykánizsai iparosok végezték.

A „Délzalai takarékpénztár r. t. Nagykánizsa“ új részvényeire az első befizetés december 10-ig teljesítendő. Miután az új részvények csak 1909. január 1-én kezdődő üzletév nyereségében vesznek részt az ez évben teljesített befizetés után az intézet 5% kamatot térít a részvényeseknek.

A Zalamegyei gazdasági takarékpénztár r. t. (Nagykánizsa), melynek tőkeemelési akciója szépen sikerült, új részvény kibocsátási művelete december 10-én nyer befejezést. Ekkor fizetendő ugyanis a második részlet. A régi részvények egyesítés végett az 1909. évi rendes közgyűlés után teendők le az intézet pénztáránál.

UJDONSÁGOK.

A villamos-bizottság jelentése.

Városi közgyűlés.

A Franz-cég szombaton azt a szencziót keltett beadványt adta a városi tanácshoz, hogy a villamos szerződési módosítását csak december 3-ig tartja magára nézve kötelezőnek. Ez indította a város polgármesterét, hogy szerdán délután 3 órára közgyűlésre hívja a képviselőtestületet. Egyedüli tárgya: a villamos világítási ügyben kiírt versenytárgyalás eredményének bejelentése. A villamos-bizottság és a tanács javaslatának előterjesztése. A villamos-bizottság jelentése, mely ez ügyben döntő szerepű, a következő:

Tekintetes Képviselőtestület!

Az építési és üzembárelti ajánlatot fentebb elősorolt és a szakértők által előterjesztett indokoknál fogva elfogadásra nem ajánljuk. A concessió ajánlatok közül csak kettőt tartunk a fenforgó körülmények között figyelembe vehetőnek és pedig a Franz Lajos és Fiai cég, valamint a Magyar Siemens-Schuckert-Művek cég ajánlatát. A Franz cég ajánlatában előnyösnek láttuk a városra nézve azt a körülményt, hogy a szerződés időtartama rövid, hogy a cég pótdátot fizet és egy 1200 waggon őrlési képességű malmot köteles üzembe tartani; továbbá, hogy biztosítja azt, hogyha az összefogyasztás bizonyos hártárt eléri, akkor a magánfogyasztásban ugy a világítási, mint a motorikus áramnak arát 10 százalékkal leszállítja, a magánvilágításban bizonyos átlagos használatnál nagyobb kedvezményeket nyújt és az árammérték díját mérsékelten számítja. Előnyös az ajánlatban még az is, hogy a közvilágításban 300 egész és 200 fél éjjeli lámpát nyújt, a város magánfogyasztásában s világítási áramot 3 fillérért, a motorikus áramot 1.5 fillérért számítja és hogy ezek az árak nemcsak a város tulajdonát képező közcélú helyiségekben, hanem egyéb iskolák, kórházak és templomokban is alkalmazást nyernek. Végül előnye a Franz-féle ajánlatnak, hogy megváltási feltétele világos és kedvező, továbbá hogy a cég a vezetékhalozatot a „D“ mellékletben körülírt módon ugy a szépészeti, mint a rendészeti szempontok figyelembevételével készíti el. (Megjegyzni a bizottság, hogy a Franz Lajos és Fia cég a szerződés-tervezet 19. §-ában elvállalta azon kötelezettséget, hogy a vezetékhalozatot a szerződéshez esatolando és általa általandó térképen megjelölt módon elkészíteti. A fenti szakaszban hivatkozott térképet vagy az ezt helyettesítő „D“ mellékletet a cég a mai napig még alá nem írta, mégis a szóbeli kijelentések alapján a bizottság azon felletevésből indult ki, hogy nevezett cég a fenti hiányt a közgyűlésig pótolni fogja.)

A Siemens-Schuckert cég ajánlatának előnye, hogy a közvilágítást ingyen adja, hogy az általa ajánlott közvilágítási izzólámpák 50 gyertyafénynek, amivel több közvilágítási fogyasztás is van biztosítva és hogy a közvilágításban szaporítandó lámpák ára olcsó. Továbbá előnye ez ajánlatnak, hogy az átalánylámpák effectusa 60 Wattban van megállapítva, miáltal 54 gyertyafényű lámpák használatára is mód van adva. A Siemens-Schuckert cég ajánlatában nagy előny az, hogy a világítás átalány és árammérték szerint együttesen korlátozás nélkül vehető igénybe. Végül előnye még, hogy a motorikus áram ára kisebb fogyasztóknál olcsó. A bizottság a felsoroltak egybevetése után a concessió ajánlatok tárgyában a következő javaslatot teszi: Ambar a bizottság a szakértők indokolását a concessió ajánlatok értékelése tekintetében egészben magáéva nem teszi, mégis abból a szempontból kiindulva, miszerint a Franz Lajos és Fia cég ajánlatának elfogadása esetében az ügy véglegesen el van intézve és a város a megváltás körüli bonyodalmaktól és esetleg egy nagy és hosszú időig tartó pertől szabadul, azt ajánlja a képviselőtestületnek, hogy a Franz Lajos és Fia cég ajánlatát fogadja el. Nagykánizsa, 1908. évi november hó 29-én. Vécsey Zsigmond polgármester, biz. elnök, Király Sándor v. mérnök, biz. jegyző, Lengyel Lajos v. főjegyző, dr. Bentzik Ferenc t. ügyész, Szommer Náthán, dr. Schwarz Adolf, dr. Ollap Mór, dr. Fábian Zsigmond v. képviselők, bizottsági tagok.

Szakértői vélemény.

Hollós József kir. műszaki tanácsos és Martos Viktor magánmérnök szakértők a tanácshoz beadott jelentéseket így végzik: Mi mindezekből kifolyólag az adott viszonyok között a Franz féle ajánlat elfogadását kell, hogy ajánljuk, mert az nemcsak NK. város n. é. közönségének teszi a legjobb szolgálatot, de megfelel egy csapásra ama tágasabb nemzetgazdasági követelményeknek is, hogy a nemzeti vagyonból egy és ugyanazon cél kielégítésére nem köt le a szükségesnél semmivel sem nagyobb tőkét és így legmegfelelőbb módon szolgálja közvetlenül első sorban a város és közvetve az ország hitelviszonyait

Választás.

A tisztviselők választása a városnál valószínűleg dec. 12-én lesz. Eddigi pályázók a következők: A II. közig. előadó tanácsosi állásra: Babos László helybeli ügyvéd, Gáspár Ferenc a meteorológiai és földmágnességi intézet calculatora. Szilvay Gyula andocsi okl. segédjegyző. A kultánocsi állásra: Laczin Viktor okl. utmester, May Máttyás, Varga János és Fabik Tivador városi kertész. Lehet hogy ez a névsor még növekszik, mert a választás előtt is lehet kérvényt beadni a kijelölt bizottság előtt.

Halálozás.

Pollák Fülöp a nagykánizsai kereskedővilág egyik régi tagja 79 éves korában Nagykánizsán meghalt. Tegnap délelőtt temették részvétellel. Az elhunytat nagyszámú előkelő rokonság gyászolja.

Hitközségi közgyűlés.

A nagykánizsai izz. hitközség tegnap tartotta évi rendes közgyűlését Grünhut Henrik elnöklete alatt Megnyitó beszédében elismeréssel szölt Eckstein Mór hitközségi alkalmazottnak 40 évi becsületes működéséről és átnyújtotta neki a hitközség elismerő átíratát, mit Eckstein Mór meghatva köszönt meg. Különben már a szombati istentiszteleten is része volt az unneplésben. A szokásos szentbeszédben Neumann Ede dr. főrabbi megemlékezett ugy Eckstein Mór valamint Pollák Imre 42 évi hosszú hűséges szolgálatáról. A közgyűlés egyetlen tárgya az 1909. évi költségvetés tárgyalása volt. Az előterjesztést egyhangulag elfogadták.

Egy feltűnést keltő felhívás.

A néppárt hivatalos orgánuma az „Alkotmány“ tegnapi száma vezetőhelyen feltűnést keltő felhívást közöl. Huszonnégy országgyűlési képviselő írta alá a felhívást, melyben többek között bírálják a kurai egyik tanácsának ez év szeptember 17-én kelt ítéletét, mellyel egy papot ítélték el, mert hivat az anyakönyv aláírásának megtagadására hívta fel. Kijelentik, hogy a felhívás aláírói sem mint fél, sem mint tanu nem fogják az anyakönyveket aláírni. A felhívás végén felszólítják a katolikusokat, hogy sohase írják alá a házassági anyakönyveket.

Magántisztviselők egyesülete.

A nagykánizsai Magántisztviselők Egyesülete Eperjessy Gábor elnöklésével tartott gyűlésén kimondta gyorsíró kurzus rendezését. A gyűlésen szóvá tették, hogy a tisztviselők fizetése nem emelkedik a fokozódó drágasággal. A nagykánizsai magántisztviselőket alkalmazó cégeket ez ügyben átíratilag fogják megkeresni.

Háborus hírek Nagykánizsán.

A „háborus“ hírekből mindennap jut valami Nagykánizsára. Ezek legtöbbször kiderül, hogy mint mondani szokás hírlapi kacsa. Az első pozitív adat nem a háborura a szállingó hírekben: Bászél Károly dr. a 48-ik gyalogezred es és kir. ezred-orvosát váratlanul áthelyezték a 76-os komáromi ezredhez, melyet Trebinjébe vezéreltek.

Lapzártakor közlik velünk Budapestről, hogy a Déli Vácut összes vonalainak főbb állomásain a bizalmas mozgósítási szabályzatok sürgős felbontását és tanulmányozását rendelték el. Normális időben még csak 1909. februárban került volna a sor e rendelkezésre. Biztos forrásból arról is értesülünk, hogy Felixdorfból Nagykánizsán át roppant sok hadi cikket szállítanak le Boszniába Puskapor löveg, táborisátor-takarók stb. sokszor oly nagy mennyiségben érkeznek, hogy a azállítás különvonaton történik.

Nyilvános köszönet.

A Nagyk. első Asztaltársaság köszönetet mond Köröskényi István p. és t. főtisztnek, aki a szegény gyermekek felruházására 2 (kettő) koronát ajándékozott.

**Balatonkereszturi nagyven-
dégli mézarszékekkel együtt egy,
esetleg több évre kiadó. Bőveb-
bet a tulajdonos, Fürst Lajos
Balatonkeresztur.**

A legjobb kutya-kalács volt és marad a
Fattinger-féle kutya-Kalács,

mely az összes e fajta tápszerek közül a legjobb
összetételű és táperejű. — 50 kg. 23 K., 5 kg
bérmentve 3 20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

kölyök-kutyák részére. — 50 kg. 26 K., 5 kg.
bérmentve 3 50 K.

Árjegyzéket bérmentve küld:

**Fattinger's Patent Hundekuchen und
Geflügelfutterfabrik, Wiener-Neustadt.**

250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer
állatorvosi ellenőrzés mellett készült.

**Szőlő
oltványokat**

szállít, fajtisztaságért jótállva,
legdusabb válsz-
tókban a már évek óta elsőnek és legmegbíz-
hatóbbnak ismert:

**Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 94. sz. (Nagyküküllő-megye.)

Tiszta képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből
érkezett elismerő levél, emellett minden szőlőbir-
tokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős sze-
mélyiségektől úgy szó, mint irásbeli bizonyosságot
szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbíz-
hatóságáról.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánzatoktól **tévtúra** vezetni.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek
bizonyult köszvénynél, oszónál és meghü-
léseknel, bedörzsölés-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben
K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden
gyógyszertárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

„N-i-i-i?” — „Papa megengedte! Niz' valódi Jakobi-féle
Antineotin-cigaretta-hüvelyek fadóboxban!”

Figyelmeztetés! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden doboz egy érdekes bűvészkártyát
tartalmaz.

Tisztasága **30.000** koronával
szavatoltatik.

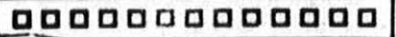

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztí-
tatható, csakis

Schlicht szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott
beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak
eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt
tisztaság és ment minden káros keveréktől. Gond
nélkül használható tehát minden tisztítási
célra, még ott is, hol közönséges szappan
felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal
szükségeltetik.

Storm Slipper

**hőcipők
könnyűek,
elegánsak
és
tartósak.**

Nagykanizsán kapható
Rosenfeld Adolf Fiai
üzénél.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt
ugy Magyarországon, mint bármely
külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság”

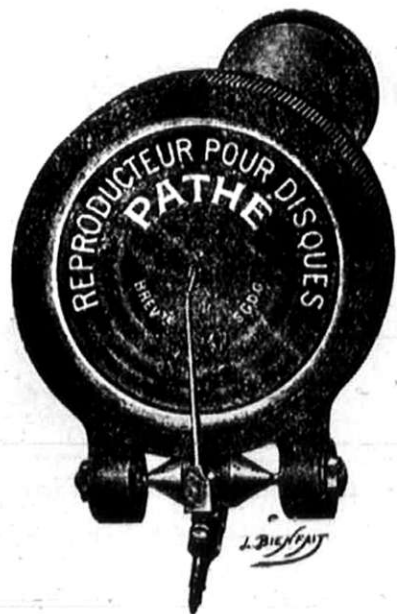
szerkesztőségéhez **Budapest, VII.
ker., Erzsébet-körut 26. szám.**
Kérje a „Szabadalmi Ujság” ingyen
mutatványszámát.

Ifj. Wajdits József

A világhírű „PATHÉPHON” beszélőgépek és hanglemezek raktára NAGYKANIZSÁN

„PATHÉPHON”

beszélőgépek legszembetűnőbb előnye, hogy tű nélkül játszanak, miáltal a tű folytonos változtatása és a tű által okozott folytonos zaj és recsegés teljesen megszűnik. A „PATHÉ” lemezek a világon a legjobbak. — Legnagyobb műsor.

A 18 cm. átmérőjű lemezek ára
4.50 K és 5 K.

Tehát a legolcsóbbak. A gépek eredeti gyári aron kaphatók. Eladás részletfizetésre is. Műsorok ingyen és bérmentve. Bármily régi szerkezetű gép is átalakítható tűnélküli játszásra.

Van-e már gyermeküknek Horgony-Kőépítőszekrénye?

Ha igen, akkor ne mulassza el azonnal a legújabb kőépítőszekrény árjegyzékét lent jegyzett cégtől bekérni, hogy annak alapján a következő kiegészítőszekrényt kényelmesen kiválaszthassa és aztán a legközelebbi játékszerkereskedésben beszerezhesse.

Ha azonban gyermekei egy Horgony-Kőépítőszekrényt még nem bírnak, vagy tévedésből egy „Horgony” védjegy nélküli szekrény, azaz egy utánzat birtokában vannak, akkor Önre nézve a legújabb árjegyzék kétszeres fontossággal bír, mert a legpontosabb felvilágosítással szolgál minden egyes

Horgony-Kőépítőszekrényről

és lehetővé teszi Önnek, hogy gyermekei számára a megfelelő nagyságú szekrényt kényelmesen kiválaszthassa. Mindenesetre azonban saját érdekében tessenek megtartani, hogy csak a Horgony jeggyel ellátott szekrény több mint

egy negyedszázad óta

jónak bizonyult Richter-féle eredeti gyártmány. minden kőépítőszekrények csak hamisítványok.

A gazdagon illusztrált árjegyzékben a Horgony-Hidépítőszekrények, Horgony-Rakásjátékok és a „Meteor” Golyó-Mozajkjátékok stb. leírását találjuk. Valódi csak a Horgonyyal!

Richter F. Ad. és Ta., ktr. udv. és kam. szállítók

Iroda és raktár: Bécs, XIII. (Hietzing)

Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Svájc), Rotterdam, Szt. Pétervár, New-York.

Aki zenekedvelő, az kérjen árjegyzékét a híres Imperator zeneművekről, beszélőgépekről és Horgonyhanglemezekről is.

Szép keblek

két hónap alatt a

Pilules Orientales által az egyedüliek

melyek a kebleket fejlesztik, erősítik, helyreállítják és a női kebelnek pompás teltséget kölcsönöznek, az egészségre káros hatás nélkül. Jótállva, arzenikum mentes. Orvosi hírességektől elismerve Teljes diszertáció. Doboza használati utasítással 6 K 45 fill. bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész Párizs.

Raktár: Török József gyógyszerésznél Budapest Király-utca 12.

ÉKSZERGYAR.

Villamos územre berendezett arany, ezüst- és ékszeráru-műterem

Különleges készítmények: ékszeráruk és jeggyűrűk.

Új foglalatokat és átalakításokat gyorsan elkészítünk.

Eladás részletfizetésre is!

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA
ékszerész, Nagykanizsán (Városháza átellenében).

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem az építő közönséget, hogy végleg Nagykanizsára költöttem s Eötvös-tér 21. sz. a.

Építészeti-vállalati irodát

nyitottam.

Tapasztalataimat hosszú éveken át Budapesten nagyobb vállalatoknál való alkalmaztatásom ideje alatt szerezttem. Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy az építető közönséget a legnagyobb meglepedésére lelkiismeretes pontossággal elégitsem ki. Bármilyen csekély építkezés végett is hívásra elmegyek, esetleg tanácsosul szolgállok. Minden építkezés oszakis a saját vezetésem és felügyeletem alatt történik,

Elvállalok a legegyszerűbb alacsony építéstől kezdve a legművészebb komplikált építkezéseket, körkemencéket, gyári kémények és gépműalapozások elkészítését, nemkevésbé javításokat is előnyös feltételek mellett. Tervek készítése költségelírányzatokkal sítb.

Kőműves-mesteri vizsgára 6 hét alatt az esti órákban biztos sikerrel készítek elő,

Az építető közönség bicses pártfogását tisztelettel kérem

BÖLCSFÖLDY JÁNOS

építőmester.

Építészeti vállalkozási iroda: Eötvös-tér 21. szám alatt.

24821

1908.

MIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy az 1909. évre a város erdeiben vágás alá kerülő területeken és pedig a felsőnyiresi fáslegelőn 253 drb. szálfá 1908. december 5-én d. e. 9 órakor, az alsóerdőben a budini fáslegelőn 74 drb. szálfá 1908. december 10-én d. e. 9 órakor, a felsőerdei fáslegelőn 70 drb. szálfá 1908. december 12-én d. e. 9 órakor, az alsónyiresi fáslegelőn 46 drb. szálfá 1908. december 15-én d. e. 9 órakor, az alsónyiresi erdőn 6754 drb. szálfá 1908. december 17-én és folytatóg 19-én d. e. 9 órakor mindenkor a helyszínén a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett nyilvános szóbeli árverésen eladni fog.

Nagykanizsán, 1908. november hó 27.

Vécsey Zsigmond polgármester.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántal mit vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles hálszerrel átvizdek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenylttetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, »A. Moll« felirattal ónozzattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzseölési szer közzvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszser.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőr ókzerő ápolására gyermekek a felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill.

Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautárvét mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan »MOLL A.« aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Oh jaji!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen — gyors és biztos hatásuak

Éljen!

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NADOR“

Megfojt ez az átkozott köhögés! **gyógyszertár Egger mellpasztilla**
Budapest, VI., Váci-körút 17. csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Prágor Béla, Reik Gyula és Csáktornyan. Pető Jenő gyógyszerárakban.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évesre
páratlan.